212940

AZ ERDÉLYI MUZEUM

EREDETI OKLEVELEINEK KIVONATA.

(1232—1540.)

ÖSSZEÁLLITOTTA

SZABÓ KÁROLY

AZ ERDÉLYI MUZEUM KÖNYVTÁRNOKA.

BUDAPEST.

AZ ATHENAEUM R. TÁRSULAT KÖNYVNYOMDÁJA.

1889.

677 d.

A.M.N.MÚZEUM KÖNYV-TÁRA

R 2

212940

M.N.MÚZEUM KÖNYVTÁRA
Nyomtatv. Növedéknapló
1897. év. 785. sz.

R 1965

BEVEZETES.

Az Erdélyi Muzeum oklevélgyűjteményének alapját, mely különösen az erdélyi fejedelmek korában kelt eredeti törvényczikkek, államiratok, családi oklevelek s magán levelezések gazdag tárháza, s Erdély mint önálló állam történetének egyik legnevezetesebb forrása, a halhatatlan emlékű gr. Kemény József vetette meg, ki nagy gonddal gyűjtött válogatott könyvtárát, kéziratés oklevélgyűjteményét egy Erdélyben fölállítandó országos Muzeumnak hagyományozta.

Az ő példáját követve összes oklevélgyűjteményeiket az 1859-ben megalapított erd. Muzeumnak hagyományozták: Mike Sándor és Ötvös Ágoston; nagyobb adományokkal járultak e gyűjtemény gyarapításához: gr. Mikó Imre, gr. Gyulay Lajos, gr. Kornis Károly, gr. Toldalagi Victor, gr. Nemes Ábrahám, b. Jósika Géza, gr. Karacsay Clemence, gr. Bethlen Jánosné, Pápay Lajosné Tarsoly Eszter, míg többen egy-két oklevél adományozásával emelték a tekintélyessé vált gyűjtemény számát és értékét. Legközelebb pedig ezen gyűjtemény nevezetes gyarapodása gr. Eszterházy Jánosnak köszönhető, ki családja cseszneki ágának az ő gondviselése alatt állott levéltárát örök letéteményül az erd. Muzeumban helyezte el, s így a szakemberek használatára megnyitotta.

Addig is, míg a fejedelmi kor rendkivűl gazdag okleveleinek lajstromát elkészítni és közzé tenni alkalmam lehetne, a tudomány érdekében hasznos szolgálatot véltem tenni, ha az erd. Muzeumban őrzött eredeti oklevelek lajstromát 1540-ig bezá-

rólag közzé teszem, s így azok használatát a szakemberekre nézve, kik muzeumunk kézirattárát mind gyakrabban vették és veszik igénybe, megkönnyítem.

De egyszersmind az adományozók emlékét is kivántam a jövő kor számára föntartani, megemlítve minden egyes oklevélnél, hogy kinek adományából került muzeumunk gyűjteményébe.

Okleveleink nagyobb része a régi Erdély területére vonatkozik ugyan, de azok egy részében az Erdélylyel szomszéd Szathmár és Bihar, sőt több távolabb fekvő vármegyék és városok monographiáihoz is fognak a szakemberek becses adatokat találhatni. Fáradságomat jutalmazva látom, ha e lajstrom közzétételével az illetőknek alkalmat nyújtottam, hogy hazai történettudományunkat egy-egy lépéssel elébb vigyék.

Szabó Károly.

1. 1232. II. Endre király Legirnek, beregi prediuma gondviselőjének, Patroh nevű földjét, melyet az ő adományából bírt, a beregi prediumhoz visszafoglalván, azért neki cserében a Borsova várától elszakított Muzsaj nevű 5 ekényi földet adományozza s annak határait is leírja.

Kivonatosan átirva István országbíró 1360-diki levelében, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

2. 1239. n. n. Dénes nádor bizonyítja, hogy a Káta nembeli Panyit a szathmári vár csengeri jobbágyait, Mátyást és Miklóst, elébe idéztette a tőlök 4 márkán vásárolt 2 ekényi föld áráért, mely föld mint várjószág tőle visszavétetett, s ez ügyben némely jámborok közbenjárására úgy egyezett ki, hogy Mátyás és Miklós bizonyos 2 ekényi földjüket, melyet idegeneknek, Pósának és Lőrinczuek adtak el, az ő segélyével azoktól, ha birják, vegyék vissza, s annak felét igaz becsárban adják el neki, ezen felül pedig neki a magok birtokából egy malomhelyet és udvarhelyet tartozzanak adni. Minthogy pedig Mátyás és Miklós az említett földet Pósától és Lőrincztől vissza nem birták venni s annak törvény útján való visszavételét Panyitra hagyták, neki az eladott s visszafoglalt várföld 4 márkányi árában egy alkalmas malom- és udvarhelyet adtak az általok bírt sziget felső részénél a Szamos zugában.

Eredetije pergamenen, függő kerek pecséttel, melynek köriratából csak a DIONISII szó olvasható, a közepén lévő körben pedig kettős kereszt látható, a gr. Gyulay-család levéltárából, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

Kollár másolata után számos hibával közölte *Fejér IV. I. 167—169. l.*

3. 1239. Dénes nádor a Pósát és Lőrinczet anyjok jegyajándéka czímén illető 2 ekényi földet Csengeren a Szamos mellett, melynek 14 márkáért leendő átengedése iránt azok a Káta nemzetségbeli Panyittal a szent-jogi convent előtt egyességet kötöttek, minthogy Pósa és Lőrincz, a vételár lefizetése előtt, párbaj útján lopás bűnében elmarasztaltatva halálra ítéltettek, Pósa föl is akasztatott, Lőrincz pedig egyházba menekűlt s így kerűlte ki a halált, a 14 márka egy harmadának a károsult

felek, két harmadának pedig az ő, mint bíró, részére történt lefizetése után Panyitnak itéli, s őt annak birtokába beigtatja.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, a gróf Gyulay-család levéltárából, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. VII. k. 77. l.* — Kollár másolata után számos értelemzavaró hibával kiadta *Fejér IV. I. 170—172. l.*

4. 1244. A győri káptalan bizonyítja, hogy Csányi Gela Csány, Dengeleg és Kagald helységekben örök jogon bírt részjószágait fia Péter megegyezésével a Szentemágócs nemzetség nyolcz megnevezett tagjának adta örökösen, azért hogy őt a mostani szükség idején kitartották.

A várad-hegyfoki convent 1319-diki hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta *Fejér VII. IV. 97. l.* és *Teutsch u. Firnhaber, Urkundenbuch zur Gesch. Siebenb. LXII. sz.*

5. 1256. decz. 17. IV. Béla király bizonyítja, hogy előtte a Csanád nemzetség tagjai, egyfelől Pongrácz comes és fiai László és Tamás, Csomor és fia István, Izsák és fia Makó, Elek és fiai Dankos és Gergely, Kelemenös bán fiai, Belényös unokái, másfelől Csanád comes és fiai Dénes és Gergely, Barabás és fiai Mihály, Barabás és Domokos, Filep és fiai Zuna és Benedek, Vafa comes fiai, hasonlóan Belényös bán unokái, továbbá Belényös bán testvérének Bogyoszlónak unokái: u. m. Csanád és Tamás, Keczele fiai, Mihály és Vejte, Tódor fiai, Lőrincz és Gergely, Cseme fiai, Csanád, Arad, Temes, Szerém, Pozsega, Vas, Győr és Moson vármegyében, Erdélyben s a macsói bánságban fekvő ősi jószágaikon, a Tembes szigeti, kanizsai és kemecsei monostorokon barátságosan megosztoztak, az oroszlánosi monostort pedig egész nemzetségök közös birtokául hagyták.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, a Csanád nemzetség Drágon 1849-ben elpusztított levéltárának csekély maradványából, néhai *b. Wesselényi Ferencz adománya.*

Báthori István erd. vajda 1572-diki átiratából némi hibákkal közölte *Wenzel, Árpádkori Uj Okmt. VII. k. 429. l.*

6. év n. (1257—1270.) A váradi káptalan jelenti István ifjabb királynak s erdélyi herczegnek, hogy parancsa szerint Mikola comest, Fülpes fiát, Dénes fiainak Farnos, Szilitelök és Mihedeinek Szomordok nevű birtokaiba minden ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije pergamenen, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta 1260-ra *Fejér IV. III. 28. l.*, 1265-re *Keresztúri, Episc. Warad. 133. l.* és utána *Fejér IV. I. 300. l.*, év n. *Fejér VII. I. 367. l.* és *Urkundenbuch zur Gesch. Siebenb. LXXI. sz.*

7. 1267. A pécsváradi convent bizonyítja, hogy Filius szekszárdi apát Pétörd nevű puszta földjét Baranya vármegyében, mely szemmérték szerint 20 ekényi lehetett, Bodor comesnek,

Lőrincz nádor albírájának, 60 giráért örökösen eladta, s egyszersmind ezen föld határait részletesen leirja.

Garai Miklós nádor 1380-ban kelt itéletlevelében, mely elébb a b. Wesselényi-család levéltárában volt s most az erdélyi Muzeumban a *gr. Eszterházy-család cseszneki ágának levéltárában* van.

Közöltem: *Árpádkori Uj Okmánytár III. köt. 171—176. l.*

8. 1269. Béla, Tót-, Horvát- s Dalmátország herczege a szent-ambrusi vendégek részére a verőczei vendégek szabadalmait engedélyezi, hogy t. i. a verőczei ispán hatósága alól fölmentve legyenek, s bírájokat szabadon választhassák, nyestadó fejében azonban, melyért azelőtt 10 márkát szoktak fizetni, évenként Sz.-István király napján 34 márkát fizessenek báni dénárokban, egy márkára 5 pensát számítva; ha pedig a fizetést elmulasztanák, egy hét mulva két annyit tartozzanak fizetni.

Eredetije pergamenen, függő pecsét híjával, *Ötvös Ágoston hagyatéka.* Kiadta *Fejér IV. III. 530. l.*

9. 1270. aug. 20. A budai káptalan bizonyítja, hogy Annus asszony, Turul comes özvegye, Pál comes leánya, a szűz Mária szigetebeli apáczák közzé beöltözvén, Sol nevezetű földjét a Tisza mellett, melyet néhai férjétől jegyajándékúl kapott, a szigeti szűz Mária egyházának adományozta, két prediumát pedig, t. i. Rofot a Berettyó mellett s Mihált a Nyírben Szalacs mellett, unokahugának s férjének Ábrahámnak, Panyit fiának hagyta.

Eredetije pergamenen, monyoró alakú függő pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta *Fejér V. I. 84. l.*

10. 1271. okt. 6. Zsitva. V. István király bizonyítja, hogy az ő parancsára a váradi káptalan Ábrahámot, Panyit comes fiát, az általa adományozott Szathmár vármegyei Récs és Kostaton nevű földek birtokába minden ellenmondás nélkül beigtatta.

IV. László király 1281-ki átiratában, *gr. Kemény J. gyűjteményében.* Kiadta *Fejér V. I. 101. l.*

11. 1275. julius 6. Szalók völgyében. IV. László király a Káta nembeli Ábrahám comesnek, Panyit fiának adományozza a magtalanúl elhalt Gyele szolnoki várjobbágy és Gábor szolnoki hadnagy Szolnok vármegyei Csen és Ülmez nevű puszta földeit, melyekbe a váradi káptalan őt ellenmondás nélkül beigtatta.

Átirva I. Lajos királynak Budán 1351-ben kelt levelébe, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

12. 1281. okt. 6. Szalacs mellett. IV. László Panyit fia Ábrahám mester özvegye s kis fia Péter részére átirja V. István 1271-ben kelt levelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta *Fejér V. III. 83. l.*

13. 1283. junius 7. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Ótományi Buthmér és fia Buda Kraszna vármegyei Ótomány nevű földjöket Márk bán fiainak, Lászlónak és Mihálynak, 20 márkáért örökösen eladták.

A váradi káptalan 1347-diki átiratában, mely előbb a b. Wesselényi-család levéltárában volt, s most az erd. Muzeumban, *a gr. Eszterházy-család csesznek ága levéltárában* van.
Közöltem: *Árpádkori Uj Okmánytár IV. k. 261. l.*

14. 1283. julius 27. A váradi káptalan bizonyítja, hogy előtte Miklós mester, Bees unokája és rokonai, más részről pedig Móricz ispán és Inánes János, a magtalannál elhalt Filep, Tancs fia, és Lőrincz, Marton fia, jószágain, melyek mint rokonokra rájok szállottak, t. i. Baj, Atyás, Tancskereki és Aka, továbbá a Hernád melléki Inánes és a Körös melléki Fűs helységeken, valamint a szerepi Sz.-György monostora kegyuri jogán barátságosan megosztoztak.

A váradi káptalan 1284-diki hiteles átiratában, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*
Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. IV. 362. l.*

15. 1284. május 31. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Koplen comes özvegye Pósa nevű örökös szolgáját anyjával Ünüssel együtt hű szolgálataiért örökre fölszabadította, úgy azonban, hogy őt haláláig híven szolgálni tartozzanak.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hiányzik, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Kiadta *Fejér V. III. 271. l.*

16. 1284. aug. 31. A váradi káptalan Móricz mester, Bucsa fia részére a maga regestrumából szóról-szóra átirja a Móricz mester és rokonai közt 1283-ban kelt osztálylevelet.

A váradi káptalan 1311-diki hiteles átiratában, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*
Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. IV. 408. l.*

17. 1293. május 27. Buda. III. Endre király mind azokat a Csepel szigeti falvakat s az Ó-Buda fölött fekvő Megyert, melyeket a magyar királyok kegyéből Mois mester özvegye bírt s lelke üdvéért az ő budai házában lakó apáczáknak adományozott, örökre az említett apáczák birtokában hagyja.

III. Endre későbbi (1298-diki) megerősítő levelében, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*
Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. X. köt. 115. l.*

18. 1294. aug. 1. Krakkó. Weissenburgi Thasso krakkai és sandomiri kapitány István magyar comesnek azon hű szolgálataiért, melyeket Krakkó vidékén Venczel cseh királynak krakkai és sandomiri herczegnek s Morvaország őrgófjának tett,

királya nevében örök adományúl adja a sandomiri herczegségben a Visztula folyón túl fekvő két Wreviczi nevű helységet.

Eredetije pergamenen, a függő pecsét híjával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta 1295-re igen sok hibával *Fejér VII. IV. 232. l.*

19. 1296. n. n. Az egri káptalan bizonyítja, hogy Kozma és Pál, Kozma comes fiai, Dobos nevű falujokat a hozzá tartozó Pályi és Dég földdel együtt két egyenlő részre osztották, s a felső fele részt Péter comes, Menyhárt fia nejének, Göde mester anyjának leánynegyede, valamint Tamás bán anyjának menyasszonyi ajándéka és hozománya s azon birságok fejében, melyekben Kozma fiai Péter comes és fia Göde mester részére elmarasztaltattak, ezeknek örökösen átadták, egyszersmind a két fele részt elválasztó határt is leirja.

Eredetije pergamenen, ép kerek függő pecséttel, a gr. Gyulay-család levéltárából, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. X. k. 224. l.*

20. 1298. n. n. A budai káptalan bizonyítja, hogy a betegen fekvő Mikod bán a magához kért káptalani kiküldöttek előtt egyebek közt ily végrendelkezést tett, hogy a Doboka vármegyei Jenő és Csoboló helységeket leányának Erzsébetnek, Csente János nejének, és maradékainak hagyományozta.

Az egri káptalan 1326-diki hiteles átiratában, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. X. k. 312. l.*

21. 1298. (?) III. Endre a Buda várában, a minoriták kolostora mellett, néhai Mois mester özvegye házában lakó apáczák részére átirja és megerősíti a maga 1293-ban kelt adománylevelét.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, *Ötvös Ágoston hagyateka.* — A kelet évszámából, mely néhány szóval együtt ki van vágva, csak M° . . . látszik.

Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. X. 297. l.*

22. 1299. jan. 18. III. Endre király János tolnai nemesnek, Baas fiának, a Henrik fia János mester által elfoglalt Kőszeg vára vívásakor (1296-ban), és ipának Albert osztrák herczegnek Adolf római király ellen nyert diadalában (1298-ban) tanusított hű szolgálataiért, a Tolna vármegyei Égenszáraz (ma Szárazd) nevű királynéi puszta földet neki s általa testvéreinek Rolándnak és Pálnak adományozza.

Eredetije pergamenen, előbb a b. Wesselényi-család ltárában volt, most az erd. Muzeumban van, a *gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

Közöltem: *Árpádkori Uj Okmt. V. k. 204—206. l.*

23. 1301. n. n. Köln. Bernát, a dominicanus rend főnöke, Lukács és András testvéreket, s Lukács nejét a rend minden

lelki jótéteményeiben részesíti, s haláluk esetére érettök a rend közgyűlésében miséket és imákat rendel.

Eredetije pergamenen, a hátára vörös viaszba nyomott monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

24. 1310. decz. 8. I. Károly király Miklós mesternek, Mikod bán fiának, különösen azért, hogy őt első erdélyi utja alkalmával az általa birt Egregy helységben királyi módra megvendégelte, kiváltságot ad arra, hogy Egregyen ő maga és maradékai a sóval és más árúkkal megrakott szekerektől az eddigi egy dénár vám helyett két dénárt szedhessenek.

Eredetije pergamenen, teljesen ép kettős pecséttel, *Torma Károly adománya.*

Közöltem: *Hazai Okmt. VII. 362. l.*

25. 1311. jul. 1. A váradi káptalan Miklós, Móricz és Kadicsa, Móricz fiai, Bucsa unokái, valamint Miklós és László, Ináncs János fiai, fugyi nemesek kérelmére kiváltságlevél alakjában átirja a maga 1284-ben kelt s Móricz, Bucsa fia, részére kiadott nyilt levelét, melybe szóról-szóra átirta a Móricz mester és rokonai közt 1283-ban kelt osztálylevelet.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

26. 1312. julius 29. I. Károly a Csanád nemzetségből való Miklós mesternek, Tamás fiának, a Trencsini Csák Máté ellen Kassa közelében a Tarcza folyó mellett vívott ütközetben tanusított vitézségéért, a maga Bihar vármegyei Telegd helységében vámot adományoz.

Mátyás király 1475-diki levelében, melynek eredetije *gr. Kornis Károly adománya.*

Közöltem: *Anjoukori Okmt. I. köt. 263. l.*

27. 1317. márcz. 29. Temesvár. I. Károly a szolgálatába állott Simon bánt hívei közzé visszafogadván, annak összes jószágait, nevezetesen Almást, Darlaczot és Somogyont, különös oltalma alá veszi, s megparancsolja az ország összes biráinak és hatóságainak, hogy őt ezen birtokokban védelmezzék, egyszersmind minden szabad állapotú embernek szabadságot ad ezen helységekbe telepedni.

Eredetije pergamenen, nyilt levél alakban, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Közöltem: *Anjoukori Okmt. I. k. 419. l.*

28. 1319. szept. 7. A váradi hegyfoki convent Talpas András csányi nemes részére átirja a győri káptalan 1244-ben kelt levelét.

Eredetije pergamenen, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

29. 1322. nov. 24. Gyula-Fehérvár. András erdélyi püspök Iványi János mesternek, Péter fiának, megengedi, hogy Csengeren

fakápolnát építtethessen, úgy azonban, hogy azon kápolnában az iványisi anyaegyház lelkésze szolgáljon, s ha János vagy utódai abba más papot rendelnének, a kápolnához való jogukat azonnal elveszítsék.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Kiadta *Fejér VIII. II. 370. l.*

30. 1324. aug. 20. Szelindek (Stolzenburg). Boleszláv esztergomi érsek Tamás szebeni prépostot esztergomi kanonokká nevezi.

Eredetije pergamenen nyilt alakban. *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. II. 155. l.*

31. 1325. okt. 21. Vetés. Filep nádor a Vetésen Szathmár vármegyében tartott közgyűlésen Geblinnek Saulini János ellen indított perét a Szabolcs vármegyei közgyűlésre halasztja.

Eredetije pergamenen zárt alakban a pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. II. 220. l.*

32. 1325. okt. 27. I. Károly a fiuörökös nélkül elhalt Gáldi Domokos, Benedek fia, érdemeiért, melyeket az ő hűtlenei ellen vére omlásával szerzett, annak Fejér vármegyében a Maros mellett fekvő Ujfalu nevű falaját leánynegyedök fejében leányainak Annicsnak, Klárának és Erzsébetnek örökös birtokúl adja, a maga királyi jogával együtt, úgy hogy azt tőlök és utódaiktól a rokonok soha vissza ne válthassák.

Lépes Lóránt erd. alvajda év nélküli egyszerű átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

33. 1326. n. n. Az egri káptalan az Aba nembeli János, Csente János fia, részére hitelesen átírja a budai káptalannak Mikod bán végrendelkezéséről 1298-ban kelt levelét.

Eredetije pergamenen, ép kerek függő pecséttel, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. II. 268. l.*

34. 1327. május 10. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Balai Elek és Dénes, János fiai, balai részjószágukat, ottani rabszolgáikkal együtt, testvéröknek Iványkának 50 márka báni dénárért örökösen eladták, úgy azonban, hogy ha ismét jobb helyzetbe jutnának, 50 márkáért visszaválthassák.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. II. 279. l.*

35. 1329. aug. 20. Visegrád. I. Károly király megparancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy László, Dénes fiát,

s nagybátyjait Jánost, Gecse fiát, és Barabást, Gergely fiát, összes jószágaikon osztoztassa meg.

A gy.-fehérvári káptalan 1330-diki jelentésében, mely szóról szóra át van irva Vizaknai Miklós erd. alvajda 1439-diki itéletlevelébe, *Fikker Ferencz adománya.*

36. 1330. apr. 14. A gyula-fehérvári káptalan jelenti Károly királynak, hogy parancsa értelmében László mestert, János comest és Barabást a Hunyad vármegyei Nempti helység őket illető fele részén, Hosszuliget, Kajánfő, Besen és Kajántó helységeken, továbbá Felpestesen s a hozzá tartozó három falun, Középteleken, Nándoron és Ölveságon, megosztoztatta, úgy hogy az erdőket, berkeket és vizeket ők és jobbágyaik közösen használják, egy falujokat, a Külső-Szolnok vármegyei Kéthet, közös birtokúl fenhagyván.

Vizaknai Miklós erd. alvajda 1439-diki itéletlevelében, *Fikker Ferencz adománya.*

37. 1331. okt. 5. I. Károly király Bothos Miklós, Ördög András és Teke János, Mihály fiai, Esküllői Lőrincz unokái érdemeiért, különösen pedig azon hű szolgálatjokért, melyet a Brassai Salamon által haláláig bitorolt feketehalmi királyi vár visszaadatásában tanusítottak, — mely várat János és Jakab mesterek, Miklós fiai, Brassai Simon unokái, leginkább az ő tanácsukra szolgáltattak vissza, — az országban fekvő összes örökös jószágaikat visszaadja s az azokról mások részére kelt leveleket érvényteleneknek nyilatkoztatja.

Az erdélyi káptalan 1337-diki átiratában, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

38. 1332. decz. 21. Visegrád. Tamás erdélyi vajda Vas Konrádnak, Gyógyi Miklós fiának, Doboka vármegyei Száva nevű faluját, melyet attól kicsapongásaiért összes erdélyi birtokaival együtt itéletesen elvett, a maga rokonának és küküllői várnagyának Pogány Istvánnak adományozza s a megtörtént beigtatás után arra neki kiváltságlevelet ad.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ágának levéltárában.*

39. 1332. decz. 9. Visegrád. Pál országbíró Senyői Péternek Csengeri János, Péter fia, ellen indított hatalmaskodási perében, az utóbbinak a váradi convent előtt huszonötöd magával leteendő esküre határnapúl a jövő január 8-dikát tűzi ki.

Eredetije pergamenen a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. II. 630. l.*

40. 1332. decz. 21. János Doboka vármegye ispánja és két szolgabírája bizonyítja, hogy János, Miklós fia, Mikod bán unokája, a neki itélt esküt heted magával letette.

Eredetije pergamenen zárt alakban, a pecsét helyével. *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. II. 632. l.*

41. 1333. mart. 12. A váradi káptalan előtt Csaholyi János, Péter fia, tiltakozik János, Tamás fia, eljárása ellen, ki a váradi hegyfoki convent által hamis okleveleket szokott az ő kárára ujra kiadatni.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyorú alakú pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 9. l.*

42. 1334. jan. 25. Visegrád. Erzsébet királyné megparancsolja a váradi káptalannak, hogy a Tamás erd. vajda és szolnoki főispán részére járó birságokat Külső-Szolnok vármegyében hajtsa be.

A váradi káptalan 1334-diki jelentésében, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 57. l.*

43. 1334. márcz. 16. Külső-Szolnok vármegye négy szolgabírája bizonyítja, hogy Miklós, László fia, előttök s a váradi káptalan és a király embere előtt kötelezte magát, hogy a vármegye ispánja János mester részére járó birságokat husvét után egy héttel hétfőn le fogja fizetni.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét töredékével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 61. l.*

44. 1334. márcz. 21. A váradi káptalan jelentést tesz Erzsébet királynénak, hogy parancsa értelmében eljárván, Szolnok vármegye több helységében (Pelén, Szentkirályon, Dablyonban, Vérvölgyön, Dobán stb.) kiktől minő jószágokat foglalt le a Tamás erdélyi vajdának és szolnoki főispánnak s alispánjának Jánosnak, Péter fiának, járó birságok fejében.

Eredetije pergamenen, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 63. l.*

45. 1334. aug. 27. László egri prépost, Miklós egri püspök helyettese, bizonyítja, hogy előtte Császi Miklós, Lóránt fia, vallotta, hogy őt az anyját Csalát illető leánynegyed ügyében annak testvére Erki Pál és rokona másik Pál pénzzel teljesen kielégítette.

Az egri káptalan 1334. szept. 24-én kelt átiratában.
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 98. l.*

46. 1334. szept. 24. Az egri káptalan átirja László egri prépost 1334. aug. 27-én kelt levelét.

Eredetije pergamenen, *Mike Sándor gyűjteményében.*

47. 1335. jan. 4. Az erd. káptalan bizonyítja, hogy János, Miklós fia, Mikod bán unokája, Károly király levele szerint

karácsony után egy héttel tartozott volna Pál nándorfehérvári püspöknek 30 budai márkát részint becsértékben, részint dénárokban előtte lefizetni, de mivel akkor pénze nem volt, három faluja, t. i. a Külső-Szolnok vármegyei Szentgyörgy, a Doboka vármegyei Moró és a Torda vármegyei Kékbikk közzül az egyiket ezen 30 márkában át akarta engedni, de a püspök ügyvédje Bulcsó szathmári esperest azt nem akarta elfogadni, hanem kész pénzt vagy illő becsértéket követelt, holott az ország szokása szerint az adós birtoka átengedésével kötelezetésétől megszabadulhatott volna, mi ellen az adós János óvást tett.

Eredetije pergamenen, nyilt levél alakban, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

48. 1335. április 14. A szathmári minoriták conventje bizonyítja, hogy Csaholyi János a nagyanyja 50 márkányi hagyományából 12 márkát a convent részére lefizetett.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*
Kiadta *Fejér VIII. IV. 149. l.*

49. 1335. jun. 21. Visegrád. Pál országbíró megparancsolja a váradi hegyfoki conventnek, hogy a Szathmár vármegyei Tunyog felét, melyért Ilona, Simon özvegye, mint menyasszonyi ajándéka s leányai Bagyics és Bogur leánynegyede fejében kapott örökös birtokáért, a Simon testvére, Gergely fia, Mihály ellen pert folytatott, valamint néhai Simonnak laskodi és vajai részjószágait is, határolják körül, mérjék föl királyi mértékkel és becsüljék meg.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

50. 1335. nov. 3. Visegrád. I. Károly király bizonyítja, hogy Tunyogi Mihály, Gergely fia, az általa birt Tunyog helység felét, melyet Ilonától s leányaitól Bagyicstól és Bagurtól leginkább kedves rokona Csaholyi János mester, Péter fia, fáradozásával és költségével váltott vissza, említett rokonának örökbe vallotta.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*
Kiadta hibásan 1325-re *Fejér VIII. II. 609. l.*, 1335-re helyesen *Ugyanő VIII. IV. 94. l.*

51. 1337. jan. 13. A gyula-fehérvári káptalan Bothos Miklós és testvérei részére I. Károly király 1331-diki kiváltságlevelét szóról szóra átirja.

Eredeti minuta, egy negyedrét levélnyi pergamen mind két oldalára irva. *Ötvös Ágoston hagyateka.*

52. 1337. május 11. Szathmár. Péter mester, Tiborcz fia, Pál országbíró birságainak felhajtója, bizonyítja, hogy Komlódi

Bálint, Benedek fia, ki Komlód felét, melyet Komlódi Péter fiaitól, Jánostól, Benedektől és Miklóstól 18 márka birság fejében elfoglalt és 20 márkára becsültetett, tőle vissza akarta váltani, de pénze nem lévén, urától János mestertől, Péter fiától, 22 budai márkát vett kölcsön lovakban és egyéb javakban, oly föltétellel, hogy azt husvét után egy héttel a váradi káptalan előtt visszafizeti, mit ha elmulasztana, két annyit tartozzék fizetni.

Eredetije pergamenen, a hátára fekete viaszba nyomott gyűrűpecsét töredékével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 355. l.*

53. 1337. jun. 11. A csanádi káptalan bizonyítja, hogy Csanád esztergomi érsek és 3 testvérének 7 fia, rokonaikkal Dénessel, Pállal és Péterrel Csanád, Arad, Temes, Krassó vármegyei és erdélyi ősi jószágaikon egyenlően megosztoztak.

Pál országbíró 1337-diki kiváltságlevelében, az 1849-ben Drágon elpusztított levéltár maradványaiból, *b. Wesselényi Ferencz adománya.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 364—371. l.*

54. 1337. jun. 24. Visegrád. Pál országbíró kiváltságlevél alakjában átirja és megerősíti a csanádi káptalan 1337. jun. 11-én kelt levelét, mely szerint a Csanád nembeli Csanád esztergomi érsek és testvéreinek fiai, rokonaikkal Dénessel, Pállal és Péterrel ősi örökös jószágaikon megosztoztak.

Eredetije pergamenen, kissé rongált függő pecséttel, a Drágon 1849-ben elpusztított levéltár maradványaiból, *b. Wesselényi Ferencz adománya.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 383. l.*

55. 1337. nov. 20. A kapornaki convent bizonyítja, hogy Zubapataki Mihály, Mihály fia, kit Zubapataki János, Domokos fia, Bertalan unokája, Zala vármegye ispánja és szolgabírái által halálra itéltetett, de azután némely jámborok közbenjárására szabadon bocsátott, ezért kötelezte magát, hogy soha ellene nem vét, Zubapatakában magát részesnek nem vallja, hanem családjával máshova költözik; mit ha meg nem tartana, minden itélet nélkül halállal lakoljon.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével. *Nesselfeld Miklós adománya.*

56. 1338. április 11. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Szentmártoni Gergely a maga Doboka vármegyei örökös birtokát, t. i. Mikó, Szili és Kovácsi helységek felét, András erdélyi püspöknek 40 szebeni márka finum ezüstért esztendeig elzálogosította, oly föltétellel, hogy ha akkor vissza nem válthatná, mind a két fél válaszszon 4—4 biztost, a kik a birtokot lelkiismeretesen megbecsüljék, s ha a becsár 40 márkánál többre megy, a püspök azt pótolni s Gergely a birtokot a püspöknek örökösen eladni tartozzék, ha pedig a jószág 40 márkát nem érne, Gergely köteles legyen a hiányt saját pénzéből megtérítni.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

57. 1338. jan. 16. Visegrád. I. Károly király Reszege falut Szathmár vármegyében, mely János és Péter várjobbágyok magtalan halálával a koronára visszaszállt, udvari apródjának Nagy-Semlyéni Istvánnak, István fiának, és rokonainak Csengeri Miklósnak és Jánosnak, Péter fiainak, örökségül adományozza.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott nagy pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Kiadta *Fejér VIII. IV. 310. l.*

58. 1338. jan. 16. Visegrád. I. Károly király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy apródját Nagy-Semlyéni Istvánt, István fiát, és rokonait Miklóst és Jánost, Péter fiait, igtassák be a Szathmár vármegyei Reszegébe, melyet mint kihalt várjobbágyok birtokát, örökösen nekik adományozott.

A váradi káptalan 1338. febr. 21-én kelt jelentésében, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

59. 1338. febr. 21. A váradi káptalan jelenti I. Károlynak hogy parancsa értelmében Nagy-Semlyéni Istvánt és Miklóst István fiait, és rokonukat Jánost, Péter fiát, a Szathmár vármegyei Reszegébe minden ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

60. 1338. márcz. 10. A váradi káptalan jelenti Tamás erdélyi vajdának, hogy parancsát, mely szerint az erdélyi püspök Vista és Türe nevű helységeinek Nádassal szomszéd határát a régi és új határjelek szerint újra járja ki, minthogy a nádasi nemesek panasza szerint a püspök az ő nádasi földjök egy részét a határjáráskor jogtalanúl a maga birtokához foglaltatta, azért nem teljesítheti, mert a határt már egyszer a király parancsára a királyi emberrel együtt minden ellenmondás nélkül kijáratta s arról hiteles jelentést tett, és így nem hiszi szükségesnek hiteles bizonyságát ezen perben másodszor is kiküldeni.

A gy.-fehérvári káptalan 1811-iki hiteles átiratából, a *gr. Eszterházy-család csesznéki ágának levéltárában.*

61. 1338. szept. 7. Visegrád. I. Károly király megparancsolja Szathmár vármegye tisztségének, hogy János mester, Péter fia ügyében, kinek két jobbágyát Paládon Almási János és Péter halálosan megsebesítették, tartson vizsgálatot.

A Szathmár vármegyei tisztek 1338. szept. 24-én kelt jelentésében, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 501. l.*

62. 1338. szept. 24. Csenger. Szathmár vármegye alispánja és szolgabírái a vármegye Csengeren tartott gyűléséből jelentést

tesznek Károly királynak az Almási János és Péter által Paládon elkövetett hatalmaskodásról.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsétek töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Anjoukori Okmt. III. 501. l.*

63. 1338. nov. 29. Visegrád. Pál országbíró Péternek, Benedek fiának, családi levelei kiadásáért folytatott perében végítéletet hozván, a pétervaradi conventet, mely a Péter néhai nagybátyja László, Pósa fia, által a conventben letett s az ő Szerém és Temes vármegyei birtokaira vonatkozó leveleket nem tudta visszaadni, az ő mint bíró részére fizetendő 100 márka birságban elmarasztalja, Dezső beregi főispán özvegyét pedig, — ki 1335-ben a király parancsára vette ki a conventből a király és a titeli káptalan embere jelenlétében a saját kulcsával és pecsétjével lezárt leveles ládáját, — a kereset alól fölmenti, minthogy a visszatétetni parancsolt s általa átvizsgált levelek a felperest teljességgel nem illetik.

Eredetije pergamenen, két egyenlő példányban, melyek egyike a felperes Péter, másika a Dezső beregi főispán özvegye és fia Miklós részére volt kiállítva, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

64. 1340. apr. 26. Gelyénes. János mester, Bereczk fia, szathmári alispán és szolgabírái a vármegye Gelyénesen tartott közgyűléséből bizonyítják, hogy Csaholyi János mesternek, Péter fiának szolgáját, Hatvani Tamást, Lőrincz, a Csernete jegyese, és Csákó Lőrincz fiai Miklós és Tamás, több megnevezett társaikkal együtt Laskod falujában megölték s tőle 10 márkát elraboltak.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsétek helyeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

65. 1340. május 1. Az almádi convent apátja János, a király által a convent kegyuráúl rendelt Bánd mesterrel együtt a convent jószágait visszafoglalva, egy Nyirmeg nevű helyen fekvő szőlőt, melyet néhai Máté az egyház jobbágya lelke üdvéért hagyott az egyháznak s ezelőtt körülbelől 12 évvel Pál apát adott mívelni Jánosnak, Kelemen fiának, Jánostól Simon fiától, ki azt hatalmasúl elfoglalta, visszavévén, 3 pensa bécsi széles garasért örökösen eladja a monostor tisztjének Karácson comesnek.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, *a gr. Eszterházy-család csesznek ágának levéltárában.*

66. 1340. május 10. Szamosfalva. Péter erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Pétert és Jánost, Pál fiait, Péter unokáit, kikkel János, László, Miklós és Lőkös, Miklós fiai, Mikod unokái, az ellenök Dersa helységért folytatott perben úgy egyeztek ki, hogy Doboka vármegyei

Csoboló nevű puszta falujokat nekik örökösen átengedik, ezen helység birtokába igtassa be.

A kolosmonostori convent 1340. május 15-én kelt jelentésében.

67. 1340. május 15. A kolosmonostori convent jelenti Péter erdélyi alvajdának, hogy parancsa szerint Pétert és Jánost, Pál fiait, Péter unokáit, a Doboka vármegyei Csoboló helységbe minden ellenmondás nélkül beigtatta, s egyszersmind ezen helység határait is leirja.

Péter erd. alvajda 1340. junius 1-én kelt levelében.

68. 1340. junius 1. Monostor. Péter erdélyi alvajda Dersa helységet, melyért Péter és János, Pál fiai, János, László, Miklós és Lőkös, Miklós fiai, Mikod unokái, ellen pert folytattak, örökre ez utóbbiak birtokában hagyja, miután a felpereseknek Dersáért cserében egyesség szerint a Doboka vármegyei Csoboló puszta falut átengedték.

A gyulafehérvári káptalan 1362-diki hiteles átiratában.

69. 1341. márcz. 31. Heves. I. Károly király megparancsolja az egri káptalannak, hogy a hely színén tartson vizsgálatot az iránt, hogy a Kraszna vármegyei Csiszér falu Csaholyi János, Péter fia, ősi örökös birtoka-é?

Az egri káptalan 1341. május 24. kelt jelentésében.

70. 1341. május 24. Az egri káptalan jelenti I. Károlynak, hogy parancsa szerint nyomozást tartván, a Kraszna vármegyei Csiszér helység összes szomszédjai azt vallották, hogy azon falu, melyet most Dancs mester valkai, előbb liptai főispán tart elfoglalva, Csaholyi János, Péter fia, ősi öröksége,

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közölte *Fejér VIII. IV. 518. l.*

71. 1341. junius 22. Vilmos nádor bizonyítja, hogy Szathmár és Ugocsa vármegye Gelyénes mellett tartott közgyűlésében a két vármegye szolgabírái, esküdtjei és összes nemesei azt vallották, hogy a Kraszna vármegyei Csiszér falu Csaholymonostorai János, Péter fia, ősi öröksége.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közölte *Fejér VIII. IV. 543. l.*

72. 1342. május 8. Torda. Tamás erd. vajda bizonyítja, hogy az erdélyi nemesség Tordán tartott közgyűlésében Miklós, néhai Simon bán fia, maga és testvérei nevében a székelyeket az ő örökös birtokuk Véczke elfoglalásától letiltotta.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 50. l.*

73. (1321—1342.) év n. ápr. 25. Visegrád. Tamás erdélyi vajda a maga Külső-Szolnok vármegyei ispánjának János mesternek, Péter fiának, vagy alispánjának Nagy Pálnak, megparancsolja, hogy Széköl Pálnak, Sándor jász kapitány szolgájának, István kún által elvett vagyonáért haladék nélkül adjon teljes elégtételt.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Cornides másolata után 1326-ra közölte *Fejér VII. III. 170.* és év n. (helyesen) *VIII. IV. 644. l.*

74. (1321—1342.) év n. aug. 6. Torda. Tamás erdélyi vajda fölkéri barátját, Magyar Pál gímesi várnagyot, hogy János mesternek, Péter fiának, Abrahám unokájának, Vitéz Péter nevű jobbágyát, ki annak egy Szenyesi Dénes nevű nemes szolgája megsebzéséért biróilag ítéltetett oda, s kit János mester birtokáról Hidas-Kocsordról az ő szegi népei hatalmasul elhurczoltak, minden vagyonával együtt adja vissza.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

Közölte *Fejér VIII. IV. 644. l.*

75. 1343. okt. 9. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Dengelegi Jakab a maga dengelegi részjószágát, t. i. Dengeleg egy harmadának felét, Gál frátai nemesnek 3 és egy negyed márka ezüstért Sz.-Mihály napjától egy esztendeig zálogba vetette, oly föltétellel, hogy ha akkor ki nem váltaná, két annyi birságon maradjon, s ha a zálogösszeget és a két annyi birságot azután esztendőre sem adná meg, ezen részjószág örökösen a Gálé maradjon, ki azonban a becsár feleslegét tartozzék neki megfizetni.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

76. 1345. jun. 18. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Semjéni István, István fia, jóllehet azokban a levelekben, melyekkel Vossányi Pál, Miklós fia, Vossány két harmad részét 200 márkában elzálogosította, Csaholyi János, Péter fia, és ő van mint zálogtartó említve, mindazáltal, minthogy a zálogba adáskor a pénzt, 139 márkát, Csaholyi János a magáéból fizette, az említett zálogos jószágot neki engedte át.

Kont Miklós nádor 1365-diki levelében, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

77. 1345. aug. 9. Visegrád. Tamás erdélyi vajda megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy a Doboka vármegyei Keresztúr helység határait, mely Miklós, László és Dávid, Mihály fiai, ősi örökségе, járassa ki.

A gy.-fehérvári káptalan 1345. nov. 5-diki jelentésében.

78. 1345. okt. 17. Visegrád. Miklós nádor bizonyítja, hogy Csaholyi János, Péter fia, Vossányi Pálnak, Miklós fiának, ki neki négy határidőre 50—50 márkával összesen 200 márka garast tartozott volna fizetni, de az első határidőn Sz.-Mihály napja után egy héttel az 50 márkát nem birta lefizetni s késznek nyilatkozott vossányi birtokát, a helység két harmadát, ezen 200 márkában elzálogosítni, ezen zálog kiváltására jövő márcz. 23-ig haladékot adott, úgy azonban, hogy ha akkor nem fizethetne, azon zálogos jószágot tartozzék neki örökbe vallani.

Kont Miklós nádor 1365. apr. 26-dikán kelt levelében, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

79. 1345. nov. 5. A gyulafehérvári káptalan jelenti Tamás erdélyi vajdának, hogy parancsa szerint a Doboka vármegyei Keresztúr helység határait ujra kijáratta, s abba Mihály fiait, Miklóst, Lászlót és Dávidot beigtatta.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

80. 1346. apr. 1. Visegrád. Miklós nádor bizonyítja, hogy Csaholyi János, Péter fia, kitől Vossányi Pál, Miklós fia, a maga és testvére Miklós 200 márka garasban elzálogosított birtokát márczius 23-dikán tartozott volna kiváltani, vagy ha ki nem válthatja, örökbe vallani, ezen zálogos jószág kiváltásának határidejét 20 esztendőre elhalasztotta.

Kont Miklós nádor 1365. apr. 26-án kelt levelében, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

81. 1346. decz. 16. Sződemeter. András mester, Endere fia, Külső-Szolnok vármegye alispánja és szolgabírái bizonyítják, hogy midőn Csány helységét, mely a gonoszságaikért csúf halállal kivégzett János és Miklós birtoka volt, István erdélyi vajda s szolnoki ispán részére a váradi káptalan hiteles bizonyságával együtt el akarták foglalni, Csaholyi János mester, Péter fia, ellentmondott; kit is ellenmondása okadására megidéztek.

Eredetije pergamenen, zárlatán pecsétek nyomaival, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Kiadta *Fejér IX. I. 450. l.*

82. 1347. május 6. Az egri káptalan bizonyítja, hogy előtte Szőke János comes, Pál fia, Daróczi Emöcs unokája, s fiai és rokonai, Csaholyi János mesterrel, fiaival és rokonaival a köztök a Szathmár vármegyei Tunyog helységért folytatott perben úgy egyeztek ki, hogy azt az öreg s beteges Gergely, Emöcs fia, haláláig birja, azután pedig a következő Sz.-György nap után egy héttel Gergely fia András és Szőke János s rokonai tartozzanak Csaholyi Jánosnak, — kinek ősei azt a zalai convent levele szerint a csaholyi monostornak hagyományozták, — mint

a monostor kegyurának örökösen átadni, Csaholyi János és fiai pedig nagyanyjok, az Emöcs neje leánynegyede fejében, Szőke Jánosnak és rokonainak Tunyog helyett azon helység felével egy értékű földet tartozzanak adni, s ha azon földön folyóviz vagy egyház nem volna, azt becsű szerint kötelesek legyenek kárpótolni.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

83. 1347. julius 1. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Hidegvizi Illyés és László, János fiai, a Fejér vármegyei Mihálczfalva más néven Közép-Vincz helységében lévő részjószágukat Mihály mesternek, a káptalan jegyzőjének, és testvére Bálint fiának Istvánnak a legközelebbi szept. 15-dikéig 4 márka finom ezüstért zálogba vetették.

A gy.-fehérvári káptalan 1650-iki átiratában, melynek eredetije megvan a *gr. Eszterházy-család cseszneki ágának levéltárában.*

84. 1348. május 5. Sződemeter. András mester, Endre fia, Külső-Szolnok vármegye alispánja és szolgabírái bizonyítják, hogy Csaholyi János mester a tasnádi vendégeket az ő Csaholy és Kene nevű falui bitorlásától eltiltatta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsétek maradványaival, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

85. 1348. május 19. Buda. Miklós nádor Butykai Pált és Miklóst, Miklós fiait, kik Csaholyi János, Péter fia, ellenében pert veszítvén fejök és jószáguk vesztésében marasztaltattak el, arra ítéli, hogy berveji és gávai, továbbá butykai, folkusi, szelepkei és dobrokai részjószágaik visszaváltása fejében, — melyek összesen 328 márkára becsültettek, de a mely becsárból az anyjokat, leánytestvéreiket s a Pál nejét és leányait illető összegek levonattak, — Csaholyi Jánosnak az ő rá szállott harmadrészért Sz.-Mihály napja után egy héttel 39 márkát tartozzanak fizetni, addig pedig Csaholyi János szedje lefoglalt jószágaik jövedelmét.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével. *gr. Kemény József gyűjteményében.*

86. 1348. decz. 7. Buda. Miklós nádor Butykai Páltól és Miklóstól, Miklós fiaitól, [1]) kik a Csaholyi János, Péter fia, által ellenök folytatott perben önkéntes kötelezetésök szerint a hatalmaskodási párbajban való veszteségben s hamis levelek készítéséért fej- és jószágvesztésben marasztaltattak el, összes birtokaikat kétharmadrészben a maga mint bíró, egyharmadrészben Csaholyi János részére elfoglaltatván, minthogy később Pál a tőlök így elfoglalt Zemplin vármegyei butykai, folkusi, szelepkei

[1]) A váradi káptalan 1345. junius 18-án kelt levelében ez a Pál, Miklós fia, Wossányi (de Wossan) néven van említve.

és dobrokai részjószágokban lakó jobbágyoktól adót és ajándékot szedett, s ezért megidéztetve meg nem jelent, feje s összes javai vesztésére itéli s megparancsolja, hogy őt, bárhol találják, minden törvénykezés nélkül halállal lakoltassák.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

87. 1350. junius 4. Óvár. László mester, Ábrahám fia, Szatmár vármegye alispánja, és szolgabírái bizonyítják, hogy a vármegye Óvár faluban tartott közgyűlésén Csaholyi János mester, Péter fia, tiltakozott az ellen, hogy Rozsályi Gergely és Szonga Péter és Miklós, az ő Palád nevű faluja szomszédságában birtokaik közt az ő tudta nélkül határdombokat emeltettek.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsétek helyeivel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

88. 1351. jan. 9. Buda. I. Lajos király apródja Csaholyi Péter, János fia, részére átírja IV. Lászlónak 1275-ben ősc a Káta nembeli Ábrahám comes részére kelt adománylevelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott nagy kerek pecsét helyével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

89. 1351. ápr. 14. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Erzsébet, Petlendi Mihály neje, és három leánya, örökös részjószágaik felét, t. i. a Torda vármegyei Berkös és Szentmihályremetei faluk negyedrészét, Járai Györgynek, Jakab fiának, 50 márka ezüstért pünkösd után egy hétig zálogba vetették oly föltétellel, hogy ha akkor ki nem váltják, Sz.-Jakab napja után egy héttel két annyival tartozzanak kiváltani, s ha akkor ki nem válthatják, kötelesek legyenek a gy.-fehérvári káptalan vagy az erdélyi vajda előtt örökbe vallani.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

90. 1351. aug. 5. Gelyénes. Miklós nádor bizonyítja, hogy Szathmár és Ugocsa vármegyének Gelyénes mellett tartott közgyűlésében a németii bíró panaszára nyomozást tartatván, a Szathmár vármegyei szolgabírák és esküdtek hit alatt vallották, hogy a Szamos folyón Szamosszegnél, Csengernél és Szathmár s Németi városok közt ember emlékezete óta a vám lefizetése mellett mindig szabad átjárás volt; csak Laczkfi András székely ispán s mostani szathmári főispán idejétől fogva kényszeríti László mester, Ábrahám fia, szathmári alispán, azokat, a kik Szamosszegnél akarnak átkelni, hogy a vámot megfizetve Csengerre menjenek, ott is a vámot megfizessék, s aztán Szathmár és Németi közt, harmadszor is vámot fizetve, keljenek át a Szamoson.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta *Fejér IX. II. 118. l.*

91. 1352. apr. 11. Buda. I. Lajos király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Csaholyi Jánost, Péter fiát, a Szolnok vármegyei Rof helység birtokába, melyet itéletesen visszanyert, igtassa be.

A váradi káptalannak 1352. május 1-én kelt jelentésébe átírva.

92. 1352. május 1. A váradi káptalan jelenti Kont Miklós nádornak, hogy a király parancsa szerint Rof helység határát kijárta s abba Csaholyi Jánost ellenmondás nélkül beigtatta, de új határjeleket a régiek mellett azért nem hányathatott, mert Marita helység birtokosának tisztje Péter, ura tudta nélkül azt nem engedte meg.

Eredeti pergamenen, rothadozva, zárlatán a monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

93. 1352. május 30. A váradi káptalan bizonyítja, hogy István, Mihály fia, Tiba unokája, nagybátyjaitól Pétertől és Tamástól, Tiba fiaitól, 200 márkát vett kölcsön, minden márkát 4 forintba számítva, s ezért nekik Szathmár vármegyei három faluját, Hodost, Becset és Tisztabereket, melyek most idegen kézen vannak, kötötte le, úgy hogy ha azokat visszaszerezheti, mind addig kezéhez nem veszi, míg nagybátyjainak teljesen eleget nem tesz.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

94. 1352. szept. 21. Buda. Lajos király megparancsolja a várad-hegyfoki conventnek, hogy Csaholyi János mester ügyében, kinek Kene nevű faluját Szarvadi Miklós a maga és testvére László szolgáival és szarvadi s szentmiklósi jobbágyaival a köztök folyt per közben hatalmasúl megtámadta s onnan 14 szekér gabonát Szarvadra és Szentmiklósra elvitetett, tartson nyomozást.

A várad-hegyfoki convent 1352. okt. 6-án kelt jelentésében.

95. 1352. okt. 6. A várad-hegyfoki convent jelenti Lajos királynak, hogy parancsa szerint nyomozást tartván Kene helység összes szomszédai azt vallották, hogy Szarvadi Miklós a maga és testvére László szarvadi és szentmiklósi szolgáival és jobbágyaival Csaholyi János mester Kene nevű faluját Sz.-Lőrincz napja után való vasárnapon hatalmasúl megrohanta s onnan 14 szekér gabonát elvitetett.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

96. 1353. márcz. 10. Az egri káptalan bizonyítja, hogy Szőke János, Pál fia, Tunyogi Emöcs unokája, kinek Tamás országbíró levele szerint fiaival és leányaival együtt márcz. 6-án

előtte meg kellett volna jelenni, hogy a Szathmár vármegyei Tunyog felét Csaholyi János mesternek örökbe vallja, a kitűzött határidőre nem jelent meg.

Tamás országbíró 1353. apr. 2-án kelt itéletlevelében.

97. 1353. ápr. 2. Tamás országbíró Tunyogi Szőke Jánost és fiát Pétert, kik hatalmaskodási párbajban való veszteség terhe alatt önkényt kötelezték magokat, hogy Tunyog felét Csaholyi Jánosnak, Péter fiának örökbe vallják, de a kitűzött határidőre az egri káptalan előtt nem jelentek meg, a párbajban való veszteségre, és így minden jószágaik elvesztesére itéli, melyek két harmad részben az ő mint bíró, egyharmad részben pedig az ellenfél kezére szálljanak.

Eredetije pergamenen, ép kerek függő pecséttel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

98. 1354. jun. 1. Szent-Imre. István erd. alvajda meg parancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy küldje ki hiteles bizonyságát, kinek jelenlétében az ő embere, Mihály mester alvajdai jegyző, Jánosnak, Vivián fiának, idegenek által bitorolt Váradja nevű örökös faluját visszafoglalja.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét nyomával. *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

99. 1355. aug. 1. A gyulafehérvári káptalan bizonyítja, hogy előtte Darlaczi Miklós, néhai Simon bán fia, rokonaival, Péterrel, Jánossal és Simonnal, Mihály fiaival, Simon bán unokáival, — kik ellene az általok neki örökbe vallott Somogyon helység feléért pert folytattak, — atyafiságosan úgy egyezett ki, hogy nekik Somogyon felét visszabocsátotta, azok pedig neki 20 márka ezüstöt fizessenek, a mely 20 márkáért a Küküllő mellett fekvő Nagybükk erdő őket illető fele részét zálogosították el, úgy hogy ha esztendő mulva ki nem válthatnák, tartozzanak azt neki örökbe vallani.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

100. 1356. okt. 1. Medgyes szék bírái bizonyítják, hogy Hese nevű almási embert, a ki Almáson egy Mihály nevű buzdi embert kegyetlenül meggyilkolt, az almási bíró Simon megkötöztetve Medgyesre vitette, a hol a törvényszék mint gyilkost igazságosan elitélte és lefejeztette.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

101. 1356. okt. 9. Szent-Imre. Domokos erdélyi alvajda megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Kerülői Ágostonnak és Györgynek kerülői részjószágát, mely őket nagyanyjok leánynegyede jogán illeti, Sülyei István, Mihály és Péter s Kerülői

Gál és Mihály birtokából hasítsa ki, határait járja ki, s őket annak örökös birtokába igtassa be.

Eredetije papiroson, zárlatán a pecsét helyével. *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

102. 1357. jan. 28. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Mihály, Miklós fia, s Gergely és János, Pócs fiai, a Kis-Küküllő vármegyei Abosfalva más néven Beznik helységben lévő részjószágukat, melyet előbb Darlaczi Miklósnak, Simon bán fiának, zálogba vetettek, ugyanannak 32 márka ezüstért örökösen eladták.

Eredetije pergamenen, monyoró alakú ép függő pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

103. 1357. márcz. 16. I. Lajos király a Csanád nembeli György és Miklós mesterek, Miklós fiai, Tamás unokái részére átírja és megerősíti atyjának I. Károlynak a telegdi vámról 1312-ben kelt kiváltságlevelét.

Az 1364-ben kelt záradékkal, mely szerint ezen levelét a király a boszniai hadjárat alkalmával elveszett kettős pecsétje mellé függesztett új pecsétjével megerősítette.

Zsigmond király 1398. márcz. 11-én kelt megerősítő levelében.

104. 1357. jul. 18. Visegrád. Konth Miklós nádor az Alagi Kozma mester és Szécsi Miklós országbíró közt a Pest vármegyei Kesző helységért folytatott per bevégzése után, melyet Szécsi Miklós mint királyi adományt a maga részére megnyert, még három ekényi földért vita támadván, melyet Alagi Kozma Alaghoz, Szécsi Miklós pedig Keszőhöz tartozónak állított, miután a felek úgy egyeztek ki, hogy a kérdéses föld két harmada Alaghoz, egy harmada pedig Keszőhez csatoltassék, ezen földrészek határait a budai káptalan emberével kijártatja s a megtörtént osztályról és határjárásról kiváltságlevelet ad.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

105. 1357. aug. 3. A leleszi convent bizonyítja, hogy Tamás sapcsali polgár, ki Csaholyi Sebestyén, János fia ellen, fia János szabó megöletéséért hosszas pert folytatott, 12 márka dénárért Csaholyi Sebestyénnel kiegyezett.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

106. 1358. febr. 5. Torda. Domokos erd. alvajda bizonyítja, hogy Dobokai János és fia László összes szomszédjaikat, különösen pedig az erdélyi püspököt és az iklódi nemeseket, az ő jószágaik bitorlásától letiltották.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékével. *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

107. 1358. márcz. 18. Visegrád. I. Lajos király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Csaholyi Péter, János fia, ügyében, ki azt panaszolta, hogy a szarvadi nemesek Kenén, Külső-Szolnok vármegyében, a házat rá gyujtották, tartson nyomozást.

A váradi káptalan 1358. ápr. 15-én kelt jelentésében.

108. 1358. ápr. 15. A váradi káptalan jelenti Lajos királynak, hogy parancsa szerint Külső-Szolnok vármegyében nyomozást tartván, mindenki azt vallotta, hogy Szarvadi Miklós, László fia, és Szarvadi Hégön, Kenén, a hol Csaholyi Péter, János fia, egyik jobbágya házában hált, a házat rágyujtották.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

109. 1358. május 4. Szent-Imre. Domokos erdélyi alvajda bizonyítja, hogy előtte Somogyoni Jakab, János és Simon mesterek, Mihály fiai, néhai Simon bán unokái, Kendhidi Baláddal, Istvánnal és Kónyával, Tamás fiaival, Simon bán unokáival, úgy egyeztek meg, hogy a mit jószágaik osztályára nézve az általok megbizandó nyolcz jámbor ember pünkösd után két héttel Ozdon a Küküllő vármegyei szolgabírák jelenlétében végezni fog, abban 6 márka birság terhe alatt teljesen megnyugosznak.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

110. 1359. szept. 1. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Szentmiklósi János és fiai. Áron és Tamás, a magok szentmiklósi udvarházát Doboka vármegyében Jánosnak, Ivánka fiának és testvéreinek, s Jakabnak, Miklós fiának és testvéreinek 6 esztendőre 13 arany forintért zálogba vetették.

A kolosmonostori convent 1406. jul. 8-án kelt hiteles átiratában.

111. 1359. nov. 19. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Tunyogi András, Gergely fia, Emecs unokája, a maga és gyermekei tunyogi részjószágát Szathmár vármegyében, Csaholyi János mesternek és testvérének Sebestyénnek 32 márka dénárért, minden márkára 4 forintot számítva, zálogba vetette.

Eredetije pergamenen, hátán a monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

112. 1360. Visegrád. János országbíró a lompértszászai (beregszászi) polgároknak a borsovai és muzsaji nemesek ellen bizonyos darabocska földért folytatott perében végitéletet hozván, megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Muzsaj helység határát mutattassa ki, királyi mértékkel mérje föl, s ha öt ekényinek találja, hagyja a borsovai nemesek birtokában, — minthogy az öt ekényi muzsaji földet II. Endre király 1232-ben

adta cserében az említett nemesek ősének, — ha pedig 5 ekényinél többnek találja, a felesleget kapcsolja a beregszászi polgárok határához.

Eredetije papiroson, zárlatán a pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

113. 1360. febr. 18. Erked. Dénes erd. vajda megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Bodolai Sánta Lászlót és fiát Miklóst, Prásmári Tel, Péter fia ellen, idézze ő elébe.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

114. 1360. decz. 14. Szent-Imre. Péter erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Darlaczi Miklós, néhai Simon bán fia ügyében, ki panaszolta, hogy egykori ügyvédje Abosfalvi István némely leveleit elsikkasztotta, tartson vizsgálatot.

A kolosmonostori convent 1361. jan. 14-én kelt jelentésében.

115. 1361. jan. 14. A kolosmonostori convent jelenti Péter erd. alvajdának, hogy parancsa értelmében nyomozást tartván, mások is, de kivált a Darlaczi Miklós neje, azt vallották, hogy Abosfalvi István, Tamás fia, tőle azt a levelet, melynek erejével férje az Abosfalvi László, Tamás fia, abosfalvi részjószágát birta, egyéb levelekkel együtt csalárdúl kezéhez vette és elvitte.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

116. 1361. decz. 6. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Dobokai László és Lőkös, Miklós fiai, magok és testvéreik János és Miklós nevében tiltakoztak az ellen, hogy őket a meszesi monostor ügyében Kusalyi Jakcs mester és fiai a király udvarába idézték, minthogy Lajos király az erdélyi összes nemeseknek azt a kedvezményt adta, hogy semminemű ügyökben nem tartoznak a király törvényszéke elé állani, készek azonban Erdélyben a vajda vagy helyettese előtt megjelenni.

Eredetije papiroson, zárlatán pecsét helyével, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

117. 1362. jan. 16. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Tövisedi Jakab mester deák, István fia, két faluját Szathmár vármegyében, Medgyest és Tárkánt, Túzokos, Eperjes és Cserepes nevű tartozandóságaikkal együtt, Kállai István mesternek, István fiának, és Csaholyi Istvánnak, Sebestyén fiának, s testvéreinek Györgynek és Dénesnek, 165 budai márka dénárért örökösen eladta.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét töredékeivel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

118. 1362. nov. 11. A gyula-fehérvári káptalan János mester, Dobokai Miklós fia, részére hitelesen átírja Péter erdélyi alvajdának 1340. jun. 1-én a Doboka vármegyei Csoboló helységről kelt levelét.

Eredetije pergamenen, monyoró alakú ép pecséttel, *Torma Károly adománya.*

119. 1363. május 2. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Tövisi János Szathmár vármegyében lévő Baruchseneje nevű puszta részjószágának egy harmadát Ovári Istvánnak 20 forintért 10 esztendőre zálogba vetette.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

120. 1364. május 1. Szent-Imre. Péter erdélyi alvajda Dobokai János és László mestereket, kik a mult febr. 9-én a kolosmonostori conventben Sánta Péter és Brancsa forrói s Kis Miklós medvesi vendégeknek 14 forint tartozásukat kétszeres fizetés terhe alatt tartoztak volna lefizetni, de nem jelentek meg, a szokott birságban elmarasztalja.

Eredetije papiroson, zárlatán barna viaszba nyomott kerek pecséttel, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

121. 1365. január 28. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Bánki Pál és testvére Péter Szathmár vármegyei Lőkösteleke nevű falujokat a Szamos mellett Csaholyi Sebestyénnek, János mester fiának, 60 arany forintért 20 esztendőre zálogba vetették.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

122. 1365. ápr. 26. Visegrád. Kont Miklós nádor megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Butykai Pált, Miklós fiát, minthogy a Csaholyi Jánosnak, Péter fiának, 200 márka garasért 20 évre elzálogosított vossányi birtokáért a zálogösszeget az időközben elhalt Csaholyi János fiának, Sebestyénnek lefizette, ezen birtokba testvérével Miklóssal együtt igtassa be.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

123. 1365. május 11. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Adi Balázs és Adi Becző abban a perben, melyet egymás ellen az Ad és Haroklyán közt fekvő bizonyos darab földért folytattak, barátságosan kiegyeztek, s határjeleket állítottak.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

124. 1365. okt. 28. Visegrád. Lajos király a Szolnok vármegyei Meszes-Apáth nevezetű meszesi monostort, melyet Kusalyi Jakcs mesternek adományozott, de a melyért Dobokai János,

László, Miklós és Lőkös, Miklós fiai, Mikod bán unokái, pert folytattak, minthogy a Dobokaiak, jóllehet a jogukat igazoló levelek előmutatására több ízben kértek és kaptak haladékot, semmi ily levelet fel nem mutathattak, Kusalyi Jakcsnak itéli, a Dobokaikat pedig a monostor és tartozandóságai becsárában s az általok meg nem fizetett birságok kétszeresében elmarasztalja, s nekik ez ügyben örökös hallgatást parancsol.

XVII. századi, elején csonka másolatban, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

125. 1366. május 11. Torda. Dénes erd. vajda bizonyítja, hogy midőn a király parancsára az erdélyi nemesek, székelyek és szászok Tordára május 4-ére hirdetett közgyűlésében a száraz és vizi vámokról szóló leveleket előmutatni parancsolta, Csikmánteli János, Demeter fia, és Kendi István, Tamás fia, előadták, hogy nekik a Kis-Küküllőn lévő hidjok vámjáról volt ugyan királyi kiváltságlevelök, de azt egykor a kőrösi és bogáthi szászok, midőn néhai Kendi Tamást kendi házában fegyveresen megrohanva megölték s javait földulták, elrabolták; mit is a 7 vármegye összes szolgabírái, esküdtjei és nemesei esküvel bizonyítottak.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

126. 1366. május 15. Torda. Dénes erdélyi vajda az erdélyi nemesek, székelyek és szászok Tordán tartott gyűléséből bizonyítja, hogy Ilona, Szentmártoni Gergely özvegye, veje Szemes Péter s annak neje, Iklódi László, Gergely, Benedek és János, Beke fiai ellen azon levelek visszaadásáért folytatott perökben, melyeket néhai Szentmártoni Gergely megőrzés végett komájának néhai Iklódi Bekének átadott, s melyek az ő szentmártoni, szentpéteri, mikói, kalacsai, ambrustelki, szilitelki, bokodi, füzesi, húszfateleki és papteleki birtokaikra vonatkoztak, úgy egyeztek ki, hogy az özvegy és két leánya: Sebe, Szemes Péter neje, és Margit, Barabás neje, az Iklódi Beke fiainak minden ellenök elkövetett hatalmaskodásaikért, nevezetesen azért, hogy szolgáikkal együtt az özvegy szentmártoni házát megrohanták, Szemes Pétert félholtra verték, nejét pedig lovaikkal földre taszittatták, úgy hogy az idétlen fiut szült, megbocsátottak, azok pedig Szentmárton negyedrészét, melyet néhai Szentmártoni Gergely néhai Iklódi Bekének elzálogosított, minden fizetés nélkül visszaadták.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

127. 1366. julius 16. Gyarmat. Kont Miklós nádor megparancsolja a leleszi conventnek, hogy a Szathmár vármegyei Vossány és Szárazberek helységek határait Csaholyi Sebestyén,

János fia, és Szárazbereki Mihály, Dezső fia, László, Mihály fia, s Tamás, János fia, részére járassa ki.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

128. 1366. okt. 25. Szent-Imre. Péter erdélyi alvajda az Ágnes asszony, Keresztesi Demeter leánya, és Szentiványi Simon által a Doboka vármegyei Keresztes helység iránt Szentegyedi Vas Tamás 6 fia ellen folytatott pert a jövő Sz.-György napig elhalasztja, hogy akkor a felek által előmutatandó leveleket megvizsgálva végitéletet hozzon.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

129. 1367. jan. 11. A váradi káptalan jelenti Dénes erd. vajdának, hogy parancsa szerint kiküldte hiteles emberét Kenére, a hol a Szolnok vármegyei alispán és szolgabírák törvényszéke tartatik, hogy ott a vajda emberével Parlagi Györgygyel együtt Ujnémeti Péternek és Lőrincznek a Csaholyi Sebestyén oláhcsaholyi jobbágyai részéről eleget tétessen, de Csaholyi Péter azért, mert a vajda levelében megnevezett jobbágyok apjai nincsenek megnevezve, az elégtétel adását megtagadta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét maradványaival, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

130. 1367. ápr. 11. László mester ugocsai esperest s az erdélyi püspök helyettese, Szászvárosi Cristianus comesnek, neje Margit nevében, Salamon segesvári comes ellen folytatott perében, ki Margitnak, elébb segesvári comes Mihály nejének, mindazon ingatlan és ingó javait, melyeket néhai férje végrendeletileg neki hagyott, hatalmasúl elfoglalta, Salamon comesnek a maga igazolására határnapot tűz.

Eredetije papiroson, zárlatán monyoró alakú pecsét töredékeivel, a *fr. Eszterházy-család csesznek ága levéltárában.*

131. 1367. jun. 15. A leleszi convent bizonyítja, hogy Berencsi László, István fia, Berencsi Jánossal és Szaniszlóval, Domokos fiaival, ugyanazon István unokáival, úgy egyezett ki, hogy Anárcs legyen az övé és fiaié, Monyorós a Jánosé és Szaniszlóé, a Monyorós és Benk között lévő szántóföldeket és kaszálókat úgy használják, mint néhai István, Apaj fia, idejében használták, a benki és monyorósi erdők, valamint a Denische nevű tó a Morotva nevű vizekkel maradjon közösnek, a Monyorós körül fekvő kissebb tavak pedig azon helységhez tartozzanak.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

132. 1368. ápr. 26. Százhalom. I. Lajos király megparancsolja István székely ispánnak és alispánjainak, hogy Lászlót,

Miklóst és Bálintot, Sándor fiait, Jánost, Györke fiát, Pált, Miklóst, Pétert és Istvánt, Domokos fiait, és Sárdi Sándor fiát Sándort, kiket különös oltalmába vett, birtokaikkal együtt minden ellenségeik ellen oltalmazzák.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott nagy pecsét helyével, *Sándor Miklós adománya.*

Közöltem: *Székely Oklt. I. köt. 74. l.*

133. 1368. ápr. 28. Rosenberg. I. Lajos király megparancsolja Miklós erdélyi vajdának, hogy az erdélyi nemesek legközelebb tartandó közgyűlésében tartson vizsgálatot, hogy az inakházi összes lakosok nemesek-é, mint állítják, vagy pedig pristaldusok, mint Dobokai László állítja.

Miklós erd. vajda 1368. jul. 10-én kelt leveléből.

134. 1368. jul. 10. Torda. Miklós erdélyi vajda az erdélyi nemesség Tordán tartott közgyűlésében Inakházát Doboka vármegyében, melyet mint dobokai pristaldusok vagy várnépek földjét a Kökényes és Rejnold nembeli Dobokai László mester, János fia, Miklós unokája, Mikod bán kis unokája, a királytól adományban nyert, de a kinek beigtatása ellen János, János fia, Inak unokája, és Inakházi Mihály, Illyés fia, valamint Korpádi Mihály neje ellenmondottak, említett Dobokai Lászlónak itéli, miután a király parancsára tartott közgyűlésben az összes szolgabírák és esküdtek az egész nemességgel együtt eskü alatt azt vallották, hogy Inakházát az ellenmondók és őseik emberi emlékezet óta mint pristaldusok vagy kiáltók birták, a kik azonban néhai István vajda idejétől fogva a pristaldusi szolgálatot, mely alól őket István vajda fölmentette, nem teljesítették.

Eredetije pergamenen, teljesen ép kerek függő pecséttel, *Torma Károly adománya.*

135. 1368. julius 27. Zólyom-Lipcse. I. Lajos király a Szathmár vármegyei Senye nevű puszta földet, mely hajdan a Balk oláh vajda és testvére Drág által birt Beychhez tartozott, s melyet Gacsai László, Ellős fia, tőle csalárdúl nyert adományban, ezen adománylevelét visszavonva, Balk vajdának s testvéreinek Drágnak, Dragomérnak és Istvánnak adományozza, s Gacsai Lászlónak ez ügyben örökös hallgatást parancsol.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott titkos pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

136. 1368. aug. 26. Visegrád. Miklós erdélyi vajda Csaholyi Sebestyén mesternek mindazon birságokat elengedi, melyekben az ujnémeti és csányi nemesek ellen az ő vagy szolnoki alispánja törvényszékén elmarasztaltatott.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecséttel, melyen a Laczkfi-család czímere látszik, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

137. 1368. nov. 17. Szent-Imre. Péter erdélyi alvajda Vidombáki Péternek Prásmári Til elleni perében haladékot ad.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

138. 1367. decz. 2. Sásvár. Ugocsa vármegye alispánja és szolgabírái bizonyítják, hogy pecsétjökkel kiküldött emberök Dabólczi István előtt Fancsikai Domokos, Domokos fia, Fancsikán megmutatta Péter nevű szolgáját, kit, a mint mondta, Fancsikai János sebesített meg.

Eredetije papiroson, az Aranka-gyűjteményből, *gróf Mikó Imre adománya.*

139. 1370. ápr. 11. Szent-Imre. János erd. alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Szucsáki Lőrincz leányát Anastasiát, Papfalvi Jakab nejét, igtassa be bizonyos szucsáki részjószágba, melyet annak Ravasz Domokos fiai leánynegyede fejében adtak.

A kolosmonostori convent 1370. ápr. 22-én kelt jelentésében.

140. 1370. ápr. 22. A kolosmonostori convent jelenti János erd. alvajdának, hogy parancsa szerint Szucsáki Anastasiát, Papfalvi Jakab nejét, minden ellenmondás nélkül beigtatta bizonyos szucsáki részjószágába, melyet leánynegyede fejében kapott.

A kolosmonostori convent 1394. május 8-án kelt hiteles átiratában.

141. 1370. május 2. Várad. Demeter váradi püspök, István váradi papnak Csaholyi Sebestyén ellen a királyi udvarban indított perében, melynek eldöntését a felek rá, mint választott bíróra bízták, a felek kihallgatása után azt itéli, hogy István mester, ki előadta, hogy egy Tót István nevű jobbágyát minden vagyonával s 2 hordó bor árával Csaholyi Sebestyén erőszakosan elhurczoltatta, s azután az ezen ügyben kelt királyi parancsot a király és káptalan emberétől erőszakosan elvette, s végre a váradi káptalan előtt szóval kötelezte magát, hogy az elhurczolt jobbágyot minden vagyonával együtt visszaadja, de szavát nem váltotta be, egy maga tartozzék esküt tenni keresete igaz voltára, Csaholyi Sebestyén pedig huszadmagával, mind nemessel, köteles legyen megesküdni, hogy a keresetben ártatlan; minthogy pedig ezen itéletet a Csaholyi Sebestyén ügyvéde nem fogadta el, Csaholyi Sebestyént a kötelező levelében elvállalt büntetésben elmarasztalja.

Eredetije papiroson, zárlatán a monyoró alakú pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

142. 1371. junius 2. Visegrád. Szécsi Miklós országbíró a Szabolcs vármegyei Senye helységet, melyért Gacsali László és

Bertalan, Csaholyi Sebestyén és János ellen, valamint Balk vajda és testvére Drág ellen pert folytattak, miután Lajos király a Gacsaliak részére kelt régibb adománylevelét visszavonta, a Csaholyiak pedig igényökről lemondtak, Lajos király 1368-ban kelt adománylevele értelmében Balk oláh vajdának és testvérének Drágnak ítéli.

Eredetije pergamenen, függő kerek pecséttel, melynek egy része le van törve, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

143. 1371. ápr. 18. A leleszi convent jelenti László oppelni herczegnek s nádornak, hogy parancsa szerint hiteles emberét kiküldte, hogy annak a Vossán és Szinye közt fekvő darab földnek, mely iránt Csaholyi Sebestyén és János, János fiai, s Csaholyi László, Péter fia, Rosályi Gergelylyel, Gergely fiával pereltek, határait járassa ki, s azt a darab földet becsülje meg; de mivel a felek egymásnak ellenmondottak, a határokat nem állapíthatta meg, a peres darab földet azonban erdeivel és halászó vizeivel, a felek által megbízott nemesekkel együt három ekére valónak becsülte.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét maradványaival, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

144. 1371. julius 6. Gyula-Fehérvár. János küküllői esperest, Demeter erdélyi püspök helyettese, Batizfalvi Miklóst és Mihályt, András fiát, és Batizfalvi Batizt, István fiát, kik ellen Bakaji Balázs és János, Rákosdi Domokos, László és Lőrincz, s Harai Dénes és Miklós pert folytattak, azt állítván, hogy Batizfalvát az ő nagyanyjok Margit apjától Ellőstől kapta, s azon falu fele örökség jogán őket illeti, ezen követelés alól, a kihallgatott tanuk vallomása alapján, teljesen fölmenti.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

145. 1372. márcz. 11. A gy.-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Kendhidai Miklós, Tamás fia, Simon bán unokája, tiltakozott az ellen, hogy testvére István némely őket közösen illető falukat osztályos atyafiaiknak, az ő tudta nélkül velök megosztozva, elidegenített.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

146. 1372. márcz. 24. Szent-Imre. János erd. alvajda bizonyítja, hogy abban a perben, melyet Ujfalusi Miklós comes, Keresztyén fia, — kit Lajos király a fiumaradék nélkül elhalt Pókafalvi Györgynek, Póka fiának, a Miklós comes anyja Margit apjának, Fejér vármegyei pókafalvi örökségében királyi kegyéből örökössé tett, s kit ezen kívül a király, anyja Margit részében is, melyet annak, minthogy nem nemeshez ment férjhez, természetben

kellett volna kikapni, örökössé nevezett, — János és Tamás, György fiai, Basó unokái ellen hosszasan folytatott, a felek úgy egyeztek ki, hogy János és Tamás Pókafalva negyedrészét, melyet Miklós comes régen pénzen vett Mártontól, Alárd fiától, és leánytestvéreitől, kiknek ezen negyedrészt néhai György, Basó fia, anyjok, a Basó leánytestvére, néhai Póka leánya leánynegyede fejében adta ki, Miklós comesnek hagyták, a más három negyedet pedig három felé osztván, abból egy negyedet Miklós comesnek adtak, minden ezen perben kelt régibb leveleiket érvényteleneknek nyilatkoztatva.

István erd. vajdának 1373. febr. 1-én kelt átiratában.

147. 1372. május 9. Buda. János alexandriai patriarcha, a szentszék német-, cseh-, magyar- és lengyelországi követe, megparancsolja a magyarországi egyházak lelkészeinek, hogy a dominicanus rend tagjait a szent szónoklatok tartásában, a hívek gyóntatásában, az alamizsnák szedésében kiváltságaik ellenére titkon vagy nyiltan háborgatni s akadályozni ne merjék.

István jeruzsálemi patriarcha s szentszéki követ 1379. decz. 4-én kelt hiteles átiratában.

148. 1372. jul. 24. Szent-Imre. János erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Ujfalusi Miklós comest, Keresztyén fiát, Pókafalva felébe igtassa be.

A kolosmonostori convent 1372. aug. 12-én kelt jelentéséből.

149. 1372. aug. 12. A kolosmonostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy parancsa szerint Ujfalusi Miklós comest, Keresztyén fiát, Pókafalva felébe minden ellenmondás nélkül beigtatta.

István erd. vajdának 1373. febr. 1-én kelt átiratában.

150. 1373. január 1. Torda. László erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Kendi Istvánt, Balád testvérét, Tamás fiát, néhai Simon bán unokáját, a Kolos vármegyei Babucz helység birtokába, melyet idegen kezekből vissza akar foglalni, igtassa be.

A kolosmonostori convent 1373. jan. 10-én kelt jelentésében.

151. 1373. jan. 10. A kolosmonostori convent jelenti László erdélyi alvajdának, hogy midőn parancsa szerint Kendi Istvánt a Kolos vármegyei Babucz helység birtokába be akarta igtatni, a beigtatásnak Bothos János ellenmondott.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét maradványaival, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

152. 1373. febr. 1. Visegrád. István erd. vajda Ujfalusi Miklós, Keresztyén fia, részére átirja és megerősíti János erdélyi

alvajdának és a kolosmonostori conventnek Pókafalvára vonatkozó, s 1372-ben kelt leveleit.

Lajos király 1373. febr. 6-án kelt átiratában.

153. 1373. febr. 6. Visegrád. Lajos király Ujfalusi Miklós, Keresztyén fia, részére átirja és megerősíti István erdélyi vajdának a Fehér vármegyei Pókafalváról 1373. február 1-én kelt kiváltságlevelét.

Stinaviai Orbán pápai és császári jegyző 1446-iki hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

154. 1374. febr. 1. Szepesi Jakab országbíró a Szathmár vármegyei Kis-Gécz helységének feléből, — melyet Lajos király 1373-ban, mint a néhai Kis-Géczi Mihály s testvérei néhai Tamás és András birtokát, azért mert unokatestvéröket Jánost megölték, Rosályi Györgynek, s fiainak Gergely küküllői esperestnek, Lukácsnak és Kálmánnak adományozott, — az elhalt Mihály részét, ki a gyilkosságban ártatlan volt, fia János birtokában hagyja, a gyilkosok részét pedig, kik a megölt János testvére Miklós által többször megidéztetve meg nem jelentek s elmarasztaltattak, Kis-Géczi Miklósnak, a megölt János testvérének itéli.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje híjával, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

155. 1374. márcz. 31. Visegrád. Szepesi Jakab comes országbíró bizonyítja, hogy Csaholyi Sebestyén János azt az 50 márka birságot, minden márkára 50 garast számítva, melyben egy választott bírósági itélet el nem fogadásáért elmarasztaltatott, valamint a királyi birság harmadát, 6 márkát is, melyet márcz. 22. tartozott Szarvadi Miklósnak fizetni, az említett napon előtte lefizette.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

156. 1374. jun. 17. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Ebesfalvi László mester, Imre fia, Küküllő vármegyei Ernye nevű faluját, anyjának Ilonának menyasszonyi ajándéka s hozománya fejében s azon száz márka ezüstért, melyet szükségében anyja szekrényéből elköltött, örökbe vallotta, oly föltétellel, hogy anyja azt bárkinek hagyományozhassa, de halála után az ő unokatestvére Szentiváni György vagy annak örökösei a hagyományostól, becsár szerint, per nélkül visszaválthassák.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét töredékével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

157. 1375. szept. 27. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Szentiványi Mihály, András fia, a maga szentiványi részjószágát, Szentiványi Gergelylyel és Jánossal, Miklós fiaival, a néhai Szentiványi Péter részéért, t. i. Szentivány feléért, elcserélte.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

158. 1375. szept. 27. A kolosmonostori convent bizonyitja, hogy Szentiványi János, Miklós fia, testvére Gergely terhét is magára vállalva, ugy egyezett meg Szentiványi Mihálylyal, András fiával, hogy a mult évben kiállitott egyességlevelöket, mely szerint az egyességet meg nem tartó fél a másik fél részére a biró részén kivül 50 márkát tartozott volna fizetni, most más intézkedést tévén, érvénytelennek nyilatkoztatták.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

159. 1375. okt. 15. Visegrád. Szepesi Jakab országbiró Nagymihályi Jakabnak, Péter fiának, Bánházi Miklós, Mihály fia, ellen folyt perében, — kit Nagymihályi Jakab azzal vádolt, hogy az ő Bihar vármegyei Nagymihály nevű falujának némely szántóföldeit, kaszálóit és erdeit elfoglalta, — miután a vádlott azon földeket Bánházához tartozóknak állitotta s ezt leveleivel bebizonyítni ajánlkozott, mindkét félnek levelei előmutatására határnapot tűz ki, a jövő Szent György napja után egy hétre.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

160. 1376. nov 26. A kolosmonostori convent bizonyitja, hogy Vásárhelyi Gyerő fia János és Monostori Jakab fia Miklós Kolos vármegye törvényszéke előtt egymással ugy egyeztek ki, hogy Gyerőfi János azt a keresetet, melyet 58 forintot érő két elvett lovaért Monostori Miklós ellen inditott, letette, Monostori Miklós pedig kötelezte magát, hogy bizonyos osztálylevelet, mely szerint Bedecs helység fele néhai Vásárhelyi Keménynek jutott, a kolosmonostori conventben Gyerőfi János részére hitelesen átirat.

A kolosmonostori convent 1513. április 28-án kelt hiteles átiratában.

161. 1376. decz. 13. Nempti. János erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy tartson nyomozást az iránt, igaz-é Sámsondi Mártonnak azon állitása, hogy a viz-szamosi kerületben fekvő Keresztes falunak fele illeti az ő nejét Szentmiklósi Agathát, ki most annak csak harmadát birja, s igaz-é hogy azon falu másik felét Sámsondi Márton idegen kezekből saját költségével váltotta vissza.

A kolosmonostori convent 1376. decz. 24-én kelt jelentésében.

162. 1376. decz. 24. A kolosmonostori convent jelenti János erd. alvajdának, hogy parancsa szerint nyomozást tartván, mindenki azt vallotta, hogy Sámsondi Márton nejét, ki most Keresztes helységnek csak harmadát birja, azon helység fele illeti, a másik felét pedig Sámsondi Márton idegen kezekből

becsü szerint 13 márkáért váltotta vissza, minden márkára száz garast számitva, és a per folytatására, a levelek dijára, a vajda és convent embereire 45 forintot költött.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecséttel, *Mike Sándor gyüjteményében.*

163. 1377. márcz. 26. Kolozsvár. János erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Szomordoki Mihályt, Egyed fiát, s Demetert és Györgyöt, János fiait, Ravasz Péterrel és Lukácscsal s Szucsáki Jánossal a szucsáki földeken, erdőkön s kaszálókon osztoztassa meg.

A kolosmonostori convent 1377. apr. 11-én kelt jelentésében.

164. 1377. ápr. 11. A kolosmonostori convent jelenti János erd. alvajdának, hogy midőn Szomordoki Mihály, Egyed fia, s Szomordoki Demeter és György, János fiai, szucsáki részjószágát, a Ravasz Péter és Lukács és Szucsáki János, János fia, részjószágától el akarta különitni, Szucsáki János az osztályba beleegyezett ugyan, de Ravasz Péter és Lukács ellenmondottak; miért őket ellenmondásuk okadására László erd. vajda elébe a közelebb Tordán tartandó közgyülésre megidézte.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, Aranka György gyüjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

165. 1377. ápr. 26. Torda. I. Lajos király megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Darlaczi Istvánt és Tamást, Miklós fiait, néhai Simon bán unokáit, Doboka vármegyei Babucz nevü falujokba, melyet tőlök Sólyomkői Botos János elfoglalt, igtassa be.

A kolosmonostori convent 1377. ápr. 30-án kelt jelentésében.

166. 1377. ápr. 30. A kolosmonostori convent jelenti I. Lajos királynak, hogy midőn parancsa szerint Darlaczi Istvánt és Tamást Babucz helység birtokába be akarta igtatni, a beigtatásnak Sólyomkői Botos János ellentmondott, miért is őt ellenmondásának okadására a király törvényszéke elébe, a most Tordán tartott országgyülésre megidézte.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

167. 1379. okt. 10. Kene falu mellett. László erdélyi vajda Szolnok vármegye Kene falu mellett tartott gyülésében Csaholyi Sebestyént, ki ellen Tövisedi Jakab deák előadta, hogy midőn ő némely tövisedi és medgyesi részjószágai kiváltására Szunai Lászlónak és Miklósnak 62 forintot tartozott volna fizetni s ez összegért Medgyes nevü faluját akarta zálogba vetni, Csaholyi Sebestyén ezen Csaholylyal szomszéd falu elzálogositásának ellentmondott, s neki hit alatt igérte, hogy azon falu zálogára még a

fizetés határnapja előtt 62 forintot fog adni, de szavát nem váltotta be, miért is őt a királyi udvar a 62 forint kétszeresében marasztalta el, mely összeget tőle jogosan követeli, ezen követelés alól fölmenti, minthogy Csaholyi Sebestyén az ő itélete szerint egy maga megesküdött, hogy ezen követelésben teljesen ártatlan.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

168. 1379. decz. 4. Buda. István jeruzsálemi patriarcha, a kalocsai és bácsi egyesült egyházmegyék administratora, szentszéki követ s királyi cancellarius, Rudolf segesvári augustinianus prior kérelmére átirja és megerősiti János alexandriai patriarchának és szentszéki követnek a dominicanus rend részére 1372. május 9-dikén kelt kiváltságlevelét.

Eredetije pergamenen, nagy kerek függő pecséttel, melynek körirata legnagyobb részben le van töredezve, *Pál Sándor adománya.*

169. 1380. febr. 13. A gyulafehérvári káptalan bizonyitja, hogy előtte Darlaczi István, Miklós fia, néhai Simon bán unokája, maga és testvérei Tamás és László nevében tiltakozott az ellen, hogy néhai nagybátyjok Mihály, Simon bán fia, Babucz és Gumma helységek őket illető fele részét Sólyomkői Botos Miklósnak zálogba vetette, melyet most annak fia Botos János bir, holott az ország törvénye szerint azon fele rész megvételére vagy zálogba vételére nekik elsőségük van.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

170. 1380. junius 23. A pécsváradi convent jelenti Garai Miklós nádornak, hogy parancsa szerint a Baranya vármegyei Egyházas-Petörd és Tót-Petörd helységeket két egyenlő részre osztotta s egyik felének birtokába Moni Pétert és rokonait, a másikéba pedig Petördi Fábján deák nejét Ilonát beigtatta.

Garai Miklós nádor 1380. julius 16-án kelt itéletlevelében.

171. 1380. julius 16. Garai Miklós nádor a Baranya vármegyei Egyházas-Petörd és Tót-Petörd helységek felét Moni Péternek, Gergely fiának és rokonainak, néhai Csoma utódainak, másik felét pedig Ilonának, Petördi Fábján deák nejének itéli.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, a *gr. Esterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

172. 1381. jan...(?) Visegrád. Szécsi Miklós országbiró a Csaholyi Sebestyén és János ellen azok vérrokona, Klára, Czudar Péter mester neje, által folytatott perben végitéletet hozván, megparancsolja a váradi káptalannak, hogy a felperes nőt Máté

szalka, Belszalka, Jármi, Remeteszeg és Tunyog helységeknek őt illető harmadrészébe, Csaholyi Sebestyén és János ellenmondását mint érvénytelent figyelembe nem véve, igtassa be.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, csonka, a mennyiben a két összeragasztott ivre irt oklevél fele hiányzik; mi miatt az értelem sok helyt nehezen vehető ki, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

173. 1383. márcz. 29. Buda. Mária királyné megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Bulcsi Czudar Péter neje Klára ellen az általa elkövetett hatalmaskodás ügyében tartson nyomozást.

A váradi káptalan 1383. május 3-án kelt jelentésében.

174. 1383. ápr. 5. Küküllővár. János erd. alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Darlaczi Istvánt, néhai Miklós fiát, Simon bán unokáját, igtassa be Babucz helység felébe, melyet most Bothos János mester elfoglalva tart.

A kolosmonostori convent 1383. ápr. 23-án kelt jelentésében.

175. 1383. ápr. 23. A kolosmostori convent jelenti János erdélyi alvajdának, hogy midőn parancsa szerint Darlaczi Istvánt, néhai Miklós fiát, Simon bán unokáját, Babucz helység fele részébe be akarta igtatni, Bothos János mester a beigtatásnak ellenmondott.

Eredeti, papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét maradványaival, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

176. 1383. május 3. A váradi káptalan jelenti Mária királynénak, hogy Bulcsi Czudar Péter neje Klára, a közelebb mult husvét után való vasárnap éjjel, máté-szalkai tisztjével és jobbágyaival a Csaholyi Sebestyén máté-szalkai részjószágát megrohantatta s annak egy jobbágyát megölette, többeket pedig megsebesittetett.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

177. 1385. decz. 3. Buda. Mária királyné a magtalanul elhalt Vas Miklós Vasmegyeri nevű faluját Szabolcs vármegyében udvari vitézének Csaholyi Sebestyénnek s általa fiainak Istvánnak, Györgynek és Dénesnek adományozza.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott pecsét töredékeivel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

178. 1388. május 14. Visegrád. Zsigmond király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Balog Miklós fiait, Mihályt, Lászlót, Györgyöt és Miklóst, Csaholyi Sebestyén mester szolgáit, igtassa be Jármi helység birtokába, melyet Csaholyi Sebestyén nekik és örököseiknek adományozott.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét maradványaival *gr. Kemény József gyűjteményében.*

179. 1390. szept. 11. Zsigmond király, Péter erdélyi püspök kérelmére, Szentkirályi Dancs mester leányait, ki a püspök által szabadon választandó egyik faluját örökösen az erdélyi püspökségnek szándékozik hagyni, atyjok minden jószágában azon egy falu kivételével fiuörökösökké teszi.

Zsigmond király 1391. mart. 30-án kelt kiváltságlevelében.

180. 1390. szept. 1. Visegrád. István nádor Tövisedi Jakab mesternek Csaholyi Sebestyén és fia István ellen az általa bírt Szatmár vármegyei Medgyes helységhez tartozó bizonyos darab földért folytatott perében végitéletet hozván, megparancsolja a váradi káptalannak, hogy ezen peres föld határait járassa ki, a Csaholyiak Abaháza nevű falujától különitse el, és annak birtokába Tövisedi Jakabot igtassa be; Csaholyi Sebestyént és Istvánt pedig, kik a 18 márka birságot nem fizették le, annak kétszeresében elmarasztalja.

Eredetije pergamenen, zárlatán kis kerek pecsét nyomával, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

181. 1391. márcz. 30. Várad. Zsigmond király Szentkirályi Dancs leányai Margit, Anna és Dorottya részére kiváltságlevél alakban átírja és megerősíti a maga 1390. szept. 11-én kelt levelét.

A gyula-fehérvári káptalan 1412. decz. 3-án kelt hiteles átiratában.

182. 1391. apr. 21. Torda. László erdélyi vajda bizonyítja, hogy az erdélyi nemeseknek Tordán apr. 2-án tartott közgyűlésében az aradi káptalan panaszára vizsgálatot tartatván, a szolgabirák és esküdtek hit alatt vallották, hogy a tordai királyi vendégek az aradi káptalan Egyházfalva nevű helységének határait elhányván, azon helység földjeit és berkeit erőhatalommal elfoglalták.

Ered. papiroson, hátán kerek pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

183. 1391. apr. 24. Torda. László erdélyi vajda Darlaczi Istvánt és Tamást, kik az ő itélete értelmében, az erdélyi nemesség Tordán aprilis 2-dikán tartott közgyűlésének huszonkettedik napján az ő kiküldött embere előtt esküt tartoztak tenni, hogy Gerendi László Forgó Mátyás nevű jobbágyától egy 30 forintot érő lovat és 13 köböl gabonát nem vettek el, miután ezen esküt letették, a kereset alól fölmenti.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

184. 1391. jul. 3. A kolosmonostori convent jelenti Zsigmond királynak, hogy parancsa szerint az erdélyi püspök által bírt Gyalu, Vista, Lóna és Fenes s a Szucsáki nemesek által bírt Szucsák helységek határait kijártatta, a határok leírásával.

A gy.-fehérvári káptalan 1811-diki hiteles átiratából, *a gr. Esterházy-család csesznek ága levéltárában.*

185. 1392. okt. 20. Szent-Imre. Bertalan mester erd. alvajda, Béldi Lukács mester ügyében, ki bizonyos vajdai itéletlevél erejével a gy.-fehérvári kaptalantól Orbón egy darab földet elfoglalt, de ezen itéletlevelet a király parancsa szerint előtte és törvényszéke előtt fölmutatni vonakodott, az elfoglalt földet a káptalannak visszaitéli s mind addig a káptalan orbai jobbágyai használatában hagyja, míg Béldi Lukács az említett itéletlevelet megvizsgálás végett előtte föl nem mutatja.

A kolosmonostori convent 1392. nov. 11-én kelt átiratában.

186. 1392. nov. 11. A kolosmonostori convent a gy.-fehérvári káptalan részére átírja Bertalan mester erd. alvajdának 1392. okt. 20-án kelt itéletlevelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Karacsay Clemence adománya.*

187. 1392. decz. 7. A leleszi convent bizonyítja, hogy előtte Csaholyi István, György és Dénes, Sebestyén fiai, tiltakoztak az ellen, hogy Rodolf, János fia, a maga Szathmár vármegyei Rodolf nevű helységét Czudar Péter néhai bánnak és Czudar Györgynek elzálogosítsa, minthogy azon helység megvétele vagy zálogba vétele a tőszomszédság jogán őket illeti.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét maradványaival *gr. Kemény József gyűjteményében.*

188. 1392. nov. 11. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Zsigmond király itéletlevele és parancsa értelmében Zömlini Mihály mestert, Ramaz fiát, és Borsi Mihályt, Miklós fiát, a Bihar vármegyei Szántó helység negyed részébe, Szántai István ellenmondását mint érvénytelent figyelembe nem véve, beigtatta.

Két eredeti példány pergamenen, mind kettő a függő pecsét híjával, *gr. Kornis Károly adománya.*

189. 1393. aug. 26. Buda. Mária királyné megparancsolja Szathmár vármegye alispánjának és szolgabíráinak, hogy Csaholyi Istvánnak, Sebestyén fiának ügyében, kinek némely jobbágyaitól Medgyesi István mester, néhai Simon bán fia, az országúton 18 ökröt, 3 szekeret, 29 köböl zabot és 3 lovat erőszakkal elvett, tartson nyomozást és hozzon itéletet.

A szathmár vármegyei tisztek 1393. szept. 15-én kelt jelentésében.

190. 1393. szept. 15. Csenger. Káthai Vid és Lukács, Szathmár vármegyei alispánok, és szolgabiráik jelentik Mária királynénak, hogy parancsa szerint Csengeren tartott törvényszékökben megtartották a nyomozást Medgyesi István mester ellen, ki Csaholyi István, Sebestyén fia, jobbágyain hatalmoskodást követett el: de mivel a vádlott Medgyesi István szolgája Serédi Ferencz előttök fölmutatta Zsigmond király parancsát,

melylyel az ura ellen indított pereket a királyi sereg leszállása utánra halasztotta, az itélethozatalt akkorra elhalasztották.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott gyűrűpecsétek maradványaival, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

191. 1393. okt. 8. Buda. Zsigmond király megparancsolja Frank erdélyi vajdának és alvajdáinak, hogy miután mind azokat a nemeseket, kik az erdélyi püspök Demeter és káptalana dézmáit jogtalanúl elfoglalva bitorolják, hatalmaskodás büntetésében marasztalta el, az ilyenek jószágain ezen parancsa vétele után a szokott bírságokat azonnal hajtsák föl.

XVI. századi egyszerű másolat, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

192. 1394. febr. 9. Visegrád. Jolsvai Lestyán nádor Domahidi Miklósnak, Miklós fiának, Csaholyi István, Sebestyén fia elleni perét, a királyi sereg leszállása után tizenötöd napra elhalasztja.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

193. 1394. május 1. Kolozsvár. Frank erdélyi vajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Szucsáki János, Jakab fia, részére írja át és uj pecsétje alatt adja ki az annak szucsáki részjószágáról kelt régi levelét.

A kolosmonostori convent 1394. május 8-án kelt jelentésében.

194. 1394. május 8. A kolosmonostori convent jelenti Frank erd. vajdának, hogy parancsa szerint Szucsáki János, Jakab fia, részére átírta és uj pecsétje alatt kiadta a maga 1370-ben egy szucsáki részjószágról kelt levelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

195. 1397. okt. 12. Bécs. Miklós ostiai püspök és szentszéki követ megparancsolja az erd. püspöknek, hogy a segesvári bírót Vasmudot és fiát Mihályt, kik a szebeni minoritákat fegyveresen rájok törve kirabolták, egyházi fenyítékkel kényszerítse teljes elégtételre, s azokat is, a kik tanuskodni vonakodnának, egyházi fenyítékkel szorítsa az igazság bevallására.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

196. 1397. okt. 31. A leleszi convent bizonyítja, hogy Klára, Bölcsi Czudar Péter özvegye, néhai Csaholyi Péter leánya, Csaholyi Sebestyén fiaival, Istvánnal, Dénessel és Györgygyel, ugy egyezett ki, hogy a Szathmár vármegyei Varsány és Parasznya helységekért, melyeket az említett testvérek neki haláláig átengedtek, atyja Péter összes jószágaihoz való minden jogáról lemondott, kivéve a Szathmár vármegyei Szalka, Remeteszeg, Tunyog

és Jármi helységekben tőlök perrel elnyert részjószágokat; ugy azonban hogy mind ezen jószágai halálával a Csaholyiakra visszaszálljanak s azokat senkinek másnak ne adhassa és ne hagyományozhassa.

Eredetije pergamenen, függő kerek pecséttel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

197. 1398. márczius 11. Zsigmond király Telegdi János mester, Miklós fia, részére átírja és megerősíti Lajos királynak 1357-ben a telegdi vámról kelt kiváltságlevelét.

Mátyás király 1475-diki kiváltságlevelében.

198. 1398. okt. 27. Hátszeg. Stibor erdélyi vajda megparancsolja rokonának Stiborka hátszegi várnagynak, hogy Bethleni Gergely mester özvegyét és fiát Jánost, Berekthe nevű falujok s az ottani vám birtokában, melyet Zsigmond király a hátszegi királyi vártól elszakítva Bethleni Gergelynek és utódainak adományozott, minden jogtalan támadók ellen oltalmazza.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecséttel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

199. 1402. apr. 12. Visegrád. Pelsőczi Bebek Detre nádor bizonyítja, hogy Bekcsei Venczel azt a pert, melyet néhai Bekcsei Erzsébetnek, Kékcsei Laczk özvegyének, menyasszonyi ajándéka és hozománya iránt a váczi püspök helyettese András előtt Vesenyi László mester ellen indított, megszűntette, Vesenyi László pedig Bekcsei Venczelnek minden birságot elengedett.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

200. 1402. julius 25. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Borsi Mihály, Miklós fia, László unokája, Lesi Istvánnal, Benedek fiával, egy Püspöki mezőváros határában fekvő szőlőn atyafiságosan megosztozott, s ezen feljűl az anyja leánynegyedét is, ki Lesi Benedekkel egy testvér volt, neki elengedte.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kornis Károly adománya.*

201. 1402. decz. 9. Buda. Szécsényi Frank országbíró megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Boziási Pétert a csere utján rá szállott Szolnok vármegyei Baja helység s az ottani vám birtokába igtassa be.

A váradi káptalan 1402. decz. 31-én kelt jelentésében.

202. 1402. decz. 31. A váradi káptalan Boziási Péter mesternek a Szolnok vármegyei Baja helységre s az ottani vámra, melyek birtokába minden ellenmondás nélkűl beigtatta, kiváltságlevelet ad.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

203. 1403. május 24. A Posega vára alatti táborban. Az ország főpapjai, zászlósai, főurai és nemesei, biztosítják Somkereki János mestert, Miklós fiát, hogy őt Harina, Bilak és Nécz erdélyi helységek birtokában, melyeket 1000 arany forintért és hű szolgálataiért neki adományoztak, az általok legközelebb megkoronáztatandó király által meg fogják erősíttetni.

Eredetije papiroson, alján 4 veres és 5 zöld viaszba nyomott pecsét maradványaival, *Szabó Károly adománya.*

Kivonatát, hibásan 1402-re, közölte *Fejér X. IV. 183. l.*; magát az oklevelet Cornides másolataiból, némi olvasási hibákkal kiadta *Fejér. U. ott 198. l.*

204. 1404. apr. 6. Kolozsvár. Szántai Laczkfi Jakab és Tamási János erd. vajdák Sztancsulnak és Thatul fiainak, osztrói kenézeknek, hű szolgálataikért, melyeket a mostani zavarok közben Zsigmond királynak és nekik a hűtlenek elleni táborozásokban tettek, az osztrói kenézség őket illető harmadrészének adóját, — kivéve a királynak vagy nekik járó ötvenedet, — addig a meddig nekik tetszeni fog, elengedik.

Stibor erd. vajdának Déván 1412. szept. 27-én kelt megerősítési levelében.

205. 1404. jul. 28. A Podjevin máskép Kostel városa melleti táborban. Zsigmond király biztosítja az erdélyi nemességet, hogy a régi királyoktól különösen pedig Lajostól nyert szabadságaikban s kiváltságaikban meg fogja tartani.

A kolosmonostori convent 1428. május 3-án kelt hiteles átiratában.

206. 1406. julius 8. A kolosmonostori convent Alsó-Töki Mihály, Tamás fia, részére átírja és uj pecsétje alatt kiadja a maga 1359-ben egy szentmiklósi udvarház elzálogosításáról kelt levelét.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecséttel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

207. 1406. nov. 19. Temesvár. Zsigmond király néhai Belcsi Kis Czudar Péter özvegyének, ki a hűtlenségben elhalt Debrei Istvánnal tartva, annak, mikor Erdélybe szökött, 100 márka ezüstöt adott, s ki a Debrei István tályai várába menekűlve a vár megvívása után került fogságba, minden elkobzott jószágát, t. i. Szathmár vármegyei Vassány és Parasznya helységét és Szalka, Jármi, Remeteszeg s Tunyog helységekben lévő részjószágait, híveinek Csebi Mihály fiainak, Jakabnak egykori alpohárnokmesternek, Miklósnak, Istvánnak és Lászlónak adja uj adomány czíme alatt.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kettős királyi pecsét töredékeivel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

Ugyanezen oklevél szóról-szóra be van írva Zsigmond királynak 1407. mart. 5-én kelt kiváltságlevelébe is.

208. 1406. nov. 19. Temesvár. Zsigmond királynak a fentebbi szám alatt leirttal szóról-szóra egyező uj adománylevele a Csebi testvérek részére, melynek záradékában a király az adományosokat fölhatalmazza, hogy Kis Czudar Péter özvegyének azon jószágait is kikereshessék és bírhassák, melyek az elkobzáskor nem voltak birtokában.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott királyi pecsét töredékeivel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

209. 1406. nov. 19. Temesvár. Zsigmond király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Csebi Orosz Jakab egykori alpohárnok-mestert és testvéreit igtassa be a Kis Czudar Péter özvegyétől elkobzott s nekik uj adományban adott Szathmár vármegyei Vassány és Parasznya helységekbe, és a szalkai, jármii, remeteszegi és tunyogi részjószágokba.

Zsigmond király 1407. mart. 5-én kelt kiváltságlevelében.

210. 1406. decz. 23. A leleszi convent jelenti Zsigmond királynak, hogy parancsa szerint Csebi Orosz Jakabot és testvéreit a Szathmár vármegyei Vassány és Parasznya helységek s a szalkai, jármii, remeteszegi és tunyogi részjószágok birtokába minden ellenmondás nélkül beigtatta.

Zsigmond királynak 1407. mart. 5-én kelt kiváltságlevelében.

211. 1407. márcz. 5. Zsigmond király a Csebi testvérek részére 1406. nov. 19-én kelt uj adománylevelét kiváltságlevél alakjában átírja és megerősíti.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje töredékeivel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

212. 1407. márcz. 19. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Ilona, Szilkereki János neje, és Margit, néhai Iklódi Somogyi László neje, ugy egyeztek ki, hogy Margit asszony Ilonát, az apjáról Somogyi Miklósról, valamint anyjáról és testvéréről néhai Somogyi Lászlóról örökségben rászállott jószágokért annyit érő ingóságokkal teljesen kielégítette.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjt.*

213. 1408. aug. 20. Doboka. Dobokai János erd. alvajda bizonyítja, hogy jóllehet ő néhai Bonyó Miklós jószágát, t. i. Romlott helység felét, rokona Vitéz László özvegyétől, a felső- és alsókékesi részjószágokkal együtt, melyeknek említett Miklós halálával Ördög László, Egyed fia, s Ördög Imre és Mihály fiaira kellett volna szállani, 32 márkáért váltotta magához, minden márkára 100 garast számítva, még is tekintve László, Egyed fia, szegénységét, ezen részjószágokat neki 11 frtért, minden forintra 100 uj dénárt számítva visszabocsátotta, hogy mind addig bírja,

míg Ördög Imre és Mihály fiai az őket illető részért eleget nem tehetnek.

A gyula-fehérvári káptalan 1436. jul. 14-én kelt hiteles átiratában.

214. 1409. junius 24. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Zömléni Mihály, Ramaz fia, a királyi nagyobb cancellaria jegyzője, Borsi Mihálylyal, Miklós fiával, László unokájával ugy egyezett, hogy a Bihar vármegyei Szántó helységbeli adományos jószágból, melyet a királytól együtt nyertek, a Borsi Mihályt illető részt neki visszabocsátotta, bár a királylyal előbbi adományát visszavonatva azt az egész jószágot magának adományoztatta; Borsi Mihály pedig Szántón a Körösön lévő közös malmuk jövedelmét öt esztendőre Zömléni Mihálynak engedte át.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kornis Károly adománya.*

215. 1410. jul. 2. A váradi káptalan bizonyítja, hogy Borsi Mihály, Miklós fia, László unokája, és Borsi István, másik Mihály fia, s másik Miklós unokája, egy felől, más felől pedig János, a Bihar vármegyei szent-jánosi convent apátja, bizonyos peres darab föld felett, mely a monostor által bírt Szent-János és Nempti helységek s a Borsi nemesek által bírt Bors között feküdt, barátságosan kiegyeztek s birtokaik határait kijártatták.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kornis Károly adománya.*

Közölte *Bunyitai Vincze, A váradi püspökség története II. köt. 382. l.*

216. 1410. nov. 25. Bács. Zsigmond király Dobokai Jánosnak, János fiának, a törökök ellen Nagy-Nikápoly vára alatt, s azután a néhai Losonczi István által Havaselvén túl vívott ütközetben szerzett vitézi érdemeiért, a Doboka vármegyei puszta Inakháza helységre, melyet néhai testvérével Lászlóval együtt Lajos királytól nyert adományban s melynek békés birtokában van, neki és fiainak Miklósnak, Istvánnak, Mikodnak és Jánosnak uj adományt ad.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott pecséttel, *Szabó Károly adománya.*

217. 1411. jun. 18. Temesvár. Zsigmond király megparancsolja az aradi káptalannak, hogy Szilvási Mihály és testvérei László és István s Macskási Dénes, Iván fia, Koszta és Farkas, Román fiai, s András, Mihály és Iván részére járják ki a karansebesi kerületben fekvő Csuta helység határát.

Az aradi káptalan 1411. aug. 10-én kelt jelentésében.
Közölte *Pesty Frigyes, Krassó várm. tört. III. köt. 269. l.*

218. 1411. aug. 10. Az aradi káptalan kiváltságlevele a Szilvási és Macskási családok számos tagja részére a karansebesi

Csuta helység határainak minden ellenmondás nélkül történt kijárásáról.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *Buda Elek adománya.* Közölte *Pesty Frigyes, Krassó várm. tört. III. köt. 274. l.*

219. 1412. sept. 27. Déva. Stibor erdélyi vajda Sztancsul és a Thatul fiai osztrói kenézek részére átírja Szántai Laczkfi Jakab és Tamási János erdélyi vajdák Kolozsvártt 1404. apr. 6-án kelt levelét.

Csáky Miklós erd. vajda Déván 1416. junius 7-én kelt megerősítő levelében.

220. 1412. decz. 3. A gyula-fehérvári káptalan Sztrigyi Dénes mester részére hitelesen átírja Zsigmond királynak 1391. márczius 30-án kelt kiváltságlevelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

221. 1412. decz. 21. A gyula-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy előtte László dobokai plébánus, Péterfalvi László, György fia, és több rokonai nevében tiltakozott az ellen, hogy Péterfalvi László, Péter fia, a maga birtokát, t. i. Péterfalva felét, Diódi Jakabbal és Mihálylyal azok iklódi részjószágáért elcserélte.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

222. 1413. jul. 27. Szent-Imre. Nádasi László erd. alvajda megparancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy Darlaczi András és osztályos atyafiai ügyében Kendhidai Domokos, Balád fia, és rokonai ellen tartson nyomozást.

A gy.-fehérvári káptalan 1413. aug. 10. kelt jelentésében.

223. 1413. aug. 10. A gy.-fehérvári káptalan jelenti Nádasi László erd. alvajdának, hogy parancsa szerint Küküllő vármegyében nyomozást tartván, a tanuk azt vallották, hogy Darlacz helységét, melynek Darlaczi Antal, Tamás fia, halála után Darlaczi Bálintra, fiaira Andrásra és Péterre, és osztályos rokonaikra Csikmanteli Lászlóra, Demeter fiára, és Györgyre, László fiára, kellett volna szállani, Kendhidai Domokos, Balád fia, Balád, János fia, és Tamás, István fia, valamint Somogyoni Zsigmond és Bálint, Mihály fiai, fele részben hamisúl magoknak akarják tulajdonítni, jóllehet Darlacz birtokában sohasem voltak.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

224. 1413. okt. 21. Szent-Imre. Nádasi László erd. alvajda megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Csikmanteli Lászlót, Jakab fiát, s fiát Györgyöt, valamint Csikmanteli Bálintot, Jakab fiát, s fiait Andrást és Pétert, Kemendi Domokos, Balád

fia, Balád, János fia, Tamás, István fia, és Somogyoni Zsigmond, Mihály fia, ellen idézze ő elébe.

A gy.-fehérvári káptalan 1413. nov. 6-án kelt jelentésében.

225. 1413. nov. 6. A gy.-fehérvári káptalan jelenti Nádasi László erd. alvajdának, hogy parancsa szerint Darlaczra kimenvén ott Csikmanteli Lászlót és rokonait, Kendi Domokost, Balád fiát, s rokonait és Somogyoni Zsigmondot törvényszéke elébe megidézte.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

226. 1413. decz. 16. Szent-Imre. Nádasi László erd. alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Péterfalvi László ügyében, kinek Péterfalván a Küküllő vizén lévő két kerekű malmát Gyógyi Jakab erőszakkal elfoglalta, tartson vizsgálatot.

A kolosmonostori convent 1413. decz. 30-án kelt jelentésében.

227. 1413. december 30. A kolosmonostori convent jelenti Nádasi László erdélyi alvajdának, hogy parancsa szerint Küküllő vármegyében nyomozást tartván, mindenki azt vallotta, hogy Péterfalvi Lászlónak Péterfalván lévő két kerekű malmát Gyógyi Jakab erőszakkal foglalta el s annak jövedelméből 200 köböl gabonánál többet szedett fel.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, Aranka gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

228. 1414. nov. 23. Visegrád. Zsigmond király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Báthori János, Péter fia, Báthori János, György fia, s másik János Szaniszló fia panasza következtében, Károlyi András ellen s a Bagosiak és Vetésiek ellen tartson nyomozást.

A leleszi convent 1414. decz. 29-én kelt jelentésében.

229. 1414. decz. 29. A leleszi convent jelenti Zsigmond királynak, hogy parancsa szerint Szathmár vármegyében nyomozást tartván, a tanuk azt vallották, hogy a mult esztendőben Károlyi András, Marhárd fia, Bagosi László, Jakab, Péter s ennek fia Péter, Vetési Tamás váradi prépost s Vetési Ambrus, Jakab és János, Petriben lakó jobbágyaikat a Báthori János, Péter fia, Báthori János, György fia, és másik János, Szaniszló fia, szaniszlai erdejére küldvén, ott azoknak több házi embereit kegyetlenül megverették, némely jobbágyaikat pedig megölették.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

230. 1415. jul. 26. Lausanne városában. Zsigmond király Tamásfalvi György, Gergely fia, Illés unokája, hű szolgálataiért, melyeket különösen az istriai, friauli és németországi hadjáratok-

ban teljesített, a Kolos vármegyei Háromfüld (Felső-, Közép- és Alsó-Füld) nevű oláh helységeket, — melyeket most az ő királyi joga eltitkolói bitorolva bírnak, — neki és általa testvéreinek, Miklósnak, Tamásnak és Imrének adományozza.

Zsigmond király 1417. jan. 24-én kelt kiváltságlevelében.

231. 1415. aug. 21. Buda. Zsigmond király megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Tamásfalvi Györgyöt és testvéreit Miklóst, Tamást és Imrét, a Kolos vármegyei Háromfüld nevű oláh helységekbe igtassa be.

Zsigmond király 1417. jan. 24-én kelt kiváltságlevelében.

232. 1415. szept. 14. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Tamásfalvi György és testvérei, Miklós, Tamás és Imre, Kőrösi Sándorral és Andrással a Kolos vármegyei Háromfüld nevű oláh helységek iránt, melyeket Zsigmond király mind kettejöknek adományozott, s melyekért egymás ellen pert indítottak, ugy egyeztek ki, illetőleg ugy osztoztak meg, hogy Felső-Füld és Közép-Füld legyen a Tamásfalviaké, Alsó-Füld pedig a Kőrösieké, a három helység erdeit pedig magok és jobbágyaik közösen használják s azok jövedelmein egyenlően osztozzanak.

Zsigmond király 1417. jan. 24-én kelt kiváltságlevelében.

233. 1415. sept. 24. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Zsigmond király parancsa szerint Tamásfalvi Györgyöt és testvéreit Miklóst, Tamást és Imrét, a Kolos vármegyei Háromfüld nevű oláh helységek közzül kettőbe, Felső- és Közép-Füldbe minden ellenmondás nélkül beigtatta, Alsó-Füld az egyesség szerint Kőrösi Sándor és testvére András birtokában maradván.

Zsigmond király 1417. jan. 24-én kelt kiváltságlevelében.

234. 1415. nov. 23. Buda. Perényi Péter országbíró a Vetési Tamás váradi prépost, Vetési Jakab, János és Ambrus által Darai Jakab fiai, János, Tamás, Demjén és Lukács ellen a Szathmár vármegyei Cseke puszta feléért indított perben a Daraiaknak kedvező itéletet hozván, megparancsolja a leleszi conventnek, hogy a Darai testvéreket és rokonaikat a peres csekei jószágba igtassa be.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *a gr. Eszterházy-család csesznek ága levéltárában.*

235. 1416. apr. 5. A gyulafehérvári káptalan bizonyítja, hogy Agatha, Losádi Lőrincz neje, néhai Szentmiklósi László leánya, Margit, Csomafáji Tót Balázs neje, Dorottya, Istvánházi János neje, és Ilona Solymosi András özvegye, néhai Szentmiklósi Tompa Mihály leányai, Torda vármegyei puszta helységöket Záhot Mikeszászai Kolosvári János mesternek 1400 forintért, minden forintra 100 uj dénárt számítva, örökösen eladták.

Ered. pergamenen, függő pecséttel, *gr. Toldalagi Victor adománya.*

236. 1416. apr. 19. Szent Imre. Váraskeszi Lépes Lóránt erd. alvajda megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Mikeszászai Kolosvári Tamást az általa megvásárolt Torda vármegyei puszta helység Záh birtokába igtassa be.

A gy.-fehérvári káptalan 1418. martius 5-én kelt jelentésében.

237. 1416. május 15. Constanz. A constanzi zsinat Henrik kolosmonostori apát kérelmére, kit az elhalt XXIII. János pápa emelt ezen apátságra, megengedi, hogy magát bármely általa szabadon választandó püspök által fölszenteltethesse, azonban az erd. püspök hatóságának sérelme nélkül.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

238. 1416. junius 7. Déva. Csáki Miklós erdélyi vajda Sztancsul és Thatul fiai osztrói kenézek részére átírja Stibor erdélyi vajdának Déván 1412. szept. 27-én kelt levelét.

Csáki László erd. vajda Déván 1428. márcz. 13-án kelt megerősítő levelében.

239. 1417. jan. 24. Zsigmond király Tamásfalvi György és testvérei Miklós, Tamás és Imre részére átírja és megerősíti a maga 1415-ben kelt adománylevelét és a kolosmonostori conventnek ugyancsak 1415-ben kelt két levelét.

Ered. pergamenen, függő pecsétje hijával, *Kökösi Sándor adománya.*

240. 1418. jan. 28. Szentimre. Váraskeszi Lépes Lóránt erd. alvajda a Somkereki Antal által Mikeszászai Kolosvári Tamás mester ellen indított perben, — ki az ő és rokonai tiltakozása ellenére a Torda vármegyei puszta Záh helységet Agathától, Szentmiklósi Losádi Lőrincz nejétől, Dorottyától, Istvánházi János nejétől, Margittól, Csomafáji Tót Balázs nejétől és Ilonától Solymosi András özvegyétől annak igaz becsárán fölül az ő sérelmére megvásárolta, — ítéletet hozván, miután Somkereki Antal késznek nyilatkozott az eladott helységet tizszeres becsárban magához váltani, meghagyja az erdélyi káptalannak, hogy Záh helység határait járassa ki, királyi mértékkel méresse föl, az ország törvénye szerint becsültesse meg, és tűzzön ki határidőt, melyen Somkereki Antal a tizszeres becsárt a vajda embere előtt tartozzék kész pénzzel lefizetni.

A gy.-fehérvári convent 1418. márcz. 5-én kelt jelentésében.

241. 1418. márcz. 5. A gyula-fehérvári convent jelenti Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajdának, hogy parancsa szerint hiteles emberét kiküldte a Torda vármegyei Záh helység fölmérésére és megbecsülésére, de mielőtt ez megtörtént volna, a felek egymással ugy egyeztek ki, hogy Somkereki Antal, a jövő Szent György napján Forró helységében 1400 arany forintot, a

mennyiért t. i. Kolosvári Tamás Záhot vette, tartozzék kész pénzben lefizetni, s ha ezt elmulasztaná, Záh örökösen a Kolosvári Tamás birtokában maradjon; továbbá az ezen fizetésből a vajda részére járó tized és kilenczed részt Somkereki Antal fizesse, a perköltségeket mindegyik fél maga hordozza; végre a váltságösszeg lefizetése után a négy nő, kik Záhot Kolosvárinak eladták, ugyanoly örökbe valló levelet tartozzanak Somkereki Antal és fia Miklós részére kiállítni s egyszersmind Károly és Lajos királyok Záhról szóló adományleveleit s minden más Záhra vonatkozó leveleiket kötelesek legyenek hiteles másolatban átadni.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Toldalagi Victor adománya.*

242. 1419. jan. 3. Bonczhida. Sólyomkői Ördög Miklós és Szentegyedi András Doboka vármegyei szolgabirák bizonyítják, hogy a megejtett nyomozás szerint a mult nyáron *Velkei* Domokos és István emberei Keresztúri István bizonyos kaszálóját pénzért meg akarták venni, s mivel nem adta el, juhaikkal és lovaikkal összetapostatták s ez által neki 100 forint kárt okoztak.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

243. 1420. jul. 12. A gy.-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy előtte Inakfalvi Gergely, neje Margit nevében, ugy egyezett ki Péterfalvi Lászlóval, ki a Margit első férjének Burján Pálnak megöléséért kötelező levele szerint birság terhe alatt három egyenlő részletben három határidőre 100 márkát tartozott volna Margitnak fizetni s Péterfalván két jobbágytelket örökbe vallani, de a két első határidőn a fizetést elmulasztotta, hogy az egész 100 márkát minden birság nélkül az utolsó határidőn fizesse le s a két jobbágytelket akkor vallja örökbe; mit ha nem tenne, a kötelező levelében megirt büntetésekben marasztaltassék el.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

244. 1420. márcz. 9. Szent-Imre. Váraskeszi Lépes Lóránt erd. alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy tartson nyomozást azon hatalmaskodások és erőszakoskodások ügyében, melyeket Angyalosi Forró László Bodolán több oda való birtokos, u. m. Gidófalvi Benedek és rokonai, Bodolai László és rokonai s a Sárváradi Ágoston fiai ellen elkövetett.

A kolosmonostori convent 1420. márcz. 26-án kelt jelentésében.
Közöltem: *Székely Oklt. I. 112. l.*

245. 1420. márcz. 26. A kolosmonostori convent jelenti Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajdának, hogy parancsa szerint a brassai ispánságban nyilvános és titkos nyomozást tartván, az Angyalosi Forró László által Bodolán elkövetett hatalmaskodásokat igazaknak találta.

Ered. papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 114. l.*

246. 1423. május 9. Szent-Imre. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda a gy.-fehérvári káptalannak Túzsoni Bolgár János és István elleni ügyét a török elleni hadjárat miatt a Sz.-Mihály napi törvényszakra halasztja.

Ered. papiroson, zárlatán pecsét helyével, *Kelemen László adománya.*

247. 1423. szept. 23. Buda. Zsigmond király Csaholyi Jánosnak és Lászlónak, István fiainak, Sebestyén unokáinak, Csebi Orosz László és másik Orosz László, Jakab fia ellen folytatott perében, — miután a Csaholyi testvérek azt állították, hogy atyjok István az ő leánytestvéröknek Klárának, Kis-Czudar Péter özvegyének, a Szathmár vármegyei Vassánt és Parasznyát és a szalkai, remeteszegi s tunyogi részjószágokat leánynegyede czimén csak éltére adta át, s ezeket mint a hűtlenségbe esett özvegy Czudar Péterné elkobzott javait a király Csebi Orosz Miklós leleszi prépostnak, akkor a kir. kissebb cancellária alcancellárjának, s Orosz Lászlónak és Jakabnak jogosan nem adományozhatta, minthogy atyjok István ezen jószágokat hűtlenné vált leányától, midőn a lázadó Debrei István tályai várába zárkózott, azonnal visszavette, a Csebi Oroszok pedig azt állitották, hogy a hűtlen özvegy azon jószágok birtokában volt s azok jövedelmét a tályai várban is szedte, — azt itéli, hogy miután Kis-Várdai Mihály és Kászoni Pogány Domokos bizonyságtételében mind a két fél megnyugodott, ezek a leleszi convent előtt az ő királyi embere jelenlétében eskü alatt tegyenek vallomást, hogy a kérdéses jószágokat Csaholyi István és testvére Dénes Czudar Péter özvegyétől azonnal visszavették-é, mihelyt megtudták, hogy hűtlenségbe esett és a tályai várba akar zárkózni, vagy nem.

Eredetije pergamenen, hátán János zágrábi püspök főcancellár pecsétjével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

248. 1424. jul. 2. Buda. Zsigmond király megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy udvari vitézét Medgyesi Dom Istvánt és nejét Orsolyát igtassa be a nekik bizonyos összegért zálogba adott Küküllő vármegyei Dombó helység birtokába, mely Lapádi Bökén, Bökén fia, magvaszakadtával szállt a koronára.

A gy.-fehérvári káptalan 1424. jul. 28-án kelt jelentésében.

249. 1424. julius 19. Apáthida. Sárdi András Kolos vármegye alispánja, Macskási Péter és Szucsáki János szolgabirák bizonyítják, hogy Dezméri Mikola László jobbágya Ütő Mihály a rajta Zsombori János által az országuton elkövetett hatalmaskodás ügyében a neki itélt esküt letette.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott gyűrűpecsétek helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

250. 1424. jul. 28. A gyula-fehérvári káptalan kiváltságlevelet ad Medgyesi Dom Istvánnak és nejének Orsolyának Küküllő vármegyei Dombó helységre, melynek zálogos birtokába őket minden ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

251. 1425. május 5. A gy.-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Kendhidi János özvegye előtte személyesen vallotta, hogy őt a néhai férje jószágaiból részére járó menyasszonyi ajándékáért és hozományáért Kendhidi Tamás, néhai férje testvére, teljesen kielégitette.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

252. 1427. május 9. Földvár. Zsigmond király megparancsolja a Kézdi széki székely főembereknek, hogy Torjavására (a mai Kézdi-Vásárhely) királyi mezőváros lakosait kiváltságai élvezetében dijfizetések kirovásával s más zsarolásokkal ne háborgassák; mert különben meghagyta a székely ispánnak és alispánjának, hogy az említett polgárokat minden efféle jogsértések ellen védelmezzék.

Báthori Gábor erd. fejedelem 1608. jun. 10-én kelt megerősítő levelében; *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Okltár. I. 122. l.*

253. 1428. márcz. 13. Hátszeg mezővárosában. Csáki László erdélyi vajda, Dénes, Szancsal fia, és Bervoj, Thatul fia, osztrói kenézek részére átírja néhai Csáki Miklós erdélyi vajdának Déván 1416. jun. 7-én kelt levelét.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott kerek pecsét helyével, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

254. 1428. márcz. 28. Gyula-Fehérvár. Csáki László erd. vajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Iklódi Domokos, László fia ügyében, kit panasza szerint Dobokai Miklós és Mihály, János fiai, midőn Iklódról Bonczhida mezővárosába akart menni, az országuton Jenő nevű falujokból fegyveresen megtámadtak, vérig vertek s 16 uj forinton vett szekerétől, 24 uj forintot érő két lovától, s 16 uj forintot érő két hálójától s minden nála volt holmijától megfosztottak, két szolgáját pedig erősen megverve és sebesítve megkötözték s maig is fogva tartják, tartson nyomozást.

A kolosmonostori convent 1428. apr. 7-én kelt jelentésében.

255. 1428. apr. 7. A kolosmonostori convent jelenti Csáki László erdélyi vajdának, hogy parancsa szerint Doboka vármegyében nyomozást tartván Iklódi Domokos panaszát igaznak találta, s ennélfogva Dobokai Miklóst és Mihályt, János fiait.

jenei részjószágukban Iklódi Domokos ellen húsvét nyolczad napjára a vajdai törvényszékre megidézte.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

256. 1428. május 3. A kolosmonostori convent Bogáthi Imre és Almakereki Apafi László, mint az erdélyi nemesség képviselői részére hitelesen átírja Zsigmond királynak 1404. jul. 8-án kelt s az erdélyi nemesség kiváltságaira vonatkozó levelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

257. 1429. január 16. Gyula-Fejérvár. Váraskeszi Lépes Lóránt erd. alvajda megparancsolja Doboka vármegye ispánjának vagy alispánjának és szolgabiráinak, hogy Dobokai Lőrinczet, Pétert és Bertalant, Miklós fiait, Lőkös unokáit, kiknek Dobokai László és Miklós, Imre fiai, az atyjok Imre által zálogba vetett jenei vízi malomban való részökért a zálogösszeget lefizették, de a kik sem a záloglevelet kiadni, sem nyugtatványt adni nem akarnak, intsék meg, hogy vagy a záloglevelet adják ki, vagy a lefizetett pénzről adjanak nyugtatványt; mit ha azok meg nem tennének, eskessék meg Szilkereki Mihályt és Császári Benedeket, kik előtt történt a zálogösszeg lefizetése, s vallomásukról tegyenek jelentést, hogy az ország szokása szerint Dobokai Lászlónak és Miklósnak fölmentő levelet adhasson.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecséttel, *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

258. 1431. julius 10. Torda. Váraskeszi Lépes Lóránt erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Dobokai László, Imre fia, Dobokai Miklós és János ügyében, kiknek dobokai részjószágát Dobokai Miklós és testvére Mihály megrohanták s azon egy házat leromboltak, tartson nyomozást.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

259. 1432. decz. 21. Sena. Zsigmond király a gy.-fehérvári káptalan panasza következtében megparancsolja György erdélyi püspöknek, hogy miután parancsa ellenére a káptalanon kivül lakó s távol lévő kanonokoknak teljes kanonoki jövedelmet adott, s a káptalannak Küküllő vármegyei két gazdagabb dézmáját, melyet a káptalanban székelő kanonokok szoktak magoknak szedetni, saját hatalmából elfoglalván, ily távol lakó kanonokoknak osztogatta, a káptalanban lakó kanonokokat semmi szín alatt ne kényszerítse, hogy a távol lakókat teljes kanonoki jövedelemben részesítsék, s a tőlök elfoglalt dézmákért adjon nekik teljes elégtételt, jövőre pedig a káptalanban lakó kanonokat a távol

lakó kanonokok minden háborgatása ellen régi jogaikban és szokásaikban oltalmazza és tartsa meg.

Mátyás király 1458. aug. 1-én kelt megerősítő levelében.

260. 1433. május 11. Kocsárd. Váraskeszi Lépes Lóránt erd. alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Papfalvi Sebestyén és János panaszos ügyében, Papfalvi Péter, néhai István fia, és másik Papfalvi Péter, néhai Benedek fia, ellen tartson nyomozást.

A kolosmonostori convent 1433. május 19-én kelt jelentésében.

261. 1433. május 19. A kolosmonostori cenvent jelenti Váraskeszi Lépes Lóránt erd. alvajdának, hogy parancsa szerint nyomozást tartván, az erdélyi nemesség Kocsárdon tartott közgyülésében a tanúk azt vallották, hogy Papfalvi Péter, néhai István fia, s másik Papfalvi Péter, néhai Benedek fia, midőn Kórógy helységét törvényesen visszafoglalták, a visszafoglaló levélből Papfalvi Sebestyént és Jánost, néhai László fiait, kiket örökség jogán Kórógy azokkal egyenlően illet, kihagyták, azután pedig a kolosmonostori apáttal Antallal, ki hasonlóan visszafoglalt egy darab földet a papfalvi határból, olyan hamis egyességet kötöttek, mely szerint azon darab földet az apátnak és monostorának átengedték, az apát pedig magára vállalta, hogy a Papfalva terűletén fekvő Kórógy nevű helységet nekik viszont kezökre juttatja.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

262. 1434. jan. 16. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Dobokai Miklós és Mihály, János fiai, a Dobokai vármegyei Derse helység egy harmadát, melyet néhai Dobokai Imre 52 arany frtért elzálogosított, ezen összeg fölvétele után Dobokai Imre fiainak, Lászlónak és Miklósnak, visszabocsátották.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

263. 1435. május 6. Buda. Pálóczi Máté nádor a Csaholyi János és László perét Domahidi István és László ellen, melyet bőjt közepén tartoztak volna folytatni, mikor az alperesek neki mint birónak 8, s az ellenfélnek is 8 márka birságot kötelesek lettek volna fizetni, a felek megegyezéséből, a részére járó birságot megkétszerezve, Sz. Jakab napja után nyolczad napra halasztja.

Eredetije papiroson, zárlatán pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

264. 1435. szept. 5. Pálóczi Máté nádor kiváltságlevelet ad a Kisborsi János, Mihály fia, és Nagyborsi Miklós, másik Mihály fia, közt végrehajtott osztályról, a határok leirásával.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kornis Károly adománya.*

265. 1436. febr. 28. Buda. Pálóczi Máté nádor Csaholyi János és László perét Madai László ellen, melyet vízkereszt után nyolczad napon tartoztak volna folytatni, mikor is az alperes neki a 4 márka birság kétharmadának kétszeresét megkétszerezve, a birság egyharmadát pedig az ellenfélnek egyszeresen tartozott volna lefizetni, a maga részére járó birság megkétszerezésével, a felek megegyezéséből Sz. György nap után nyolczad napra halasztja.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

266. 1436. jul. 14. A gyula-fehérvári káptalan Dobokai Dénes deák, László fia, Egyed unokája részére átirja Dobokai János erd. alvajda Dobokán 1408. aug. 20-án kelt levelét.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével. *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

267. 14~~37~~ 23. május ~~H~~ 8. Kassa. Zsigmond király megparancsolja Losonczi Bánfi Istvánnak és Lászlónak, kik Somkutot Somkuti Miklóstól és fiaitól Mihálytól és Tamástól örökösen megvették, hogy mivel Somkuti Miklós fiai nem törvényes házasságból születtek, s ő, mint a kinek törvényes örökösei nincsenek, Somkutot, melynek a koronára kell szállani, el nem adhatta, azt birtokukba venni ne merjék, ellenkező esetben parancsot adott az erd. vajdának vagy alvajdáinak, hogy őket ezen birtok kibocsátására kényszerítsék.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

268. 1437. decz. 6. Buda. Hédervári Lőrincz nádor megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Csaholyi Jánost és Lászlót, István fiait, a Szathmár vármegyében Csenger mellett fekvő Lukos puszta birtokába igtassa be.

A leleszi convent 1438. jan. 4-én kelt jelentésében.

269. 1438. jan. 4. A leleszi convent jelenti Hédervári Lőrincz nádornak, hogy parancsa szerint Csaholyi Jánost és Lászlót a Szathmár vármegyei Lukos puszta birtokába ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

270. 1438. márcz. 15. Buda. Albert király megparancsolja Losonczi Dezső erdélyi vajdának, hogy a felpestesi nemeseknek magtalanúl elhalt osztályos rokonaik Kerekegyházi Miklós és László felpestesi, németii és tamástelki részjószágai iránt Garai

Miklós nádor özvegye Anna ellen indított perét, — melyet Csáki László erd. vajda idejében György esztergomi érsek és Pálóczi Máté országbiró mint Zsigmond király helytartói megszüntettek, — újra vegye föl, s hozzon benne végitéletet.

Vizaknai Miklós erd. alvajda 1439-iki itéletlevelébe átírva, *Fikker Ferencz adománya.*

271. 1438. jun. 8. Szentfalva mellett. Hédervári Lőrincz nádor, Pest és Pilis vármegyének a király parancsára Szentfalva mellett tartott közgyűlésében, a Rádai Jakab özvegye Erzsébet, Gyömrei Miklósnak néhai Péteri Pál leányától származott leánya, és Halmi Miklós, Erzsébet asszony leánytestvérének Gyömrei Nestének fia, által a néhai Péteri Pál Pest vármegyei Péteri, Nógrád vármegyei Szécsén és Hont vármegyei Gyürki helységekbeli részjószágaiból Péteri Pál nejét és leányát illető menyasszonyi ajándék, hozomány és leánynegyed kiadásáért indított perben itéletet hozván, megparancsolja a budai káptalannak, hogy az említett részjószágokat, melyek most Török István,,Péteri Simon, György és Péter, s Szécséni Nagy Pál kezén vannak, — kik a felpereseket becsű szerint kielégítni készeknek nyilatkoztak, — királyi mértékkel mérje föl és lelkiismeretesen becsültesse meg.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Karacsay Clemence adománya.*

272. 1438. szept. 9. Ádámos. Losonczi Dezső erd. vajda, azt a pert, melyet Baládfi Péter, Baládfi Tamás, István fia ellen, Ádámos helység osztályáért előtte folytatott, a felek megegyezésével az ország gyűlésére halasztja.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

273. 1439. jan. 21. Torda. Vizaknai Miklós erd. alvajda, Makrai Péternek s Felpestesi Péternek és rokonainak a magtalanúl elhalt Kerekegyházi Miklós és László, mint osztályos atyjafiaik örökségе iránt, néhai Garai Miklós özvegye Anna, s illetőleg fia Garai László macsói bán és leánytestvére Borbála, Kórógyi János neje, ellen hosszasan folyt perében végítéletet hozván, megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Makrai Pétert és rokonait a felpestesi nemeseket elhalt osztályos rokonaik, a Kerekegyháziak, Hunyad vármegyében Alpestesen, Németiben és Tamástelkén lévő részjószágaiba igtassa be.

Eredetije pergamenen, *Fikker Ferencz adománya.*

274. 1439. márcz. 9. Firenze. Jenő pápa az őt üldöző baseli zsinat és az az által választott ellenpápa Amadé savoyai herczeg ellen erősen kikelvén, fölkéri Erzsébet magyar királynét, hogy gonosz ellenségei ellen őt és híveit támogassa.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

275. 1439. aug. 4. Nagyfalu. Losonczi Bánfi István, néhai László fia, értesíti Dobokai Miklóst, János fiát, hogy mielőtt a királyhoz kellene mennie, Sebesvárra fogja összehívatni udvari embereit s vele is ott fog végezni, s egyszersmind tudósítja, hogy a mint szóval is megigérte, neki és nejének szabadságot ad, hogy a törökök elől Sebes várába vonúlhasson.

Eredetije papiroson, zárlatán ép pecséttel, *Pápay Alajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

276. 1439. szept. 14. A titelrévi táborban. Albert király a kelneki plébániát, melytől az előbbi plébánust Lőrinczet, azért hogy a múlt évben a kelneki várat a törököknek gonosz lélekkel föladta, megfosztotta volt, kegyúri jogánál fogva László papnak adományozza, s meghagyja György erd. püspöknek, hogy őt abban erősítse meg, a kelneki szászoknak pedig megparancsolja, hogy neki mint papjoknak engedelmeskedjenek s dézmáját és szokott jövedelmeit adják meg.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

277. 1439. nov. 11. Kápolna. Küküllő vármegye alispánja és szolgabirái Széplaki Bordi Domokosnak, ki Német Gergelynek egy Szabó Péter nevű jobbágyát tolvajsággal vádolta, heted magával leteendő esküt itél.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott három pecséttel, csonkán; a három részben összehajtott oklevélnek első harmad része hiányzik. *Mike Sándor gyűjteményében.*

278. 1441. ápr. 11. Buda. I. Ulászló király Losonczi Dezső egykori erdélyi vajdának, ki legközelebb az ő hűségére fölesküdött, a Doboka vármegyei Lekencze, Szentgyörgy, Vermes és Tancs helységekre, melyek előbb Besztercze városához tartoztak, s a magtalanúl elhalt Diódi Mihály jószágaira, t. i. a Fejér vármegyei Magyar-Diód, Tövis, Megykerek, Mindszent, Tinód, Oláh-Diód, Remete, Diómál, Tiburczpataka, Paczolka, Kapud, Karácsonfalva és Oláh-Csesztve helységek felére, melyeket Erzsébet királynétól részint hű szolgálataiért, részint 11830 arany forintért, melylyel a király neki fizetése fejében tartozott, kapott adományban, új adománylevelet ad.

Eredetije, az aljára nyomott kerek pecsét helyével, *Szabó Károly adománya.*

279. 1441. okt. 2. Nagyfalu. Losonczi Bánfi István a maga bonczhidai tisztjének Nagy Gáspárnak Bonczhidán egy házhelyet adományoz, úgy azonban, hogy azt se maga, se örökösei idegeneknek el ne adhassák vagy zálogba ne vethessék, hanem neki és örököseinek, vagy bonczhidai adófizető jobbágyainak tartozzanak örökbe vagy zálogba vallani.

Eredetije pergamenen, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *N. N. adománya.*

280. 1442. . . . . Györgyi Bodó Gergely és Vizaknai Miklós erdélyi alvajdák az erdélyi három nemzetnek Tordán 1442. ápr. 8-án tartott közgyűlésében Kéméri Péternek Szentiványi Péter ellen indított perében, kit azzal vádolt, hogy az ő neje Erzsébet szentiváni részjószágát erőszakosan elfoglalta, ítéletet hoznak.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott két pecséttel, csonka; a két összeragasztott ívre írt itélet utolsó fele hiányzik. *Mike Sándor gyűjt.*

281. 1443. apr. 17. Buda. I. Ulászló király megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy miután ő azon cseréhez, mely szerint Hunyadi János erd. vajda a Fejér vármegyei Búzás-Bocsárdot a Kolos vármegyei Szász-Fülpös és a Torda vármegyei Magyar-Fülpös helységekért Kecseti Péter váczi püspökkel és testvérével Lászlóval elcserélte, királyi jóváhagyását adta, mind két felet igtassa be ezen helységek birtokába.

A gy.-fehérvári káptalan 1443. május 29-én kelt jelentésében.

282. 1443. május 15. Torda. Dengelegi Pongrácz erdélyi alvajda megparancsolja Doboka vármegye tisztjeinek, hogy Dobokai Miklós ügyében, kinek dobokai halas tavát Dobokai János, Lőrincz fia, néhai Lőkös unokája, hatalmasul meghalásztatta, tarsanak nyomozást.

A Doboka vármegyei tisztek 1443. jun. 18-án kelt jelentésében.

283. 1443. május 29. A gy.-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy I. Ulászló király parancsa szerint Kecseti Péter váczi püspököt és testvérét Lászlót a Hunyadi Jánostól Buzás-Bocsárd helyett cserébe kapott Torda vármegyei Magyar-Fülpös és Kolos vármegyei Szász-Fülpös helységek birtokába ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *Pál Ferencz adománya.*

284. 1443. jun. 18. Bonczhida. Doboka vármegye ispánjai és szolgabirái jelentik Dengelegi Pongrácz erd. vajdának, hogy parancsa szerint nyomozást tartván a tanúk mind azt vallották, hogy Dobokai János, Lőrincz fia, néhai Lőkös unokája, Dobokai Miklósnak Dobokán lévő halas tavát éjjel-nappal hatalmasúl halásztatta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott gyűrűpecsétek helyeivel, *Pápay Lajosné, Tarsoly Eszter adománya.*

285. 1443. szept. 7. Dédácsfalva. Dengelegi Pongrácz és Vizaknai Miklós erdélyi alvajdák megparancsolják a kolosmonostori conventnek, hogy intse meg Peczken Zsigmondot és

Tamást, hogy Toldalagi Andrásnak Torda vármegyében Toldalagon lévő elzálogosított részjószágát a zálogösszeg fölvétele után bocsássák vissza.

A kolosmonostori convent 1443. szept. 24-én kelt jelentéséből.

286. 1443. szept. 24. A kolosmonostori convent jelenti Dengelegi Pongrácz és Vizaknai Miklós erd. alvajdáknak, hogy parancsuk szerint Peczken Zsigmondot és Tamást megintette, hogy Toldalagi Andrásnak toldalagi részjószágát a zálogösszeg fölvétele után bocsássák vissza, s őket az alvajdák törvényszéke elé megidézte s egyszersmind azon részjószág további haszonvételétől eltiltotta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

287. 1444. jan. 13. Torda. Dengelegi Pongrácz és Vizaknai Miklós erdélyi alvajdák az Antal kolosmonostori apát által a Vásárhelyi Gyerőfi Mihály és János, Miklós fiai, János unokái s Gyerő másodunokái, valamint Gyerő fia György ellen az apátság Egeres és Jegenye nevű faluihoz tartozó némely földek elfoglalásáért s más hatalmaskodásokért indított perben, miután a felek megegyeztek, hogy az általok választandó békebirák itéletében megnyugosznak, megparancsolják a gy.-fehérvári káptalannak, hogy a vajdai emberrel együtt a hely szinén tartasson nyomozást s a békebirákkal annak alapján hozasson határozatot, hogy a legközelebbi törvényszak alatt ezen ügyben végitéletet lehessen hozniok; kijelentvén, hogy ha a Gyerőfiek békebiráikkal a hely szinén meg nem jelennének s azok itéletét el nem fogadnák, az ellenfél részére 50, a biró részére 25 finom ezüst budai márkában s ezenfölül a hatalmaskodási párbajban való veszteségben fognak azonnal elmarasztaltatni.

A gy.-fehérvári káptalan 1444. márcz. 10-én kelt jelentésében.

288. 1444. márczius 10. A gy.-fehérvári káptalan jelenti Dengelegi Pongrácz és Vizaknai Miklós erdélyi alvajdáknak, hogy parancsa szerint a kolosmonostori apátság Egeres és Jegenye s a Gyerőfiek Vásárhely és Inaktelke nevű helységei közt a határokat a felek békebirái megállapodása szerint kijártatta s azokat pontosan leirja.

A kolosmonostori convent 1797. jul. 24-én kelt hiteles átiratában. *A gr. Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

289. 1446. szept. 21. Szeben. Stinaviai Orbán pápai és császári jegyző néhai Ujfalusi Miklós comes unokái Tamás, Simon és János részére hitelesen átirja I. Lajos királynak Pókafalváról 1373. febr. 6-án kelt kiváltságlevelét.

Eredetije pergamenen, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

290. 1447. jan. 15. Ó-Buda. Hunyadi János Magyarország kormányzója, Pogány Miklós és Szindi Imre tordai kir. sókamarai tiszteket hű szolgálataikért Torda városában lévő házaikkal, malmaikkal s földeikkel együtt minden rendes és rendkivüli adók alól örökre fölmenti, s rendeli, hogy ezentúl a Torda városa által a királynak járó 40 forint censusból ezen fölmentett házak elengedett adója fejében 8 arany forint a király terhére leszámittassék.

Eredetije pergamenen, függő pecséttel, *Pákei Lajos adománya.*

291. 1447. junius 23. A váczi káptalan bizonyítja, hogy Iklódi István, Balázs fia, anyját Borbálát, Túri Péter leányát, Túri Pétert és fiát Lőrinczet, Vizaknai Miklóst, Zsuki Benedeket és Mihályt ügyvédjeivé vallotta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

292. 1447. okt. 15. Torda. Balai György, Herepei Márk és Jánosi István erdélyi alvajdák, miután Csúcsi Miklós panaszára embereiket kiküldték s azok jelentéséből meggyőződtek, hogy Papfalvi Csoronk Péter a Csúcsi Miklós nejének Magdolnának első férjétől, ifjabb Csoronk Pétertől, született gyermekei Pál, Zsigmond és Borbála papfalvi részjószágát, pártfogás szine alatt kezéhez vévén, nagy részben elpusztította, Csoronk Pétert az árvák gyámságától megfosztják, s azok anyját Magdolnát felhatalmazzák, hogy gyermekei részjószágát kezéhez vegye.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

293. 1448. jan. 21. Udvarhely. Hunyadi János Magyarország kormányzója, Udvarhely szék közgyülésében, azt a Jánosfalván, Udvarhely széken a Homoród vize mellett lévő malomhelyet, melyet előbb Antalnak, Becze fiának s fiainak Tamásnak, Beczének és Mihálynak adományozott, arra az esetre, ha Véczkei András és Benedek s Jánosfalvi Mihály, Pál és Antal ötvened magokkal megesküsznek, hogy az a hely ősi örökségök, nekik örökre visszaitéli és adománylevelét megsemmisítettnek nyilatkoztatja.

Eredetije igen elavult és szakadozott papiroson, az aljára nyomott pecsét töredékével, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Okit. I. köt. 157. l.*

294. 1448. febr. 6. Segesvár. Rudai György értesíti Udvarhely szék közönségét, hogy miután Véczkey András egyik esküdttársa mellett, — kinek esküje ellen Szentpáli Tamás kifogást tett, azt állítván, hogy nincs öröksége, — Udvarhely szék közön-

sége az ő és a szék főhadnagyának ez ügyben kiküldött emberei előtt egy szivvel lélekkel bizonyságot tett, hogy van öröksége, ezen bizonyságtételben teljesen megnyugszik.

Eredetije papiroson, zárlatán zöld viaszba nyomott pecsét töredékével, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. köt. 159. l.*

295. 1448. febr. 25. Segesvár. Hunyadi János Magyarország kormányzója megparancsolja Malomvizi Kendefi János hátszegi várnagynak, hogy a Fejérvizi és a Bajesdi nemesek osztályát s a közöttök folyó pereket az ő itéletére halaszszák, s meghagyja a feleknek, hogy midőn Hátszegen lesz, leveleiket előtte mutassák fel.

Szalma papirra vett hasonmás, *Mike Sándor gyűjteményében.*

296. 1448. febr. 29. Torda. Hunyadi János Magyarország kormányzója nemes Berekszói Péternek, néhai Jakab fiának, a várnai ütközetben s a Fridrik császár elleni austriai és styriai hadjáratban vére omlásával szerzett érdemeiért, nemesi czímert adományoz.

Eredetije pergamenen, az oklevél elejére festett czímerrel, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

297. 1448. márcz. 2. Az aradi káptalan kiváltságlevél alakban bizonyítja, hogy egy részről Bizerei László, Ladó fia, s Péter, Péter fia, más részről Bizerei Miklós és fia Miklós s testvére László egymással némely jámborok különösen Hunyadi János kormányzó közbenjárására úgy egyeztek ki, hogy mindennemű sérelmeiket kölcsönösen megbocsátották, pereiket megszüntették s örökös jószágaikon úgy osztoztak meg, hogy az egész Szabatfalva, Ravna és Vorcsorova, valamint Bizere, Kalova, Plese, Mél, Novákfalva, Volya és Alsófalva helységek fele Temes vármegyében a karansebesi kerületben Bizerei Miklósé és Lászlóé, Laczkán, Apagya, pogáncsfői Ohabicza, Szlathina és másik Ohabicza helységek pedig ugyanazon kerületben, valamint Bizere s a többi föntebb említett helységek másik fele Bizerei Lászlóé és Péteré legyen, s minthogy Vorcsorova Bizerétől nincs elkülönítve, annak elkülönítését s Bizere felosztását a két fél által választandó nyolcz megbizott emberökre bizták, s magtalan haláluk esetére egymásnak kölcsönös örökösödést biztosítottak.

Eredetije pergamenen, monyoró alakú rongált függő pecséttel, *Buda Elek adománya.*
Közölte *Pesty Frigyes, A szörényi bánság. III. köt. 53. l.*

298. 1448. május 27. A pesti országgyűlésen. Az ország rendei egyenként előszámlálván azokat a hamis leveleket, melyeket a halálra itélt Zömlini Gábor deák készített s halála előtt

szóval és sajátkezű irásában általa koholtaknak ismert el, ezen leveleket érvényteleneknek nyilatkoztatják.

Báthori István országbiró 1473. október 21-én kelt átiratában.

299. 1448. jul. 3. A bácsi káptalan bizonyítja, hogy Zsámboki Pál, leányai Katalin és Justina terhét is magára vállalva, Berekszói Frank, unokatestvére László terhét is magára vállalva, és Lekcsei Sulyok György, fiai Miklós, István és György, valamint testvére András terhét is magára vállalva, egymást kölcsönösen testvérekké fogadták, s egymással magtalan haláluk esetére, összes általok birt vagy ezután szerzendő jószágaikban, t. i. a Zsámboki Pál által birt Bács vármegyei Büki és Szenttamás és Valkó vármegyei Szent-András, Geletfalva és Sarkad helységekre, a Berekszói Frank Valkó vármegyei berekszói, Bács vármegyei bánczai és szent-lőrinczi, Csanád vármegyei monori és gedesi, Temes vármegyei kakasi és tótkakasi jószágaira, s a Sulyok György és András által birt Bács vármegyei Csebre és Bodrog vármegyei Lekcsére nézve, kölcsönös örökösödési szerződést kötöttek.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

300. 1450. márcz. 13. Buda. Az ország rendei Hunyadi János perében, ki Pataki Lászlót azzal vádolta, hogy egyike volt azoknak, kik György rácz fejedelmet arra birták, hogy őt 1448-ban a törökök ellen Ráczországon túl folytatott hadjárata után Szendrő várában letartóztassa s csak fia László kezesül adása s Érsomlyó vára átadása után bocsássa szabadon, — miután Pataki László ügyvédje a kereset igaz voltát tagadta s a kormányzó bajvivójától a Pataki bajvivója a kihivási jelt a rendek háromszori fölszólítására elfogadta, azt itéli, hogy a két fél bajvivói Budán az ország rendei előtt Sz.-György napja után 42-ik napon, Barabás napján, lóháton vivjanak párbajt, s ha valamelyik fél a maga bajvivóját akkor estveli harangozás előtt a harcztérre ki nem állítná, a párbaj veszteségében marasztaltassék el.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Közölte gr. Kemény József, *Magazin für Gesch. Siebenb. I. 315. l.*

301. 1450. márcz. 28. Gyula-Fehérvár. Pál, Brassai Pál fia, császári jegyző bizonyítja, hogy előtte a gy.-fehérvári káptalan, András gy.-fehérvári prépost elleni ügyében, Antal szebeni és György szászsebesi plebanusokat s gy.-fehérvári kanonokokat ügyvédjeivé vallotta.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

302. 1450. decz. 14. A kolosmonostori convent jelenti V. László királynak, hogy Pálóczi László országbiró parancsa

szerint eljárván, a Kusalyi Jakcs Györgyöt s testvérét néhai Lászlót, néhai Jakcs János fiait, illető részjószágokat Radnán és tartozandóságaiban, Major, Szentgyörgy, Rebrő, Nyirmező, Naszad, Telcs, Zágor, Szálva és Makoth helységekben szemmérték szerint megbecsülte és Kémeri Miklósnak zálogjog czimén visszaválthatólag átadta; azután pedig az említett Jakcsok részjószágait, Kusaly, Erked, Görcsön, Debrend, Kuczó, Mojgrád, Papteleke, Bered, Aranymező, Kossol, Nagy-Écs, Széplak, Horváth, Aranyasalja, Sülelmed, Bősháza, s számos más helységekben szemmértékre megbecsülte, de azokat Kémeri Miklós részére elfoglalni Jakcs György mind az ellenfél mind a biró részét illetőleg, Kusalyi Jakcs László özvegye pedig csak a birói részt illetőleg nem engedte meg.

Eredetije papiroson a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

303. 1451. nov. 29. Esztergom. Hunyadi János Magyarország kormányzója Farnasi Veres Dénesnek a törökök elleni harczokban szerzett érdemeiért, neki és általa fiainak Benedeknek, Jánosnak és Istvánnak s osztályos rokonainak Tamásfalvi Tamásnak, Gergely fiának, Tamásfalvi Andrásnak, György fiának, s másik Andrásnak, Imre fiának, az általok békésen birt Kolos vármegyei Háromfüld nevű helységeket új adományban adja s egyszersmind ezen helységek határait is leirja.

Mátyás király 1463-iki megerősítő levelében.

304. 1453. Hunyadi János Besztercze örökös ispánja s az ország főkapitánya Pogány Miklós tordai polgárt s egykori tordai sókamarai tisztet Torda városában levő házával, malmaival, szőlleivel s szántóföldeivel minden rendes és rendkivüli adótól fölmenti, s rendeli, hogy ezen fölmentés következtében Torda városa évi 40 arany forint censusából évenként 4 arany forint a király terhére leszámittassék.

Eredetije papiroson, igen rongált állapotban, utolsó sorai nagy részének s függő pecsétjének hijával, *Pákei Lajos adománya.*

305. 1453. febr. 5. Pozsony. V. László király a Szabolcs vármegyei Csécs, Szabolcs és Zám pusztákban netalán lappangó királyi jogát fele részben Bajoni Istvánnak, fele részben Gecsei Györgynek, ki atyja Albert s nagyatyja Zsigmond királyok korában számos hadjáratban vitézkedve sulyos sebeket kapott, s általa testvéreinek Istvánnak és Miklósnak adományozza.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott pecsét töredékeivel, *gróf Toldalagi Victor adománya.*

306. 1453. febr. 5. Pozsony. V. László király megparancsolja a váradi káptalannak, hogy Bajoni Istvánt és Gecsei Györgyöt s általa testvéreit Istvánt és Miklóst igtassa be a

Szabolcs vármegyei Csécs, Szabolcs és Zám pusztákban netalán lappangó királyi jogba.

A váradi káptalan 1453. május 9-én kelt kiváltságlevelében, valamint Mátyás király 1465. jan. 12-én kelt megerősítő levelében.

307. 1453. május 9. A váradi káptalan kiváltságlevél alakban bizonyítja, hogy V. László király Pozsonyban 1453. febr. 5-én kelt parancsa szerint Bajoni Istvánt és Gecsei Györgyöt s általa testvéreit, Istvánt és Miklóst, a Szabolcs vármegyei Csécs, Szabolcs és Zám helységekben netalán lappangó királyi jogba beigtatta.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Toldalagi Victor adománya.* — Hiteles átirata is megvan Mátyás király 1465. jan. 12-én kelt kiváltságlevelében.

308. 1454. ápr. 14. Buda. Pálóczi László országbiró megparancsolja az aradi káptalannak, hogy a csanádi püspökség által birt Temes vármegyei Monyorós és Derse helységek határait járassa ki.

Az aradi káptalan 1454. jul. 7-én kelt kiváltságlevelében.

309. 1454. jul. 7. Az aradi káptalan kiváltságlevél alakban kiadja a csanádi püspökség Temes vármegyei Monyorós és Derse helységei határjárásáról szóló levelét.

Eredetije pergamenen, monyorú alakú függő pecséttel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

310. 1455. febr. 10. A leleszi convent bizonyítja, hogy előtte Sztancsi Miklós, Péter fia, a Zemplin vármegyei Sztancs helységét és Kis-Kasu felét, az Abauj vármegyei Széplak és Borsod vármegyei Kárló harmadrészével együtt, erdélyi Keresztúri Györgynek, az ő leánytestvére Zsuska fiának, és Katalinnak, az ő fiútestvére András leányának, s ezek fiúmaradékainak örökbe vallotta.

V. László 1457. május 12-én kelt kiváltságlevelében.

311. 1455. ápr. 8. A pozsonyi káptalan bizonyítja, hogy nemes Czurendorfi Pratendorfer Borbála a Czurendorffon más néven Zarándon lévő szabad udvarházbeli részét, azon udvarház és tartozandóságai hatod részét, nemes Freising Istvánnak és nejének Erzsébetnek, az ő leánytestvérének, 6 font bécsi dénárért örökösen eladta.

Eredetije pergamenen, függő kerek pecséttel, *a gr. Eszterházy család csesznéki ága levéltárában.*

312. 1455. szept. 13. A kői káptalan bizonyítja, hogy Lekcsei Sulyok György és testvére András, és Szántai Morháth Jakab, ki Sulyok György leányát Borbálát birta nőül, egymást kölcsönösen testvérekké fogadták, s magtalan haláluk esetére

egymással összes általok bírt s ezután szerzendő jószágaikra, — u. m. a Sulyok testvérek Bács vármegyei Cseb, Kis-Cseb, Ujfalu, Göd, Szilvás, Jánosfalva, Lukafalva, Torsateleke helységekre, a thegefalvi részjószágra és Bálintkürte nevű pusztára, továbbá a Szerém vármegyei Jádva és India helységre, és a Morháth Jakab által bírt Bács vármegyei Erves, Thethes, Kenyeres, Paraszti, Beld-Szentmiklós és Medenczés helységekre, a Bodrog vármegyei szántai és bűdi s a Baranya vármegyei ó-révi részjószágokra — kölcsönös öröködési szerződést kötöttek.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

313. 1455. nov. 3. Buda. Dénes bibornok és esztergomi érsek szentszéki jegyző által hitelesen átiratja s az egyházakban leendő kihirdetés végett kiadja III. Calistus és V. Miklós pápáknak Rómában 1453. szept. 30-án és 1454. május 15-én kelt bűnbocsátó leveleit mind azok részére, kik a törökök ellen harczolnak.

Antal szebeni plébánus és gy.-fehérvári kanonok szentszéki közjegyző által készittetett s 1456. márcz. 28-án kelt hiteles átiratban.

314. 1455. decz. 16. Régen. Hunyadi János, Beszterczе örökös ispánja, megparancsolja Nyujtódi Jánosnak, hogy a besenyőfalvi székelyeket, kiknek határát a pálfalvi székelyek el akarják foglalni, ezek ellen oltalmazza.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 169. l.*

315. 1456. márcz. 28. Buda. Antal gy.-fehérvári kanonok, szebeni plébánus, és Dénes bibornok esztergomi érseknek a szebeni káptalanra nézve kinevezett biztosa, szentszéki közjegyző által hitelesített másolatban kiadja Dénes esztergomi érseknek Budán 1455. nov. 3-án kelt levelét, melyben szóról-szóra át vannak írva V. Miklós és III. Calistus pápáknak 1453. és 1454-ben a törökök ellen harczolók részére adott bűnbocsátó levelei.

Eredetije pergamenen, *gr. Bethlen Jánosné adománya.*

316. 1456. márczius 30. Buda. V. László király hívének Csikszentmártoni Becz Jakabnak s általa osztályos atyafiainak: Csikszentgyörgyi Becz Bálintnak s fiainak Barabásnak és Péternek, Árokpataki Simonnak, Szentsimoni Tamásnak és Mátéнak, Galambfalvi Antalnak, néhai István fiának, Galambfalvi Andrásnak, Péternek és Gergelynek, néhai György fiainak, valamint Csikszenttamási Sylvesternek és fiának Lázárnak nemesi czímert adományoz.

Ered. pergamenen, a levél elején a czímer rajzával, s függő pecséttel, *Szentléleki Kozma Gábor adománya.*
Közöltem: *Székely Okltár. I. köt. 172. l.*

317. 1456. ápr. 4. Gyalu. Tarkői György, Rikolf fia, és Slibói Braniszló erdélyi alvajdák megparancsolják a kolosmonostori conventnek, hogy Szamosfalvi Gyerőfi Antal részére, ki a göcsi, ercsei, kajla-szentandrási, baboczi, és császári részjószágokat, melyek egy részéből őt Gyerőfi László és neje Anna, előbb Göcsi Mihály özvegye, ki akarják rekeszteni, anyja jogán vissza akarja foglalni, a helyszinén tartson nyomozást, hogy azon jószágok leányágat illetnek-é vagy nem.

A kolosmonostori convent 1456. ápr. 7-én kelt jelentésében.

318. 1456. ápr. 7. A kolosmonostori convent jelenti Tarkői György és Slibói Braniszló erd. alvajdáknak, hogy parancsuk szerint Doboka vármegyében nyomozást tartván, a tanuk mind azt vallották, hogy a Szamosfalvi Gyerőfi Antal által anyja jogán visszafoglaltatni kivánt részjószágok leányágat illetnek.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

319. 1457. május 9. A váczi káptalan bizonyítja, hogy előtte Vincze váczi püspök Pilisi Tamással és Pilisi Ampot Jánossal úgy egyezett ki, hogy az utóbbiak azt a pert, melyet bizonyos kártételekért és sérelmekért Vincze püspök és rokonai György és János nógrádi várnagyok ellen folytattak, s melyben ezeknek százötvened magokkal mind nemesekkel kellett volna esküdni, s viszont Vincze püspök és rokonai is azt a pert, melyet a Pilisiek ellen ugyancsak bizonyos kártételekért az esztergomi érsek törvényszéke előtt folytattak, kölcsönösen megszüntették.

Ered. papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

320. 1457. május 12. Buda. V. László király Keresztúri György és Sztancsi Katalin, Sztancsi András leánya, Péter unokája részére, a Sztancsi Miklós, Péter fia, által 1455. febr. 10-én tett örökbe valláshoz királyi megegyezését adja s egyszersmind az örökbe vallott jószágokban netalán lappangó királyi jogot is nekik adományozza.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

321. 1458. (?) aug. 1. Buda. Mátyás király a gyula-fehérvári káptalan részére átirja és megerősíti Zsigmond királynak Sienában 1432. decz. 21-én kelt levelét.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje s az oklevél utolsó sorai egy részének hijával; mi miatt a kelet évszáma (145 . .), mely azonban csak 1458. vagy 1459. lehet, pontosan meg nem határozható, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

322. 1458. aug. 6. Buda. Mátyás király megparancsolja a budai káptalannak, hogy Vincze váczi püspök, testvére György

és ennek veje János várnagy ellen, kik a mult évben a Pilisi család több tagjának a pilisi határban fekvő Hartyánteleke nevű földjét hatalmasúl elfoglalták, tartson nyomozást és őket törvényszéke elébe idézze meg.

A budai káptalan 1458. aug. 13-án kelt jelentésében.

323. 1458. aug. 13. A budai káptalan jelenti Mátyás királynak, hogy parancsa szerint nyomozást tartván Vincze váczi püspököt, testvérét Györgyöt s ennek vejét János várnagyot aug. 8-án megintette, hogy a Pilisiek Hartyánteleke nevű s más elfoglalt földeit bocsássák vissza, és őket s jobbágyaikat a püspök pándi birtokában törvényszéke elé megidézte.

Eredetije papiroson, rongált állapotban, zárlatán monyoró alakú pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

324. 1459. jun. 23. Vingárt. Vingárti Geréb János erdélyi főkapitány megparancsolja Udvarhely szék kapitányának, székbirájának és véneinek, hogy a Pálfalva és Váraljafalu közt folyó pereket, az ő emberei Nyujtódi János és Galambfalvi András jelenlétében, a hely szinén végképpen fejezzék be.

Eredetije papíroson, az aljára zöld viaszba nyomott pecsét maradványaival, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 177. l.*

325. 1459. junius 29. Keresztúr mezővárosban. Nyujtódi János és Galambfalvi András jelentik Vingárti Geréb János erdélyi főkapitánynak, hogy parancsa szerint eljártak a pálfalviak és váraljafalviak közt folyó perben, s előttök a váraljafalviak az egykori kapitányokkal és székbirákkal a helyszínén bebizonyították, hogy előttök a pálfalviak ebben az ügyben el voltak marasztalva, és ha Miklós, Adorján fia, s Lőrincz, Simon fia, rokonaikkal együtt nem izgatták volna a pálfalviakat, a két fél közt egyességet tudtak volna eszközölni.

Eredetije papíroson, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 178. l.*

326. 1460. jul. 6. A váradi káptalan bizonyítja, hogy előtte Szepesi László, fiai Illyés törvénytudor, Péter, István, Miklós és Demeter terhét is magára vállalva, más részről pedig Fancsikai Miklós, neje Margit, néhai Szováti Mihály leánya, Mártha, Szováti Mihály özvegye, leányai Katalin, Ilona és Magdolna nevében is, abban a perben, melyet Szepesi Lászlónak Szováton Bihar vármegyében és Kabán s a boldogasszonytelki pusztában Szabolcs vármegyében fekvő némely részjószágai iránt hosszasan folytattak, úgy egyeztek ki, hogy Szepesi László azon részjószágok felét Fancsikai Miklósnak és Mártha asszonynak s leányainak adta, azok pedig azokat az ugyanott fekvő részjószágokat, melyeket Szepesi László 60 arany forintért zálogban bírt, neki

örökre átengedték, egyszersmind pedig Mártha asszony és leányai a néhai Szováti Mihály részjószágaiból őket illető menyasszonyi ajándékról, hozományról és leánynegyedről lemondottak; magtalan haláluk esetére egymásnak kölcsönös örökösödést biztosítottak, az egymás ellen elkövetett hatalmaskodásokat és kártételeket kölcsönösen elengedték, s az ezekre vonatkozó peres leveleiket érvényteleneknek nyilatkoztatták.

Mátyás király 1469. decz. 4-én kelt kiváltságlevelében.

327. 1460. okt. 14. Kassa. Mátyás király bizonyítja, hogy Keresztúri György azt az ügyét, melyben Eszenyi Csapi Jánost Kassára elébe idézte azért, hogy a Zemplin vármegyei Sztancs helység és a kis-kasui és kolbásai részjószágok, valamint az Abauj vármegyei széplaki és Borsod vármegyei karlói részjószágok jövedelmeit, mely jószágok néhai Sztancsi Péter után őket egyenlő jogon illetik, a közelebbi időkben jogtalanúl maga bitorolta s így neki 200 arany forint kárt okozott, a legközelebbi csötörtökig (okt. 15-ig) elhalasztotta, hogy azalatt egymással barátságosan kiegyezhessenek: a mit ha nem tennének, tartozzanak a felek azon napon ügyöket Kassán az ő itélete alá bocsátani.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

328. 1461. febr. 22. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Dobokai Orsolya és Katalin, néhai János leányai, Dobokai Lőkös Lőrincz unokái, tiltakoztak az ellen, hogy őket és anyjokat Katalint néhai Dobokai Lőkös György fia János saját szekerén Kolosmonostorra vitte, s minthogy ott az örökbevallást nem tették meg, Kolosvárra vitte, s midőn onnan haza akarták magokat vitetni, eleségöket s ruháikat a szekérről lehányta, mi miatt Kolosvártt három hétnél tovább voltak kénytelenek időzni saját költségükön, ezenfelül pedig minden részjószágaikat is elfoglalta és bitorolja.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

329. 1461. márcz. 17. Buda. Mátyás király Boldogaszszonfalvi Mihálynak, János fiának, az erdélyi Fejér vármegyei Danel-Rákos helység felére, melyet ősei békésen birtak, most pedig Rákosi Simon elfoglalva tart, s melyre vonatkozó leveleit a törökök elpusztították, új adománylevelet ad, s a lappangó királyi jogot is neki adományozza.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott pecséttel, a *gr. Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

330. 1461. márcz. 28. Buda. Mátyás király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Báthori Andrást, Istvánt és Lászlót, kik embereiket Csaholyi János és Miklós Szatmár vár-

megyei Gebe helységére küldvén, ott azoknak egy Vajas András nevű jobbágyát elfogatták, Ecsed várába hurczoltatták, ott kegyetlenül félholtra verették, s gebei jobbágyaik sok vagyonát elraboltatták, a nyomozás megtartása után embereikkel együtt idézze meg az ő törvényszékére.

A leleszi convent 1461. ápr. 27-én kelt jelentésében.

331. 1461. ápr. 27. A leleszi convent jelenti Mátyás királynak, hogy parancsa szerint Báthori Andrást, Istvánt és Lászlót, a hatalmaskodásban részt vett tisztjeikkel együtt Csaholyi János és Miklós ellen a király törvényszéke elébe idézte.

Eredetije papiroson, zárlatán pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

332. 1461. ápr. 27. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Dobokai Miklós, néhai Miklós fia, Jánost a váradi Szent-Kereszt egyháza lelkészét, Miklós bádoki lelkészt és hét megnevezett világi embert ügyvédjeinek vallotta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

333. 1461. okt. 22. Szentgyörgy mezőváros. Szepesi Bálint székely alispán bizonyítja, hogy előtte Hidvégi Bálint és fia Mihály úgy egyezett ki Gergelylyel, Mihály fiával, hogy Gergely biró négy falu, u. m. Illyefalva, Uzon, Kökös és Doboly birói jövedelmének felét nekik engedte s ezen falukban a pereket egyedűl Mihálynak, Bálint fiának, szabad legyen itélni; hozzá tévén, hogy a melyik fél ezen egyességet meg nem tartaná, a maga fele részét azonnal veszítse el.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Okl. I. 190. l.*

334. 1462. jun. 23. Kolosvár város birája és tanácsa átirja és megerősíti a kolosvári lakatos czéh szabályait.

A kolosvári tanács 1475. ápr. 8-kán kelt megerősítő levelében.

335. 1462. aug. 10. Székely-Vásárhely. Idősb Vizaknai Miklós és Somkereki Erdélyi István erdélyi alvajdák bizonyítják, hogy miután a vajda Dengelegi Pongrácz János Tordán jul. 18-án tartott törvényszéke előtt István telegdi esperes és Zsuki Ábrahám gy.-fehérvári kanonok panaszt tett a diódi várnagy által a káptalan enyedi jobbágyain elkövetett hatalmaskodás iránt, ők ez ügy megvizsgálására Miklós erdélyi itélőmestert és Szentkirályi Gyula Fejér vármegyei szolgabirót küldték ki, kik is a hely színén nyomozást tartván, a szomszédok és szemtanúk vallomásai szerint jelentették, hogy István diódi várnagy a várhoz tartozó több helységben lakó embere

káptalan enyedi jobbágyait a város határán fegyveresen megrohanta, közzűlök többeket kegyetlenűl megveretett, megsebesíttetett, s meztelenre vetkeztetve Diód várába hurczoltatott.

Eredetije papiroson a hátára nyomott pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

336. 1462. nov. 25. Brassó. Mátyás király megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Szentiványi Székely Mihályt, a beszterczei királyi vár kapitányát, és Héderfáji Istvánt igtassa be a nekik adományozott Torda vármegyei Sárpatak és Körtvélykapu s a Kolos vármegyei Harasztos, Ujfalu és Ludvég helységek birtokába.

Báthori István erd. fejedelem 1572. márcz. 24-én kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

337. 1463. január 30. A kolosmonostori convent jelenti Mátyás királynak, hogy parancsa szerint Szentiványi Székely Mihályt és Héderfáji Istvánt a Torda vármegyei Sárpatak és Körtvélykapu s a Kolos vármegyei Harasztos, Ujfalu és Ludvég birtokába ellenmondás nélkűl beigtatta.

Báthori István erd. fejedelem 1572. márcz. 24-én kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

338. 1463. febr. 20. Buda. Mátyás király Farnosi Veres Benedek és testvérei János és István, s osztályos rokonai Bikali Vitéz György és Mihály, Tamás fiai, s Tamásfalvi Vitéz András és György, Imre fiai részére átírja és megerősíti atyjának Hunyadi János kormányzónak 1451-ben a Kolos vármegyei Háromfüld nevű helységekről kelt új adománylevelét.

Ered. pergamenen, függő pecsétje hijával, *Kökösi Sándor adománya.*

339. 1464. apr. 18. Buda. Mátyás király megparancsolja az aradi káptalannak, hogy Vráni Jánost, Györgyöt, Mihályt és másik Györgyöt, igtassák be az őseik által s általok is békésen bírt Krassó vármegyei, Illyéd kerületi, Verbolcz, Marinkolcz, Dicsin, Tyukó, Lugoth és Cseglő helységekbe, melyeket úgy, a mint az azon kerületbeli nemesek jószágaikat bírni szokták, örökösen azoknak és maradékaiknak adományozott.

Az aradi káptalan 1464. szept. 22-én kelt kiváltságlevelében.

Kiadta az én közlésem után *Pesty Frigyes, A Szörény várm. oláh kerületek. 77. l.*

340. 1464. jun. 28. Csenger. Filpesi János, Nagy Miklós és Debreczeni Székely Tamás Szathmár vármegyei alispánok és négy szolgabiráik, Kállai Vitéz János özvegyét, ki Csaholyi Pál ellen megidéztetve előttök meg nem jelent, a szokott birságban elmarasztalják.

Eredetije papiroson, zárlatán három gyűrű pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

341. 1464. szept. 22. Az aradi káptalan kiváltságlevelet ad Vráni Jánosnak, Györgynek, Mihálynak és másik Györgynek a Krassó vármegyében az illyédi kerületben fekvő Verbolcz, Marinkolcz, Dicsin, Tyukó, Lugoth és Cseglő helységekre, melyek birtokába őket ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Kiadta az én közlésem után *Pesty Frigyes, A Szörény várm. oláh kerületek. 79. l.*

342. 1465. jan. 12. Mátyás király Bajoni István, Gecsei György és testvére néhai Gecsei István fia Kelemen részére átirja V. Lászlónak 1453. febr. 5-én kelt s a Szabolcs vármegyei Csécs, Szabolcs és Zám pusztákban netalán lappangó kir. jogról szóló adománylevelét és a váradi káptalannak 1453. május 9-én kelt s ugyanezen jogra vonatkozó kiváltságlevelét.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Toldalagi Victor adománya.* (Két teljesen egyenlő példányban.)

343. 1465. junius 26. Apahida. Iklódi Márton és Iklódi István Doboka vármegye ispánjai s Hosdáti Imre és Nagy Kelemen jelentést tesznek idősb Vizaknai Miklós és Somkereki Erdélyi István alvajdáknak a Gyerőfiek némely szamosfalvi jobbágyai kihágásairól, kik idegen bort kocsmároltak, s az ennek következtében elkövetett vérengezésekről.

Eredetije papiroson a hátára nyomott három gyűrűpecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

344. 1465. aug. 19. Doboka. Szenttamási Valkai György és Benedek, egykor diódi várnagyok, nyugtatványt adnak Dobokai Istvánnak, néhai László fiának, Imre unokájának, ki 50 arany forint tartozását nekik saját dobokai házában lefizette.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott címeres pecsét egy részével, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

345. 1466. szept. 13. Buda. Mátyás király megparancsolja Külső-Szolnok és Kraszna vármegye tisztjeinek, hogy Becsi Péter, Őri Ambrus, Dersi Gergely és László nemeseknek, — kik Miklós erdélyi püspöktől a zsoldot fölvették, de a minap, midőn a püspök a királyi szolgálatra akarta őket küldeni, megszöktek, — összes jószágait foglalják el, mind addig, míg vétkökért a püspöknek eleget nem tesznek.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

346. 1466. okt. 23. A csanádi káptalan bizonyítja, hogy Garai János és Péter, néhai Sovány fiai, s testvérök Anna asszony, azt az esküt, melyet Ilona, Ravaszdi Péter özvegye, és fia Miklós a király itéletlevele szerint ezen a napon tartoztak volna száz-

magokkal letenni, hogy az Arad vármegyei Kisfalud felének erőszakos elfoglalásában ártatlanok, nekik elengedték, viszont Ilona asszony és fia Miklós azon helység másik felét, melyet zálogban birtak, a záloglevéllel együtt nekik visszaadták; miért is János és testvérei az Ilona asszony és fia ellen indított hatalmaskodási pert megszüntették.

Ered. papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

347. 1467. május 18. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Dorottya, néhai Csögi Fábián leánya, néhai Keresztúri Tamás özvegye, leányai Katalin és Erzsébet nevében is, Klára, néhai Ostelki Máté leánya, Keresztúri Pál neje, fiai János, Tamás, Albert és Antal s leánya Erzsébet nevében is, Keresztúri Benedek, fia Ambrus és leánya Lucza nevében is, továbbá Lévai Péter, neje Lucza, néhai Keresztúri Tamás leánya, s fia Márton és leányai Erzsébet és Agatha nevében is, Közép-Szolnok vármegyében Csögön lévő örökös részjószágaikat Miklós erd. püspöknek s általa az erdélyi püspökségnek adták, miért is a püspök őket és gyermekeiket 200 arany forinttal ajándékozta meg.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

348. 1467. aug. 31. Debreczen. Mátyás király a Zsámboki Pál, Berekszói Frank és Lekcsei Sulyok György között összes jószágaikra nézve 1448-ban kötött, s ugyancsak Sulyok György és veje Szántai Morháti Jakab közt a testvérré fogadás és kölcsönös öröködés iránt 1455-ben kötött szerződésekre királyi megegyezését adja, s egyszersmind a maga királyi jogát is, mely netalán a Zsámboki Pál, Berekszói Frank és Sulyok György összes jószágaiban lappangana, Sulyok Györgynek, fiainak Miklósnak, Istvánnak és Györgynek, s testvérének Andrásnak adományozza.

Mátyás király 1471. jan. 19. kelt kiváltságlevelében.

349. 1467. aug. 31. Debreczen. Mátyás király megparancsolja a kői káptalannak, hogy Lekcsei Sulyok Györgyöt, s fiait, Miklóst, Istvánt és Györgyöt, és testvérét Andrást igtassa be a Zsámboki Pál, a Szántai Morháti Jakab és az ő magok összes birtokaiban netalán lappangó királyi jogba.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

350. 1467. szept. 22. A kői káptalan jelenti Mátyás királynak, hogy parancsa szerint Lekcsei Sulyok Györgyöt, fiait Miklóst, Istvánt és Györgyöt, s testvérét Andrást, azon netalán lappangó királyi jogba, melyet a Zsámboki Pál, Szántai Morháti Jakab és a magok összes birtokaiban nekik adományozott, minden ellenmondás nélkül beigtatta.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

351. 1468. márcz. 30. Esztergom. Mátyás király megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Csupor Miklós erdélyi vajdát és székely ispánt, ki egyéb érdemei közt nem régen Moldvában, az István vajda ellen éjjel vívott ütközetben hősileg harczolt és hét sulyos sebet kapott, igtassa be a Kolos vármegyei Zsuk, Vista, Magyar-Kalyán, Oláh-Kalyán, Magyar-Sármás, Oláh-Sármás, Asszonfalva, Oláh-Baré helységekbe s Szováth és Kőtelen felébe, valamint a Doboka vármegyei Ombozba, melyek a hűtlenségéért lefejezett Zsuki Mihályról szállottak a koronára, s melyeket elébb Zsukon kivűl Geszti Jánosnak adományozott, de most attól csere utján visszavett.

A kolosmonostori convent requisitorainak 1583. nov. 1-én kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

352. 1468. nov. 11. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Keresztúri György és fia János esztendeig egymást kölcsönösen, valamint számos megnevezett nemeseket, ügyvédeiknek vallották.

Ered. papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

353. 1469. márcz. 15. Buda. Gúthi Ország Mihály nádor Lekcsei Sulyok Györgynek Geszti László és Mihály ellen folytatott perében, — kik a Zsámboki Pál halálával ő rá szállott Valkó és Bács vármegyei jószágokat 1467. decz. 16-án jogtalanúl elfoglalták és bitorolják, — itéletet hozván, megparancsolja a bácsi káptalannak, hogy Sulyok Györgyöt és örököseit ezen peres jószágok birtokába, Geszti László és Mihály ellenmondását figyelembe nem véve, igtassa be.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

354. 1469. ápr. 11. A bácsi káptalan jelenti Ország Mihály nádornak, hogy parancsa szerint Lekcsei Sulyok Györgyöt és örököseit a magtalanúl elhalt Zsámboki Pál összes jószágaiba, — a Bács vármegyei Büki, Nagy-Harsány, Kis-Harsány, Szent-Tamás és Szántó, s az azokhoz tartozó Hernyek, Nagy-Cser, Kis-Cser, Kölesrév és Pirosegyház helységekbe, a Bükihez tartozó pusztákba, s a Szántóhoz tartozó Kőgető, Hullatag, Taplogy, Tatarév, Várszeg, Csókafalva, Akatteleke, Szentkirály, Sáp, Kis-Sáp, Völgysáp, Mihályfalva, Filóteleke, Halmos, Tek, Doba, Tibrócz és Bonczhalma helységekbe és Szilvás felébe, továbbá a Valkó vármegyei Sarkad, Szent-András, Gelethfalva, Gyante, Herén és Farkfalva, s az azokhoz tartozó Középfalu, Nagyhosszú, Kishosszú, Radonyafalva, Veneczie, Csuzfalva, Sarlath, Damánd, Nesthenyefalva, Szentmihál, Péntekfalva, Lukácsfalva, Tótermán, Medves, Csernojafalva, Kusincz, Ivanócz, Torgasincz, Nibilfalva, Darócz, másik Darócz, Ugratincz, Udvarhely, Grube-

thinfalva és Kisgím helységekbe, Geszti László és Mihály ellenmondását figyelembe nem véve, beigtatta.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

355. 1469. jul. 18. Buda. Rédei János erdélyi alvajda megparancsolja az Aranyos széki székelyeknek, hogy miután Monoszlai Csupor Miklós erd. vajda és székely ispán ezen szék kapitányságát, tetszéséig, házi emberének nemes Fejes Jánosnak adományozta, Fejes János pedig maga helyett házi emberét Ambrust, ezen levél előmutatóját, küldte közzéjök, attól hallgassanak és annak engedelmeskedjenek.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott csaknem ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 212. l.*

356. 1469. decz. 4. Mátyás király Bajoni István részére, ki törvényszéke előtt Szepesi Miklóstól a váradi káptalannak bizonyos örökbe vallásról szóló kiváltságlevelét magának átadatni követelte, azon káptalan 1460. jul. 6-án kelt levelét, minthogy az egy részben Szepesi Miklóst is illeti, hiteles átiratban kiváltságlevél alakban kiadja.

Eredetije pergamenen, kissé rongált függő pecséttel, *gr. Toldalagi Victor adománya.*

357. 1469. decz. 14. Buda. Gúthi Ország Mihály nádor Lekcsei Sulyok György macsói albánnak a király ügyvédje Mohorai János ellen folytatott perében itéletet hozván, a Valkó vármegyei Sarkad, Szent-András, Geletfalva, Gyante, Herén és Farkasfalva, valamint a Bács vármegyei Böki, Nagy-Harsány, Kis-Harsány, Kölesrév, Nagy-Cser, Kis-Cser, Hernyek, Szent-Tamás, Sáp és Szántó helységeket minden tartozandóságaikkal és a böki kastélylyal együtt, — melyek a magtalanúl elhalt Zsámboki Pállal kötött s királyi megegyezéssel is megerősített kölcsönös örökösödési szerződésnél fogva ő rá szállottak, s melyeket a király hű szolgálataiért neki és fiainak adományozott, később azonban jogtalanúl a maga részére elfoglaltatott, — Sulyok Györgynek és fiainak Miklósnak Istvánnak és Györgynek itéli.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

358. 1469. decz. 14. Buda. Guthi Ország Mihály nádor megparancsolja a székes-fehérvári káptalannak, hogy Lekcsei Sulyok Györgyöt és fiait Miklóst, Istvánt és Györgyöt, igtassa be a Zsámboki Pál magtalan halálával rájok szállott s a királylyal folytatott perben általok megnyert Bács és Valkó vármegyei jószágokba s a büki kastélyba.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

359. 1470. aug. 5. A székes-fehérvári káptalan jelenti Ország Mihály nádornak, hogy parancsa szerint Lekcsei Sulyok

Györgyöt, és fiait Miklóst, Istvánt és Györgyöt, a magtalanúl elhalt Zsámboki Pál összes Bács és Valkó vármegyei jószágaiba, a király és mások ellenmondását figyelembe nem véve, visszaigtatta.

Mátyás királynak 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

360. 1470. nov. 24. Buda. Gúthi Ország Mihály nádor Lekcsei Sulyok György részére kiváltságlevél alakjában átirja a maga Budán 1469. decz. 14-én kelt, és a székes-fehérvári káptalan 1470. aug. 5-én kelt levelét.

Mátyás király 1471. jan. 19-én kelt kiváltságlevelében.

361. 1470. decz. 13. Buda. Mátyás király néhai Csaholyi János fiait: Jánost, Miklóst, Istvánt, Mihályt, Lászlót, Pétert és Bertalant, az ország összes vármegyéi s különösen Szathmár és Közép-Szolnok vármegye bírósága alól fölmenti.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecséttel, *gr. Gyulai Lajos adománya.*

362. 1470. .. Hosszúaszai László meghagyja Darabos Máté és Vistai Balázs szolgabíráknak, hogy Járai Jánosnak egy jobbágyát adják vissza.

Eredetije papiroson, aljára nyomott gyűrűpecsét helyével, csonkán egy harmada hijával, *Mike Sándor gyűjteményében.*

363. 1471. jan. 19. Mátyás király Lekcsei Sulyok György részére átirja és megerősíti Gúthi Ország Mihály nádornak 1470. nov. 24-én kelt kiváltságlevelét.

Eredetije könyv alakban 8 levél pergamenen, függő pecsétje fele részével, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

364. 1471. márcz. 21. Buda. Mátyás király megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Szebeni Flasner Jánost, Ujfalusi Geréb Pált, néhai Lénárt fiát, és Gáltői Tamást, Péter fiát, a Fejér vármegyei Pókafalva birtokába igtassák be.

A gy.-fehérvári káptalan 1471. május 20-án kelt jelentésében.

365. 1471. május 20. A gy.-fehérvári káptalan jelenti Dengelegi Pongrácz János és Monoszlai Csupor Miklós erdélyi vajdáknak, hogy midőn a király parancsa szerint Szebeni Flasner Jánost, Ujfalusi Geréb Pált és Gáltői Tamást a Fejér vármegyei Pókafalvába be akarta igtatni, Pókafalvi György, Péter és János, néhai János fiai, és Pókafalvi Boldizsár, néhai László fia, a beigtatásnak ellenne mondottak, miért is őket a vajdai törvényszék elébe megidézte.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

366. 1471. szept. 5. Krakkó. Kázmér herczeg, Kázmér lengyel király fia, Magyarország természetes ura és örököse,

Hunyadi Mátyást, kit az őt jog szerint illető magyar trón erőszakos elfoglalójának, bitorlónak, zsarnoknak hirdet, ellenségének nyilatkoztatja, kinek erőszakos kormányától Magyarországot Isten segélyével meg fogja szabaditni.

Egykorú példány, pecsét nélkül, *gr. Bethlen Jánosné adománya.*

367. 1472. május 15. Buda. Báthori István országbíró megparancsolja Szathmár vármegye tisztjeinek, hogy Csaholyi Pál részére, kinek osztályos testvérével, Lászlóval közös kiskocsordi vámját ez utóbbi elfoglalta, Darai Balázs ellen, ki az ő óvárii réve sérelmére Csengeren jogtalanúl új révet állított, továbbá Rosályi Kún László és Miklós ellen, kik egy malmát a Túr vizén elfoglalták, Kis-Palád határában pedig a Palád vizén lévő malmát fölégettették, tartsanak nyomozást s arról a királynak tegyenek jelentést.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

368. 1473. jun. 11. Buda. Mátyás király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy Báthori István országbírót s testvéreit András és Lászlót igtassa be Domahidi Barát Miklósnak, néhai Miklós fiának, a Szathmár vármegyei Domahida, Porcshalma, Ököritó, Penige, Dányán helységekben és Matha pusztában lévő rész jószágaiba. — Hátára jegyezve, hogy a beigtatásnak Domahidi András és fia György ellenmondott.

A leleszi convent 1734. febr. 25-én kelt hiteles átiratában, *a gróf Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

369. 1473. okt. 21. Buda. Báthori István országbíró az aradi káptalan részére hitelesen átirja az ország rendeinek 1448. május 27-én kelt, s a Zömléni Gábor deák által koholt hamis leveleket egyenként előszámláló levelét.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *Ötvös Agoston hagyatéka.*

370. 1473. okt. 25. Kolosvár. Kolosvár város tanácsa kiadja és megerősíti a kolosvári ötvös czéh német nyelven irt szabályait.

Eredetije pergamenen, könyv alakban, 3 negyedrétű levélre irva, *a kolosvári ötvös czéh adománya.*

Kiadta Finály Henrik, *Erdélyi Muzeum-Egylet Évkönyvei. II. köt. 1—5. l.*

371. 1473. decz. 10. A Modra várát vívó táborban. Mátyás király Perényi Miklósnak, néhai János fiának, s embereinek és alattvalóinak a Sztropkó várából elkövetett kicsapongásokért megbocsát, s elkobzott jószágait visszaadja, úgy azonban, hogy jövőre neki és az országnak hiven szolgáljon, ellenkező esetben pedig ezen kegyelme érvénytelen legyen; igéri egyszersmind,

hogy testvérét Perényi István tárnokmestert rá fogja kényszerítni, hogy az őt jogosan illető jószágokat neki visszabocsássa.

A jászai convent 1476. jan. 11-én kelt hiteles átiratában.

372. 1474. febr. 24. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Dobokai László és fiai, Salatiel és Imre, Dobokai István özvegyét Borbálát, most Bádoki Bertalan nejét, a dobokai részjószágból neki járó menyasszonyi ajándékért és hozományáért teljesen kielégítették.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

373. 1474. ápr. 20. Magyar Balázs erd. vajda és székely ispán bizonyítja, hogy előtte Dobokai László, fiai Salatiel és Imre terhét is magára vállalva, Vármezőn Doboka vármegyében lévő részjószágát 50 arany forintért Besenyei Lászlónak és nejének Katalinnak örökösen eladta.

Eredetije pergamenen, függő pecséttel, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

374. 1475. ápr. 8. Kolosvár város birája és tanácsa átirja a kolosvári lakatos czéh szabályait megerősítő s 1462. jun. 23-án kelt levelét.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje felével, *Vargoczki Péterné Görög Juliánna adománya.*

Közölte Finály Henrik, *Erdélyi Muzeum-Egylet Évkönyvei V. köt. 103. l.*

375. 1475. jul. 29. Mátyás király Telegdi Miklós és István, néhai János fiai, és Telegdi Márton, néhai Lőrincz fia, részére átirja és megerősíti Zsigmond királynak 1398. márcz. 11-én a telegdi vámról kelt levelét.

Eredetije pergamenen, ép függő titkos pecséttel, *gr. Kornis Károly adománya.*

376. 1476. jan. 11. A jászai convent Perényi Miklós, néhai János fia, részére hiteles átiratban kiadja Mátyás királynak 1473. decz. 10-én kelt levelét.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *gróf Gyulay Lajos adománya.*

377. 1476. máj. 7. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Hidvégi Mikó Lőrincz és Hidvégi Nemes Mihály egymást és több megnevezett nemeseket ügyvédjeikké vallották.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét töredékeivel, *gr. Mikó Imre adománya.*

Közöltem *Székely Oklt. I. 223. l.*

378. 1478. jul. 20. Torda. Kendi Antal erd. alvajda bizonyítja, hogy előtte Keresztúri György egy felől, más felől pedig Keresztúri János, néhai László fia, és Simon, néhai Antal fia,

Doboka vármegyei récze-keresztúri két halas tavokon megosztoztak, 50 márka ezüst birság terhe alatt.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteménye.*

379. 1479. jan. 23. Torda. Vingárti Geréb Péter erdélyi vajda és székelyek ispánja Mátyás király perújító parancsa következtében új itéletet hoz a Nagy-Bölöni Forró Mihály, Miklós, János és Balázs által a magtalanúl elhalt Hidvégi Becze Hidvégen Fejér vármegyében fekvő öröksége iránt Hidvégi Nemes Mihály ellen megújított perben, mely örökségbe Hidvégi Mihály magát Magyar Balázs egykori erd. vajda 1477-diki ítélete erejénél fogva beigtattatta, s ezen örökséget ismét Hidvégi Mihálynak és örököseinek itéli; minthogy a Nagy-Bölöni Forrók Szék földjének, melyen Hidvég is fekszik, első szerzőjétől Vinczétől leányágon származtak, IV. Béla király pedig 1252-ben kelt s Hidvégi Mihály által eredetiben bemutatott adománylevele szerint Szék földét Vinczének, kinek Hidvégi Mihály fiúági utódja, csak fiú-örökösökre adományozta.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, igen megrongált állapotban, a gr. Nemes család Hidvégen 1849-ben földult levéltárának csekély maradványaiból, *gr. Nemes Ábrahám adománya.*
Közöltem *Székely Oklt. I. k. 225—230. l.*

380. 1479. jan. 25. előtt. Kendi Antal erdélyi vajda megparancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy Hosszútelki Lászlót és fiát Osvátot a Fejér vármegyei Hosszútelkén, mely őket néhai Hosszútelki István fiaival Menyhérttel, Gáspárral és Boldizsárral a lukácsi plébánussal egyenlő jogon illeti, osztoztassa meg.

Eredetije papiroson, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

381. 1479. ápr. 3. Pest város tanácsa Miklós paizsgyártó kérelmére annak a Széna-utczában fekvő p szta telkén újra épített házától, mind addig, míg ő és örökösei birják, a város rendes censusába fizetendő adót évenként egy arany forintban állapítja meg.

Ered. pergamenen, függő pecsétje hijával, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

382. 1479. november 30. Buda. Mátyás király az erdélyi vajdának, alvajdáknak és a széki sókamara ispánjának megparancsolja, hogy a kolosvári dominicanusokat minden jószágaikban és jogaikban minden törvénytelen megtámadók ellen oltalmazzák.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecséttel, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

383. 1480. szept. 17. Gyerő-Vásárhely. Gyerőmonostori Radó György, Gesztrágyi István és Benedek jelentik Bátori

István erdélyi vajdának, hogy parancsa szerint Gyerőfi László özvegyét és fiát Lászlót törvényszéke elébe megidézték.

Eredetije papiroson, *Mike Sándor gyűjteményében.*

384. 1480. decz. 18. Kolosvár. János dominicanus szerzetes s azon rend vicariusa és Schlewing Gergely kolosvári plebanus, mint a kolosvári dominicanus kolostorban tartott jubileumra a pápa IV. Sixtus magyarországi követe János bibornok által kinevezett biztosok, engedélyt adnak Sárdi Bicsak Zsófiának, ki a törökök elleni hadjáratra a pápai követ rendelkezése szerint adományt tett, hogy szabadon választandó alkalmas gyóntatója által magát minden vétke alól életében egyszer, s halála idején egyszer fölmentethesse.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott két gyűrűpecsét helyével, *a gr. Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

385. 1481. junius 17. után. Udvarhely széken. Ramocsa Lőrincz, Ramocsa Mihály és Gégényi György székely alispánok és Szentpáli Becze Tamás Udvarhely széki kapitány, Báthori István országbíró és erd. vajda parancsa értelmében, Udvarhely széki Ujfalu lakosait az ezen helység régi határai közt fekvő némely szántóföldek és rétek örökös birtokába visszahelyeztetik.

Eredetije pergamenen, aljára zöld viaszba nyomott két gyűrűpecsét maradványaival, csonkán, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt ár I. 236. l.*

386. 1481. jun. 18. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Justina, Somkereki Erdélyi János neje, a maga gernyeszegi kastélyát, Sárpatak, Körtvélykapu, *Viska* helységével, s a Gernyeszegen, Illyén, Csanádon, Szederjesen, Szentiványon, Faragón, Rücsön, Némán, Detrén, Mindszenten, Kokon, Bülön, Mező-Szengyelen, Dátoson, Gerebenesen Torda vármegyében fekvő részjószágaival, a Kolos vármegyei Szilvás, Tomb, Túzson, Velkér és Méhes helységekkel, a Doboka vármegyei Zsomborral és Devecserrel, a Kolos vármegyei Asszonyfalva, két Kalyán, Visa és Két-Sármás helységgel, valamint a zsuki, baréi, szováti és kőteleni részjószágokkal együtt, férjének Somkereki Erdélyi Jánosnak, s annak halála után, ha gyermekeik nem maradnak, férje testvéreinek Tamásnak és Mártonnak 28,000 arany forintért zálogba vetette.

A kolosmonostori convent 1820. szept. 15-én kelt hiteles átiratában, *a gr. Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

387. 1481. okt. 18. Kolosvár város bírája és tanácsa bizonyítja, hogy nemes Tordai Pogán Tamás, atyjától Pogán Miklóstól örökölt kolosvári házát a közép utczában Teremi Péter kolosvári polgárnak 220 arany forintért örökösen eladta.

Eredetije pergamenen, függő pecséttel, Aranka György gyűjteményében, *gr. Mikó Imre adománya.*

388. 1482. ..... Báthori István országbíró Alsó-Farkadini Andrásnak Felső-Szilvási Tivadar és Alsó-Farkadini Sztancsul ellen bizonyos alsó-farkadini és kragulusi, Hunyad vármegyében Hátszeg vidékén fekvő részjószágokért folytatott perében ítéletet hozván, meghagyja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy a hely szinén nyomozást tartván, a feleket a magok részjószágaiba azon a jogon, a melylyel őket illeti, kenézség vagy örök adomány jogán igtassa be.

Eredetije pergamenen, csonka, az oklevél egy része, minden sor utolsó fele vagy harmada és így a kelet napja is hiányzik, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

389. 1482. jun. 2. Báthori István országbíró a budai vár előtt fekvő Sz.-János evangelista egyháza mellett lakó Begina apáczáknak az ó-budai apáczák ellen folyt perében a Begina apáczák mezei háza mellett fekvő Ásovántó nevű halastavat, melyet az ó-budai apáczák békás-megyeri jobbágyaival azok békás-megyeri tisztje Dormánházi László meghalásztatott és elfoglalt, a Beginának visszaitélvén, meghagyja, hogy az ó-budai apáczakolostor apátnője ötvened magával, s Dormánházi László is ötvened magával, mind nemesekkel tartozzék a budai káptalan előtt esküt tenni, hogy azon halastó elfoglalásában ártatlanok, az eskü letétele után pedig tizenötöd napon az ó-budai apáczák békás-megyeri tisztje vagy bírája, a hely szinén, a Pilis vármegyei szolgabíró előtt a békás-megyeri jobbágyok részéről tartozzék igazságot szolgáltatni.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

390. 1483. május 10. A szent-jogi convent bizonyítja, hogy Mátyás király parancsa értelmében néhai Darai Mátének Szatmár vármegyében Darán s a visolyi és csekei pusztában lévő részjószágait bejárván, azoknak egy negyedét Irinyi Istvánnak, nagyanyja Klára, néhai Darai Máté leánya, leánynegyede jogán, 37 és fél márkában és egy aranyban visszaválthatólag, más három negyedét pedig a Darai Klára anyja, Irinyi István szép anyja Klára néhai Darai Máté neje menyasszonyi ajándéka és hozománya fejében 50 márkáért visszaválthatólag Irinyi Istvánnak zálog czímen birtokába adta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott monyorú alakú pecsét töredékeivel, *a gr. Eszterházy család csesznek i ága levéltárában.*

391. 1483. jul. 7. Buda. Mátyás király megparancsolja a leleszi conventnek, hogy néhai Szakolyi Péter fiait, János csanádi püspököt, Albertet és Andrást, igtassa be Darai Jánosnak a Szathmár vármegyei Dara és Óvár helységben s a visolyi pusztában lévő részjószágaiba s a Szabolcs vármegyei szárdi halas-

tóba, melyeket nekik Veronica, néhai Darai László özvegye örökbe vallott.

A leleszi convent 1483. jul. 31-én kelt jelentésében.

392. 1483. jul. 31. A leleszi convent bizonyítja, hogy Mátyás király parancsa szerint néhai Szakolyi Péter fiait, János csanádi püspököt, Albertet és Istvánt a Szathmár vármegyei darai és óvári s Vizsoly pusztabeli részjószágok és a Szabolcs vármegyei szárdi halastó birtokába beigtatta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét helyével, *a gróf Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

393. 1484. márcz. 22. Torda. Torda vármegye közgyűlése meghagyja a vármegye ispánjának és szolgabiráinak, hogy nemes Szentannai Tóth Miklóstól azt a 25 márka birságot, melyben Baládfi György főispán és László mester jegyző részére elmarasztaltatott s melynek lefizetését három határidőre sem teljesítette, hajtsa föl.

Eredetije papiroson, hátán gyűrűpecsétek helyeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

394. 1486. febr. 1. Buda. Mátyás király megparancsolja a királyföldi szászok szomszédságában lakó nemeseknek, tiszteknek és más birtokosoknak, hogy nyájaikat s barmaikat a szászok földeire hajtani s nekik kárt tenni ne merjenek; felhatalmazván a szebeni polgármestert s a szász székek bíráit és esküdtjeit, hogy az ily kártévők barmait behajthassák s rajtok kártérítést vehessenek, a kik pedig a barmok behajtását erőszakkal akadályoznák, azokat a károsultak saját földjükön vagy a király földén elfoghassák, s azok részéről magoknak azon terület birósága által elégtételt vehessenek.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecséttel, *dr. Lészay Dániel adománya.*

395. 1486. szept. 8. Besztercze. Báthori István országbíró, erd. vajda és székely ispán bizonyítja, hogy előtte Szentpáli Becze Márton, Szentpáli Kornis Gergely, Csiki Balázs és Bögözi János nemes emberek Teremi Sikesd Miklóssal és Jánossal úgy egyeztek meg, hogy ez utóbbiak néhai Becze András megöletéséért s az általok tett károkért fiának Becze Mártonnak 80 arany forintot fizettek, miért is a két fél az ez okon egymásnak okozott károk és sérelmek ügyében indított keresetéről 80 arany forint büntetés terhe alatt lemondott, ide nem értve azonban a közöttök némely székely örökségekért folytatható pereket; továbbá abban is megegyeztek, hogy a közelebbi új év napján Nyujtódi Pál, Kaczai Antal és Ősi Sándor a székelyeket a felek jelenlétében székely szokás szerint kérdezzék ki egyenként, melyik féllel tar-

tanak, s ezután egyik fél se merje a másik fél emberét 25 forint büntetés terhe alatt maga mellé venni vagy elfogadni.

Eredetije papiroson, a hátára sárga viaszba nyomott pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 256. l.*

396. 1486. okt. 18. Kolosvár. Báthori István erd. vajda és székely ispán a néhai Szentgyörgyi Balázs székely örökségei és tisztségei iránt folyt perben, a vele törvényszéket ülő előkelő székelyek tanácsát kihallgatva, a székelyek szokása és törvénye szerint úgy itél, hogy ezekben néhai Szentgyörgyi Balázs leánya Márta, Hidvégi Mikó Lőrinczné, és Anna, Szentannai Tóth Miklósné, egyenlően osztozzanak Szentgyörgyi Györgygyel, a néhai Balázs testvérével, ki ezen örökséget és tisztségeket, mint fiúörökös, osztatlanúl akarta magának tartani s a tisztség jövedelmét a múlt évben egy maga számára szedte; ellenben a perbe magokat beavató Tamási Péter, kinek anyja Szentgyörgyi György atyjával Barabással testvér volt, és Kerelői Pál, kinek neje *Mártha néhai Szentgyörgyi Balázs Mártha nevű leányának* leánya, mint leányági örökösök csak az említett fiúági örökösök maradékainak kihaltával tarthassanak igényt az említett örökségekre.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 259. l.*

397. 1487. febr. 3. Jánosfalva. Nyujtódi Pál, Ősi Sándor, Kaczai Antal és Czakó János választott és kiküldött birák bizonyítják, hogy a Recsenyédi Becze András megöletéséért Teremi Sikesd Miklós és János ellen Szentpáli Kornis Gergely, Recsenyédi Becze Márton, néhai András fia, Bögözi János és Csiki Balázs által Báthori István erdélyi vajda előtt folytatott perben, az említett vajda megbízásából a feleket Jánosfalvára a Homoród vize mellé összehíván, úgy egyeztették ki, hogy a Sikesdek fizessenek 50 forintot, mit meg is tettek, a Kornis Gergely és Becze Márton kezén lévő bizonyos örökségekben pedig ezeket 600 forint büntetés terhe alatt többé ne háborgassák, s viszont ezek is, ha a Sikesdeket a föntebbi gyilkosságért valaha háborgatnák, 600 forintban marasztaltassanak el.

A székely nemzet függő pecsétjével kiadott eredetivel egykorú egyszerű példány, papiroson, pecsét nélkül, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 263. l.*

398. 1487. febr. 15. Vásárhely mezővárosában. Báthori István erd. vajda és országbíró megparancsolja Udvarhely szék kapitányának, bírájának és esküdtjeinek, hogy Zsákodi Hölgyes András és György javaiból, kik közzül az első mint néhai Patakfalvi Sándor megöletésében részes, a második pedig mint ezen

gyilkosságra tanácsadó, előtte a szokott birságokban elmarasztaltatott, ezen birságokért a megölt testvére Patakfalvi Péter részére tétessenek eleget.

Eredetije papiroson, alján zöld viaszba nyomott gyűrűpecséttel, *Mike Sándor gyüjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. köt. 265. l.*

399. 1487. ápr. 10. Buda. Mátyás király az Offenbánya városa és a Lupsai nemesek közt folyt perben az Offenbánya körül másfél mérföldre fekvő területet a város részére itéli s ezen itélet végrehajtását a kolosmonostori conventnek megparancsolja.

II. Ulászló 1504. nov. 20-án kelt hiteles átiratában.

400. 1487. május 26. A kolosmonostori convent jelenti Mátyás királynak, hogy parancsa szerint itéletét végrehajtván, Offenbánya városát a tőle másfél mérföldre fekvő terület és így a két Lupsa helység birtokába is, a Lupsai Miklós, István és Mátyás kenézi tisztségének föntartásával, azok ellenmondását figyelembe nem véve, visszaigtatta.

II. Ulászló 1504. nov. 20-án kelt hiteles átiratában.

401. 1487. szept. 2. Bonczhida mezővárosban. Telegdi István erd. alvajda Margondali Mihályt, kit Eczeli Tóbiási Tóbiás és László s Nyujtódi György némely kártételekkel és hatalmaskodásokkal vádoltak, szept. 13-ra maga elébe Görgény várába idézi.

Eredetije, az aljára zöld viaszba nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 266. l.*

402. 1488. aug. 11. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Györgyfalvi Salatiel és Miklós Domokosfalva, Libáton, Rogoz és Drágosfalva helységeket Belső-Szolnok vármegyében, melyeket néhai atyjok László Losonczi Alberttől 200 arany forintban vett zálogba, ugyancsak 200 arany forintért Harinai Farkas Tamásnak zálogba vetették.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

403. 1488. okt. 16. Buda. Imre ötvös mesterlegény fölkéri a kolosvári ötvös czéhet, hogy azt a négy forintot, melylyel neki az elhalt kolosvári ötvös mester brassai Schabel Bálint adósa volt s melyet többszöri sürgetésére sem fizetett meg, küldje meg.

Eredetije papiroson, német nyelven, *a kolosvári ötvös czéh adománya.*

404. 1489. márcz. 19. Dipse. Báthori István erd. vajda, székely ispán és országbíró a Keresztúri György és Mihály által a János váradi püspök bálványosi várának udvarbirája Fekecs Sebestyén elleni perében azt itéli, hogy mind a két fél válaszszon

a keresztúri lakosok közzűl négy-négy jámbort, a kik az általa kiküldött négy vajdai emberrel a peres szántóföldek és rétek szinhelyén eskü alatt tegyenek vallomást, hogy a kentelki lakosok az előbbi udvarbirák idejében mennyi szántóföldet és rétet birtak a keresztúri határban, s a vajdai emberek ezen vallomás szerint intézzék el a peres földek dolgát.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott gyűrűpecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

405. 1492. decz. 21. Buda. Dobokai Salatiel értesíti anyját Ilonát, néhai Dobokai László özvegyét, hogy bizonyos fontos ügyekben rokonát Dobokai Miklóst küldi hozzá, s kéri, hogy annak teljes hitelt adjon.

Eredetije zárt alakban, gyűrűpecséttel, *Pápay Lajosné Tarsoly Eszter adománya.*

406. 1493. január 23. Buda. Báthori István országbíró bizonyítja, hogy előtte Alagi Bekén Dénes és neje Katalin Alberti Miklóssal és Alagi Mihálylyal 100 márka birság terhe alatt úgy egyeztek ki, hogy a Pest vármegyei Alagon 8 jobbágytelket, s a Pest vármegyei Sikátor és Nógrád vármegyei Bágyon helységekben lévő részjószágaik felét Alberti Miklósnak és Alagi Mihálynak visszabocsátották, a birságokat nekik elengedték, viszont ezek a Nógrád vármegyei Heréden lévő részjószáguk felét nekik átengedték, azzal a feltétellel, hogy most idegen kézen levő más herédi részjószágukat közös költségen szerezzék vissza s egyenlően oszszák meg, egyszersmind magtalan haláluk esetére egymásnak kölcsönös öröködést biztosítottak.

Szapolyai István nádor 1495. márcz. 31-én kelt hiteles átiratában.

407. 1493. decz. 3. Kolosvár város bírája és tanácsa bizonyítják, hogy Hon Mihály és Teremi Péter városi esküdtek úgy egyeztek meg, hogy Hon Mihály a Teremi Péter házával szomszédos háza falára csatornát tartozzék építni és föntartani, Teremi Péter pedig megengedte Hon Mihálynak és örököseinek, hogy arra a kőfalra, melyet ő a maga földén épittetett a két telek között, épületet rakathassanak, ha azon kőfal fele becsárát lefizetik.

Eredetije pergamenen, függő pecséttel, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

408. 1494. junius 15. Temesvár. Kinizsi Pál országbíró megparancsolja a maga kürti tisztjeinek és falusi bíráinak, hogy nemes özvegy Egei Andrásné ügyében, ki egy Bencze csősz nevű cselédjének vagyonát kicsapongásaiért elvette s kit a Kürtre szökött Bencze perrel üldöz, tőle 250 forintot követelve, a felek által választandó 3—3 bíróval s az általa kinevezett 2 nemessel hozassanak itéletet.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott gyűrűpecsét töredékével, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

409. 1494. aug. 17. Torda. Losonczi László erd. vajda és székely ispán megparancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy Orsolyát, Folti Bálint özvegyét, most Dédácsi Benedek nejét, intse meg, hogy az első férje részjószágaiból őt illető menyasszonyi ajándékot és hozományt annak testvérétől Folti Lászlótól vegye föl s néhai férje részjószágait bocsássa vissza Folti László kezébe. — Hátára irva a káptalan jelentése, hogy az özvegyet Folton megintették, s mivel a pénzt nem vette föl s a jószágokat nem bocsátotta ki, a vajda elébe megidézték.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

410. 1494. szept. 8. Szeben. II. Ulászló király megparancsolja a Kézdi széki székelyeknek, kiket a Szebenben tartott országgyűlésből, hol a tanácskozások hosszasan húzódtak, kérelmökre választott képviselőik hátrahagyásával haza bocsátott, hogy miután képviselőikkel úgy egyezett meg, hogy az ő és az ország szolgálatára, most a nálok uralkodó szükség és drágaság miatt seregöknek csak tizenhatod részével keljenek föl, ezen tizenhatod részt Drágfi Bertalan erdélyi vajda és székely ispán parancsára haladék nélkül oda küldjék, a hová az kivánni fogja.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Közöltem *Székely Okl. I. 281. l.*

411. 1494. nov. 27. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Iklódi Benedek és Kelemen Iklódi Dési Pétert eltiltotta attól, hogy a Doboka vármegyei Iklód határában a Szamosra malmot épittessen.

Eredetije papiroson, hátán kerek pecsét helyével, *a gr. Eszterházy család csesznek ága levéltárában.*

412. 1494. decz. 16. Acsa mezővárosban. II. Ulászló király Bihar vármegye nemeseinek és bármily más állású birtokosainak megparancsolja, hogy jóllehet a közelebbi napokban azt parancsolta, hogy az elhalt Kinizsi Pál helyébe temesi ispánnak kinevezett Somi Józsát több alföldi vármegyével együtt ők is igazi főispánjoknak ismerjék, miután úgy értesült, hogy a bihari főispánság örökösen a váradi püspökséghez van csatolva, ezentúl Bálint váradi püspököt ismerjék örökös főispánjoknak s neki és az általa kinevezett alispánoknak engedelmeskedjenek.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

413. 1495. január 25. A veszprémi egyházmegye számos plebanusa nevében, — kiket Vitéz János bécsi, előbb pedig veszprémi püspök azért, hogy a zsinaton nem jelentek meg, elitélt és kiátkozott, — azok ügyvédje a veszprémi püspök tör-

vényszéke előtt tiltakozik a törvénytelen itélet és annak végrehajtása ellen.

A törvényszék jegyzője által hiteles alakban kiadott egykorú másolat, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

414. 1495. márcz. 31. Buda. Szapolyai István nádor és országbíró Borsvai Benedek királyi ügyigazgató részére hiteles másolatban kiadja Báthori István országbírónak 1493. jan. 23-án kelt s Alagi Bekény Dénes által eredetiben bemutatott levelét.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

415. 1495. ápr. 6. Kolosvár. Bélteki Drágfi Gáspár erdélyi vajda bizonyítja, hogy előtte Bögözi Vas Benedek néhai Erdőszentgyörgyi Medgyes Balázs leánya Zsófia nevében tiltakozott az ellen, hogy Báthori Miklós váczi püspök, Báthori András és fia György, néhai Medgyes Balázs összes birtokait, melyeket néhai Báthori István erdélyi vajda Medgyes Balázs halála után jogtalanúl elfoglalt s haláláig birt, Bethlen Gergelynek vagy bárkinek másnak eladják s bármi szín alatt elidegenítsék.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*
Közöltem *Székely Oklt. I. 282. l.*

416. 1495. jun. 8. Buda. II. Ulászló az ország rendei kérelmére kiváltságlevél alakjában kiadja az 1492-diki budai országgyűlés, valamint a tótországi rendek azon évi gyűlésének végzéseit, s az 1495-diki budai országgyűlésnek az előbbieket kiegészítő törvényczikkeit.

Eredetije pergamenen, könyv alakban 19 nagy ívrétű levélre írva, függő pecsétje hijával, a pénzen vett *krasznai Cserey-könyvtárból.*
Kiadva a *Corpus Juris Hungarici-ban.*

417. 1496. jan. 24. A gyulafehérvári káptalan bizonyítja, hogy előtte Pókafalvi Kereki Boldizsár a maga és testvérei Péter és Gergely nevében tiltakozott az ellen, hogy az őseik által alapitott pókafalvi kolostort a paulinusok, a kolostor szőlleit és örökségeit eladva, a körűlbelől 1500 arany forint értékű szent edényekkel, papi öltönyökkel, harangokkal, oltárokkal s egyéb ingóságokkal oda hagyták, és sem az ő kérelmére, sem az erd. püspök Geréb László kétszeri felszólítására, sem később a rendnek a Buda fölötti szent-lőrinczi kolostorban tartott közgyűlése alkalmával, az általa és Drágfi Bertalan erd. vajda embere által tett fölhivásra nem tértek vissza a kolostorba, s miután a közgyűlés elmultával Erdélybe visszajöttek, az ő többszöri sürgetésére is a pusztán hagyott kolostorba visszamenni makacsúl vonakodtak, sőt oda a rend tagjaiból másokat sem

küldtek; ennek következtében Pókafalvi Boldizsár és testvérei a kolostort, melyet elpusztulni nem engedhetnek, kegyúri joguknál fogva, ha a pápa megegyezése is hozzá járúl, a szent Ferencz rendi szerzeteseknek adományozták.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, gr. *Kemény József gyűjteményében.*

418. 1496. aug. 10. Vásárhely mezővárosában. Telegdi István erdélyi alvajda bizonyítja, hogy előtte Gyulakutai Miklós, néhai Balázs fia, vallotta, hogy részint a vármegyéken, részint Maros széken fekvő s egyenként megnevezett 29 helységbeli részbirtokainak felét, melyeket idegen kezekből az anyja Zsófia, néhai Györgyfalvi Pál leánya által férjhez menetelekor atyjához hozott vagyonból és pénzből 1000 forint költséggel váltott vissza, ezen 1000 arany forintért anyjának Zsófiának élete hosszáig eladta és átadta, részjószágai másik feléről is ugy rendelkezvén, hogy ha maradék nélkűl találna elhalni, az is anyjára szálljon, s annak birtokában maradjon, míg az említett 1000 frtot neki le nem fizetik.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

Közöltem *Székely Oklt. I. 284. l.*

419. 1497. okt. 19. Róma. VI. Sándor pápa megparancsolja az erdélyi egyházmegyében lakó moldvai püspöknek, a valdhidi plebanusnak és a medgyesi dékánnak, hogy Altenberger Tamás szebeni polgárnak Altenberger Tamás özvegye Afra, néhai ifjabb Vizaknai Miklós leánya ellen bizonyos ingatlan és ingó jószágok ki nem adása miatt indított perében a feleket és tanukat kihallgatva hozzanak itéletet s azt egyházi fenyítékkel is hajtassák végre.

Ered. pergamenen, függő pecsétje hijával, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

420. 1498. jan. 4. Buda. II. Ulászló király megparancsolja a budai káptalannak, hogy Alberti Miklóst és Alagi Mihályt, kik azt az itéletet, melyet a közöttök és Alagi Bekén Dénes és kiskorú fia Gáspár között folyt perben a mult évi Szentgyörgy napi törvényszakon hozott, — jóllehet ő az ország rendei közt akkor Budán kitört zavargások miatt megparancsolta, hogy az ezen törvényszakon tárgyalt s elitélt perek a közelebbi törvényszakra halasztassanak, — magoknak Korotnai János nádori itélő mester által kiadatták, s tőle végrehajtó parancsot nyervén, Alagi Bekén Dénesnek és fiának a Pest vármegyei Alag és Sikátor és a Nógrád vármegyei Bágyon helységekben lévő részjószágait a nádor és a váczi káptalan emberével jogtalanúl magoknak foglaltatták, a közelebb mult pesti országgyűlésen hozott s általa megerősített végzés értelmében, vizkereszt után huszonketted napra idézze törvényszéke elébe.

A budai káptalan 1498. jan. 21-én kelt jelentésében.

421. 1498. jan. 21. A budai káptalan jelenti II. Ulászló királynak, hogy parancsa szerint Alberti Miklóst és Alagi Mihályt Alagi Bekén Dénes és kiskorú fia Gáspár ellen a királyi törvényszék elébe Pest vármegyei alagi részjószágukban megidézte.

Eredetije papiroson, zárlatán monyorú alakú pecsét helyével, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

422. 1498. február 9. Vásárhely mezővárosában. Telegdi István erd. alvajda bizonyítja, hogy előtte Pókafalvi Kereki Péter Kisfaludi Miklóst többekkel együtt esztendeig ügyvédjévé vallotta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott csaknem ép pecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

423. 1498. okt. 28. Visegrád. Szapolyai István nádor bizonyítja, hogy előtte Irinyi István és Darai Kristóf és János ugy egyeztek ki, hogy Irinyi István a nagyanyja Darai Klára és szépanyja néhai Darai Máté neje után, azok leánynegyede és menyasszonyi ajándéka s hozománya fejében általa zálogjogon bírt részjószágokat, t. i. a Szathmár vármegyei Dara helység és Vizsolytelek puszta felét, Darai Kristófnak és Jánosnak visszabocsátotta, azok pedig kötelezték magokat, hogy Irinyi Istvánnak a 208 arany forint váltságösszeget jövő Sz. Mihály napjáig három határidőre a megállapított részletekben lefizetik; mit ha elmulasztanának, pénzöket és a jószághoz való jogukat veszítsék el s azon felj̈ül 600 arany forint büntetésben marasztaltassanak el, s Irinyi István is ugyanannyit tartozzék fizetni, ha a váltságösszeget a kitűzött határidőkben fel nem venné vagy a felvett pénzről nyugtatványt adni nem akarna.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott kerek pecsét helyével, *a gróf Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

424. 1499. apr. 6. Lekencze. Szentgyörgyi és Bazini gróf Péter erd. vajda és székely ispán megparancsolja Doboka vármegye tisztjeinek, hogy Losonczi Bánfi Ferencz, István, János és Imre részére, — kik panaszolták, hogy Esküllői Ördög Simon a maga ujfalusi halas tavának oly magas gátat építtetett, hogy a roppant magas víz, a gátat elsodorva, az ő borsai és válaszuti jobbágyaik több házát elvitte, melyekben nők s gyermekek is vesztek el, mi által azoknak 1500 arany forintnál több kárt okozott, azután pedig a gátat ujra felépíttette, mi ismét oly árvizet idézett elő, melyben említett jobbágyaik ujra több mint 1500 arany forint kárt vallottak, továbbá Bádoki Ferencz Bánfi János bádoki makkos erdejét hatalmasul levágatta s ez által neki 500 arany forintnál több kárt okozott, végre ugyancsak Bádoki Ferencz Bánfi János bádoki jobbágyának Török Dénesnek házát fegyveres embereivel megrohantatta, — a hely szinén tartson nyomozást.

Eredetije papiroson, zárlatán veres viaszba nyomott kerek pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

425. 1499. május 15. Kolozsvár. Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, erd. vajda és székely ispán megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Ilona asszonyt és fiát Gálfalvi Vancsa Imrét, kik az ellenök Keresztúri Simon által Doboka vármegyében, Keresztúr és Sárvár közt fekvő bizonyos vitás földért régóta folyt perben meg nem jelentek, s ezért 27 márka birság kétszeresében marasztaltattak el, idézze törvényszéke elébe.

Eredetije papiroson, zárlatán veres viaszba nyomott kerek pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

426. 1499. okt. 24. Segesvár. Szentgyörgyi és Bazini Péter erd. vajda és székely ispán megparancsolja görgényi ispánjának Siklósi Péternek vagy alispánjának, és a Maros széki királybirónak, hogy miután Barcsai Gáspár az ellene Kibédi Dósa Mihály által Kibéden és Szent-Lőrinczen Maros székben fekvő s Őrlöcz nemben Szovát ágán őt illető lófőség harmad részeiránt indított perben 48 márka azaz 24 arany forint birságban elmarasztaltatott, s a perelt harmad rész lófőség Dósa Mihálynak visszaitéltetett, a 24 arany forintot Barcsai Gáspár székely örökségeiben lévő ingóságaiból, két harmad részben az ő mint biró s egy harmadban Dósa Mihály részére, hajtsák föl, a visszaitélt harmad rész lófőség örök birtokába pedig Dósa Mihályt igtassák vissza.

Bogdányi Mihály deák által készített egykorú másolata, *Mike Sándor gyűjteményében.*

Közöltem *Székely Oklt. I. 291. l.*

427. Év n. (XV. száz.) Lépes Lóránt erd. alvajda, Fonói Miklósnak neje Erzsébet nevében tett kérelmére átirja I. Károly királynak 1325-ben a néhai Gáldi Domokos leányai részére kelt levelét.

XV. századi egyszerű másolat papiroson; melyben a szokásos záradék s azzal együtt a kelet helye és évszáma is hiányzik, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

428. Év n. (XV. száz.) A kolozsvári ötvös czéh latin nyelven írt szabályai.

Eredetije pergamenen, könyv alakban 7 negyedrétű levélre írva, csonka; első levele hiányzik. *A kolozsvárosi ötvös czéh adománya.*

Kiadta Finály Henrik, *Erdélyi Muzeum-Egylet Évkönyvei. II. köt. 5—9. l.*

429. Év n. (XV. száz.) Buda. A budai ötvös czéh értesíti a kolozsvári ötvös czéhet, hogy van közöttök egy Lőrincz nevű mester, ki a mesterséget nem oly helyen, a hol szokás és kell, hanem egy pesti szerzetestől Jánostól tanúlta, s kit ők, midőn

a budai czéhbe állott, bírságra ítéltek, melyet az meg nem fizetett s eltávozott; fölszólítja ennélfogva a budai czéh a kolozsvárit, hogy ilyen embert ne tartson a többi mesterek közt.

Eredetije papiroson, német nyelven, a XV-dik század végére mutató irással, *a kolozsvári ötvös czéh adománya.*

430. Év n. (XV. száz.) A gyula-fehérvári káptalan által birt Orbó, Miriszló, Koppán, Gombás, Bakaj és Keretnök helységek határleirásai.

Egy összehajtott ív papir két belső lapjára írva, XV-dik század közepére valló kéz irásával. Bevezetés és záradék nélkül, hihetőleg a káptalan magán használatára készült másolat a III. Endre korabeli eredeti határjáró levelekből. Erre mutatnak a másolat legutolsó sorában álló következő szavak: »Excellentissimo domino suo Andree etc.«, valamint a határjárásokban említett szomszéd birtokosok nevei is. *Gr. Karacsay Clemence adománya.*

431. 1501. febr. 4. Székely-Vásárhely. Szentgyörgyi és Bazini gróf Péter, országbiró, erd. vajda és székely ispán bizonyítja, hogy Héjasfalvi Geréb Péter a Küküllő vármegyei Sárd határában a Küküllő mellett lévő malomhely őt illető harmad részét Nyujtódi Istvánnak 12 forintért elzálogosította, úgy hogy azon helyen Nyujtódi malmot építsen, melyhez ő annak a maga erdejéből elegendő fát fog adni, a fölépült malom hasznát 16 esztendeig Nyujtódi vegye, akkor pedig a zálogösszeg lefizetése után a malom harmad részét tartozzék neki 200 arany forint büntetés terhe alatt átadni.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott pecsét nagyobb részével, *a gr. Eszterházy család cseszneki ága levéltárában.*

432. 1501. május 16. Szent-Ágota. Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, országbiró, erd. vajda és székely ispán megparancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy a Haranglábi Elek és néhai Csulai Vancsa János özvegye Ilona és fia között folyt perben hozott ítéletét, jóllehet a leiró hibájából abban Küküllő vármegye neve helyett Fejér van irva, Küküllő vármegye törvényszéke helyén az ő vajdai embere s a maga hiteles bizonysága által hajtassa végre.

Eredetije papiroson, zárlatán veres viaszba nyomott pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

433. 1502. május 23. Pest. Szentgyörgyi és Bazini Péter gr., országbiró, erd. vajda és székely ispán bizonyítja, hogy előtte Kolonics Horváth Miklós kir. fölovászmester Solymosi Lászlót több megnevezett legtöbbnyire erdélyi nemessel együtt esztendeig ügyvédjeinek vallotta.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyüjteményében.*

434. 1502. okt. 8. Bács. Geréb László kinevezett kalocsai és bácsi érsek megparancsolja a Zlatolczhoz tartozó helységek

biráinak, hogy ujonnan kinevezett zlatolczi várnagyainak Harang-lábi Eleknek és Bagdi Györgynek engedelmeskedjenek.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott gyűrű pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

435. 1503. május 4. Gyula-Fehérvár. Horváth János vingárti várnagy elismervén, hogy asszonya Dorottya, néhai Vingárti Geréb Péter nádor özvegye, megbizása szerint a gyulafehérvári káptalantól kezéhez vette a káptalan azon kiváltságlevelét, melybe át van írva néhai Geréb László kalocsai érseknek s előbb erdélyi püspöknek azon levele, melylyel összes magyarországi s erdélyi jószágait testvérének a néhai Péter nádornak 100,000 arany forintért örökbe vallotta, esküvel, becsülete s összes jószágai vesztése terhe alatt fogadja, hogy ezen levelet legközelebb Budára vivén titkon magánál tartja s asszonya sérelmére senkinek mind addig meg nem mutatja, míg az a gy.-fehérvári káptalan örökös jószágait, Springet, Drassót, Kissebest, Nagyfalut, Kákovát, Kápolnát és Lázt, továbbá néhai Fahidi Jánosnak gáldi, mihálfalvi s egyéb Fejér vármegyei részjószágait, melyeket az végrendeletében a káptalannak hagyott, az ezen falukra és részjószágokra vonatkozó levelekkel együtt a káptalannak vissza nem bocsátja, a Geréb László érsek által a káptalannak hagyományozott pénzt és kincseket teljesen át nem adja, s a néhai nádor végrendeletét a káptalanba vissza nem teszi, ezenkivül pedig mind maga az özvegy nádorné mind fő udvari emberei Szentpéteri László és Keserű István esküt nem tesznek s levelet nem adnak, hogy a fentirt visszaadást semmi szín alatt vissza nem vonják s nem akadályozzák, sőt teljes erejökkel azon lesznek, hogy a király a visszaadott jószágokra a káptalannak uj adományt adjon; ellenkező esetben a kezéhez vett levelet, a nélkül, hogy arról bárkinek másolatot adna, a káptalannak visszaszolgáltatja.

Szapolyai János erdélyi vajda 1519. jan. 17-én Kolozsvártt kelt itélet-levelében.

436. 1503. jul. 23. Szent-Demeter. Szentgyörgyi és Bazini gróf Péter országbíró, erd. vajda és székely ispán bizonyítja, hogy Kibédi Bordi Benedek, Vincze fia, és Erzsébet, Szentdemeteri Bordi Imre leánya, s rokonaik Csebi Demeter, Ambrus és György, a Bordi Imre szentdemeteri vizi malmának őket illető részét Nyujtódi Györgynek 9 arany forintért örökösen eladták, oly föltétellel, hogy Csebi Demeternek és Bordi Erzsébetnek, s ha férjhez menend, férjének is szabad legyen azon malmon vám nélkül őrölni.

Eredetije papiroson, aljára veres viaszba nyomott kis gyűrűpecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

Közöltem: *Székely Oklt. I. 303. l.*

437. 1503. jul. 23. Szent-Demeter. Csesztvei Barlabási Lénárt erd. alvajda és székely alispán levele a szent-demeteri

malomrész eladásáról. (A fentebbi szám alatti vajdai levéllel szóról-szóra egyezőleg.)

Eredetije, az aljára zöld viaszba nyomott pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

438. 1503. szept. 15. Gy.-Fehérvár. Miklós erdélyi püspök azokat a székelyföldi egyházi ügyekre és egyházi törvénykezésre vonatkozó pontokat, melyeket az összes székelység küldöttei Gyergyai Lázár András, Nyujtódi Pál és Szerafin, Laczok Mihály, Benedekfi János, Jobbágyfalvi Tóth Balázs és Petki László a székelyek régi szokásai alapján összeirva elébe terjesztettek, tetszése idejéig helybenhagyja és pecsétjével megerősítve kiadja.

Egykorú másolat, egy ív papirra irva, *Torma Károly adománya.*

439. 1504. nov. 10. Görgény várában. Tarczai János székely ispán bizonyítja, hogy Barcsai Gáspár egy Bándon lévő gabona asztagját a Szentmihálykövi paulinusok priorjának Antalnok 150 frtért eladta, ugy hogy azért a paulinusok 125 frtot kész pénzben fizessenek, a fentmaradt 25 forintban pedig adják át neki azt a bándi lófőséget, melyet a szentkirályi paulinusoknak néhai György bándi plebanus hagyományozott; ezt azonban Antal prior csak abban az esetben igérte meg, ha a szerzet legközelebbi gyűlése az átadásba bele egyezik, ellenkező esetben kötelezte magát, hogy a 25 frtot Barcsai Gáspárnak a zsinat után harminczharmad napra kész pénzben lefizeti.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott gyűrűpecsét töredékeivel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

440. 1504. november 20. Buda. II. Ulászló király Lupsai Miklós, Kende és László részére hiteles átiratban kiadja Mátyás királynak 1487. okt. 14-én Offenbánya város részére kiadott kiváltságlevelét.

Eredetije, párjával összeragasztott 6 nagy ív papiroson, rongált állapotban, az aljára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

441. 1505. márcz. 18. Bonczhida. Dobszai Antal és Gesztrágyi Albert Doboka vármegyei főispánok s Girólti Miklós és Göcsi Mátyás szolgabirák a vármegye törvényszékéből bizonyítják, hogy Esztyéni László deák, Szabó János fia, kis-demeteri részjószágát 12 frtért Ombozi Miklósnak zálogba vetette.

Eredetije papiroson, hátán három gyűrűpecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

442. 1505. nov. 13. Ecsed vára. Báthori András országbiró, szatmári és szabolcsi főispán meghagyja magyar- és tótországi összes várnagyainak és más tisztjeinek, hogy teljes hatalommal hozzájok küldött embereinek, Lekcsei Sulyok Ferenczneknek és Szirmai Lajosnak mindenben engedelmeskedjenek.

Eredetije papiroson, alján veres viaszba nyomott ép pecséttel, *gróf Gyulay Lajos adománya.*

443. 1506. márcz. 2. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Dobokai Salitiel, ki néhai Angaléta asszonynak, Csehi Pánczél Péter leányának, második férjétől, néhai Dersi Jánostól született leányát Ilonát tartotta nőül, és Zsófia asszony, ugyanazon Angaletának harmadik férjétől Almási Mihálytól született leánya, Pestyéni Már Miklós neje, azokat a Doboka vármegyében Kékesen és Apáthiban lévő részjószágokat, melyek örökség jogán Drági Mártont illetik, de néhai Angaléta asszonynak el voltak zálogosítva s annak halála után leányaira Zsófiára és néhai Ilonára s örököseikre szállottak, Drági Mártonnak, ki őket teljesen kielégítette, visszabocsátották.

Báthori Zsigmond erdélyi fejedelem 1589. márcz. 20-án kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

444. 1507. jun. 12. Buda. II. Ulászló király Schirmer János brassai birónak czímert adományoz.

Eredetije pergamenen, függő pecséttel, az oklevél elején festett czímerrel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

445. 1507. jun. 30. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajda meghagyja a kolosvári birónak, hogy Gyerővásárhelyi Gyerőfi Lászlónak, ki Kosztka Jánost, azelőtt Gy. Vásárhelyi Salatiel pányiki, most pedig Losonczi Bánfi László glédi jobbágyát, általa letartóztatta, annak részéről szolgáltasson igazságot, vagy pedig állitsa őt a vajda Erdélybe jövetelekor annak törvényszéke elébe.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép gyűrűpecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

446. 1507. nov. 13. Buda. Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, országbiró, erd. vajda és székely ispán bizonyítja, hogy előtte Székely Ferencz, néhai Bertalan fia, egész Kisfalud helységét Maros széken, nemesi udvarházával, a Maros vizén lévő malmával s három lófőségével együtt 1000 arany forintért Gyergyai vagy Szárhegyaljai Lázár Andrásnak örökösen eladta.

János király Segesvárt 1538-ban kelt itéletlevelében, *a krasznai Cserey-könyvtárral együtt vásárolt oklevelek közt.*
Közöltem: *Századok. 1875. 613., 614. l.*

447. 1507. nov. 21. Buda. II. Ulászló király szóról-szóra átirván azt az örökbevalló levelet, melylyel Székely Ferencz a Marosszéki Kisfalud helységet minden székely örökségével, t. i. három lófőséggel együtt Gyergyai vagy Szárhegyaljai Lázár Andrásnak 1000 arany forintért örökösen eladta, ezen eladásra királyi megegyezését adja, s egyszersmind az abban netalán lappangó királyi jogot is Lázár Andrásnak adományozza.

János király Segesvártt 1538-ban kelt itéletlevelében, *a krasznai Cserey-könyvtárral együtt vásárolt oklevelek közt.*

Közöltem: *Századok 1875. 612—615. l.* — Kivonatát, Eder után hibásan 1508-ra téve, kiadtam: *Székely Oklt. I. 320. l.*

448. 1508. jan. 20. Buda. II. Ulászló király, Lekcsei Sulyok Ferencznek, a királyi cancellaria jegyzőjének s testvéreinek Istvánnak, Balázsnak, Györgynek és Andrásnak, s nagybátyjoknak Lajosnak uj adományt ad a netalán lappangó királyi joggal együtt az általok eddig békésen bírt Böki, Nagy-Harsány, Kis-Harsány, Nagy-Cser, Kis-Cser, Hernyek, Kölesrév, Cseb, Kül-Cseb, Jánosfalva, Bálintkürte, Szilvás, Bajfalu, Gyűd helységekre, a szenttamási, sápi, szántai, dobai, tibroczi, kőégetői, hullatagi, taplogi, várszegi, tatárrévi, csókafalvai, akacsteleki, szentkirályi, kis-sápi, völgy-sápi, mihálfalvi, filóteleki, halmosi, töki és bonczhalmi részjószágokra Bács vármegyében, valamint a Bodrog vármegyei Lekcse, Erdőalja, Márki, Gebárt, Csőt, Haraszti és Kormos és a Valkó vármegyei Herény helységekre.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott pecséttel, *gr. Gyulay Lajos adománya.*

449. 1508. febr. 3. A kolozsmonostori convent bizonyítja, hogy Ördög Menyhért és Zútori Siroki Mátyás abban a perben, melyet egy zutori udvarházért, s a Kolos vármegyei Zútor, Középlak, Dezsőfalva, Bábon, Kökénpatak, és Nércze helységekbeli részjószágokért folytattak, előtte barátságosan kiegyeztek, s minden ezen ügyben kelt peres leveleiket érvényteleneknek nyilatkoztatták.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, igen rongált állapotban, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

450. 1509. febr. 10. Zútor. Zútori Siroki György végrendelete, Torma György hunyadi plebanus és császári jegyző által kiállitva.

Eredeti, papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

451. 1509. febr. 25. Besztercze. Szentgyörgyi és Bazini Péter gróf, országbiró, erd. vajda és székely ispán megparancsolja Héjasfalvi Ferencznek, hogy Petki György részére tanuvallomást tenni előtte még azon napon jelenjék meg.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott ép pecséttel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

Közöltem: *Székely Oklt. I. 320. l.*

452. 1509. ápr. 18. Majos. Szentgyörgyi és Bazini Péter országbiró, erd. vajda és székely ispán bizonyitja, hogy Szentannai Tót Miklós, és fiai János és Balázs, ahoz az örökbevallásshoz, melylyel Kisfaludi Székely Ferencz Marosszéki Kisfalud helységét Szárhegyi Lázár Andrásnak eladta, megegyezésöket

adták, miután Lázár András azt az összeget, a melyben ezen helységet Székely Ferencz nekik zálogba vetette, lefizette.

János király Segesvártt 1538-ban kelt itéletlevelében, *a krasznai Cserey-könyvtárral együtt vásárolt oklevelek közt.*

453. 1509. május 23. Gyula-Fehérvár. Miletinczi János deák a gy.-fehérvári ispotály igazgatója s a püspöki dézmák haszonbérlője Pókafalva dézmájának negyedét Bagdi Miklósnak 12 forintért haszonbérbe adja, melyből 6 forintot fölvett és nyugtatványoz, 6 forintot pedig Bagdi Miklós két határidőre, Margit és Bertalan napján tartozik megfizetni.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

454. 1509. jun. 19. Ferencz, a segesvári dominicanus convent priorja, Nyujtódi Györgyöt, nejét Orsolyát s gyermekeiket a rend testvértársaivá fölveszi s őket a rend minden lelki javaiban részesíti.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép monyoró-alakú pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága leréltárában.*

455. 1509. A kolosvári dominicanus kolostor ingatlan és ingó javainak leltára (némely későbbi 1556-ig terjedő bejegyzésekkel).

Eredetije pergamenen, könyvalakban, 12 negyedrét levélre irva, *Pál Sándor adománya.*

Kiadta gr. Eszterházy János *Magyar Sion.*

456. 1510. febr. 5. Pilis. Mód Mátyás, pilisi polgár s Pilisi Balázs házi embere, végrendelete.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

457. 1510. márcz. 9. Szent-Ágota. Szentgyörgyi és Bazini Péter grófi, országbiró, erd. vajda és székely ispán megparancsolja Bodolai Béldi Pálnak, hogy miután a Bodolai Béldi Vitályos által ellene indított perben a kitűzött határidőre nem jelent meg s ezért 10 márkában elmarasztaltatott, ezen ujabb idéző parancsa vétele után tizenötöd napra előtte jelenjék meg s a 10 márka birságot fizesse le.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 321. l.*

458. 1510. ápr. 7. Enyed. Csesztvei Miske Tamás és Gáldi Balázs Fejér vármegyei alispánok s Kis-Enyedi János és Csesztvei Csongvai György szolgabirák bizonyítják, hogy Bodolai Béldi Pál kérelmére törvényszékök által egyikök, ugymint Kis-Enyedi János kiküldetvén s Fejér vármegyében nyomozást tartván igaznak találta, hogy Illyefalván Laczuk Mihály urasága alatt lakó Csorda és Czigán nevezetű két oláh Béldi Pál 200 darab juhát ellopta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott három gyűrűpecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 322. l.*

459. 1510. jun. 5. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajda és székely alispán megparancsolja Háportoni Forró Balázsnak, Hidvégi Nemes Jánosnak és Mihálynak s Árapataki Laczok Györgynek, hogy Bodolai Béldi Vitályost, ki a vajda törvényszékén Bodolai Béldi Pál ellen ennek vérdíjában 66 forintban elmarasztaltatott, intsék meg ezen 66 forint lefizetésére s azt vagyonából hajtsák föl, ha pedig ellenállna, idézzék elébe a megintéstől számítandó nyolczad napra.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép gyűrűpecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 323. l.*

460. 1510. okt. 19. Kisfalud. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. vajda és székely alispán bizonyítja, hogy Nyujtódi István a Küküllő vármegyében Sárdon a Küküllő vizén lévő malma felét Héjasfalvi Ferenczcnek 50 arany forintért zálogba vetette.

Eredetije papiroson, alján ép pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

461. 1511. decz. 3. Buda. II. Ulászló király megparancsolja a csanádi káptalannak, hogy Nagylaki Jaksics Péter ellen, ki néhai testvérével Demeterrel együtt 1508-ban Sz.-Iván napja körül basarági tisztjét Iván deákot fegyveresen az aradi káptalan Arad vármegyei Evesth falujára küldvén onnan a káptalan Vida Bálint nevű jobbágyának juhait Nagylakra hajtatta, a közelebb mult Sz.-Márton napja körűl pedig a káptalan egy eperjes-fejéregyházi Kun Osvát nevű jobbágyát, kit a káptalan küldött Jaksics Péter Iratos nevű helységébe Arad vármegyében, ott felnyergelt lovától s csuhájától megfosztatta s igy annak 10 forint kárt okozott, tartson vizsgálatot, s őt és tisztjét Iván deákot idézze meg harminczketted napra a királyi udvar elébe.

A csanádi káptalan 1512. febr. 4-én kelt jelentésében.

462. 1512. febr. 4. A csanádi káptalan jelenti II. Ulászló királynak, hogy parancsa szerint Nagylaki Jaksics Péter és basarági tisztje Iván deák ellen a nyomozást Arad vármegyében megtartotta és őket Thoron helységében az aradi káptalan ellen a királyi udvarba megidézte.

A csanádi káptalan 1516. okt. 8-án kelt hiteles átiratában.

463. 1512. apr. 20. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Zúthori Siroki Ambrus és testvére Orsolya, Kémeri Elek neje, néhai Siroki Mátyásnak Drági Klárától, néhai Drági Tamás leányától született gyermekei, azokat a részjószágokat a Kolos vármegyei Kékes, Máté, Apáti és Szász-Sombor helységekben s

a Körtvélyes Mányik nevű pusztában, melyeket nekik, nagyanyjok Angléta, néhai Drági Tamás özvegye, menyasszonyi ajándéka és hozománya s anyjok Drági Klára leánynegyede fejében, néhai Drági Zsigmond, Drági Márton atyja, és Zsombori Péter a néhai Drági Tamás összes jószágaiból egyesség szerint átadott volt, Drági Mártonnak 400 forintért visszabocsátották s neki az egyességlevelet a convent előtt eredetiben visszaadták.

Báthori Zsigmond erd. fejedelem 1589. márcz. 20-án kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

464. 1512. jun. 13. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erdélyi alvajda megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Bodolai Béldi Pált, néhai Albert fiát, a ki Hidvégi Mikó Antalnak és néhai Nyéni Til Borbálától született fiának Lőrinczcnek pénzen vett faluját Nyént Fejér vármegyében, az ő rokonuk Erdőszentgyörgyi Til Balázs magszakadása czímén magának uj adományban felkérte s magát annak birtokába be is igtattatta, a megejtendő nyomozás után idézze törvényszéke elébe.

A kolosmonostori convent 1512. júl. 4-én kelt jelentésében.

465. 1512. jul. 4. A kolosmonostori convent jelenti Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajdának, hogy parancsa szerint Bodolai Béldi Pált Hidvégi Mikó Antal és fia Lőrincz ellen Nyénen Fejér vármegyében a jövő vizkereszt nyolczad napjára törvényszéke elébe idézte.

Eredetije papiroson, zárlatán kerek pecsét helyével, *b. Jósika Géza adománya.*

466. 1513. apr. 23. Szucsák. Héderfáji Barlabási erdélyi alvajda s székely alispán megparancsolja a kolosmonostori conventnek, hogy Inaktelki Gyerőfi András, Vásárhelyi Gyerőfi László és Gesztrágyi Albert és Ábrahám részére adjon ki hiteles másolatban egy oklevelet, mely az azok által bírt Kolos vármegyei Bedecs helységre vonatkozik.

A kolosmonostori convent 1513. ápr. 28-án kelt hiteles átiratában.

467. 1513. apr. 28. A kolosmonostori convent Gyerőfi András és László s Gesztrágyi Albert és Ábrahám részére hitelesen átirja saját 1376-ban kelt s Bedecs Kolos vármegyei helységre vonatkozó levelét.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét maradványaival, *Mike Sándor gyűjteményében.*

468. 1514. márcz. 23. Rákosi Menyhárt gy.-fehérvári kanonok és püspöki helyettes azt az itéletet, melyet Balázs miriszlai plebanusnak s az erdélyi püspöki udvar káplánjának, a püspöki udvar káplánjai és azok dékánja János áldozár ellen, az őt a nehai Albert mester által a gy.-fehérvári egyház összes oltárnokai

részére hagyományozott összegből megilletö rész iránt indított perében hozott, s melyet az alperesek feljebbeztek, Bacsáni Máté bácsi örkanonok mint a kalocsai és bácsi érsek Frangepán Gergely helyettese elébe fölterjeszti.

Eredetije papíron, alján zöld viaszba nyomott kerek pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

469. 1514. május 1. Rákosd. Tanuvallatás az iránt, hogy Katalin asszony atyja rákosdi jószágából kiházasittatott s az általa és férje által most használt földet attól az időtől fogva békésen nem birta.

Eredetije egy iv papiroson, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

470. 1514. május 3. Szászsebes. Szapolyai János erd. vajda és székely ispán megparancsolja Gyerőmonostori Kabós Osvátnak, hogy abban a perben, melyet Vásárhelyi Gyerőfi Salatiel és Inaktelki Gyerőfi András ellen folytatott, s melyben választott békebirák utján kiegyezés történt, e levél kelte után huszad napra előtte jelenjék meg.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

471. 1514. nov. 20. Róma. X. Leo pápa a dominicanus rendet mind azon kedvezményekben és kiváltságokban részesíti, melyeket az augustinianusok, carmeliták és minoriták az előbbi pápáktól nyertek.

A gy.-fehérvári káptalan 1518. jan. 7-én kelt hiteles átiratában.

472. 1514. decz. 31. Kolosvár. Szapolyai János erd. vajda, székely ispán s az ország főkapitánya néhai Gesztrágyi Albert összes rokonainak megparancsolja, hogy Gesztrágyi Albert végrendelete ellen semmit ne tegyenek, hanem ha joguk van, azt törvényszéke előtt keressék.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

473. 1515. febr. 18. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajda és székely alispán bizonyítja, hogy Héjasfalvi László Sárdon Küküllő vármegyében hetedfél jobbágy telkét Kereszturi Nyujtódi Istvánnak örökösen eladta.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

474. 1515. aug. 18. Kolozsvár város birája és tanácsa bizonyítja, hogy néhai Teremi Péter kolozsvári biró, az egész tanács és több meghivott tanuk előtt készitett végrendeletében vagyonáról örökösei részére intézkedvén, egyebek közt középutczai házát leányának Margitnak, nemes Zsuki István nejének hagyta, ugy azonban, hogy özvegye Ilona haláláig abban lakhassék

Eredetije pergamenen, függő pecséttel, Aranka György gyűjteményéből, *gr. Mikó Imre adománya.*

475. 1515. okt. 9. Hátszeg mezőváros. Szapolyai János erd. vajda, székely ispán s a királyi hadak főkapitánya megparancsolja Maros szék kapitányának, király- és székbirájának és táblabiráinak, hogy nemes Frátai Mihály deákot, ki Alárd Ferencz és Szarvasdi Miklós ellen néhai Kakas Imre székely örökségei fölött folytatott perében olyan levelet mutatott elő, melyben az alperesek a Kakasd határában fekvő Búcsúpada nevű darabocska földről elismerték, hogy ahoz semmi joguk nincs, ezen föld birtokába igtassa vissza.

Eredetije papiroson, aljára veres viaszba nyomott pecséttel, *b. Orbán Balázs adománya.*

Közöltem: *Székely Oklt. I. 328. l.*

476. 1515. okt. 20. Buda. Csezi András császmai prépost és zágrábi kanonok, mint Tamás esztergomi érsek által kinevezett biró, a gyula-fehérvári káptalannak Bagdi Miklós ellen bizonyos dézmákért a gy.-fehérvári püspöki helyettes előtt folyt s az alperes által az esztergomi érseki székre föllebbezett perében megparancsolja a főpapoknak, biráknak, káptalanoknak, conventeknek s minden más egyházi és világi személyeknek, hogy a kérdéses dézmaügyre vonatkozó s nálok lévő irományokat a káptalan megbizottjainak, Mihály deáknak és Csász Menyhártnak vagy ügyvédjöknek eredetiben vagy hiteles másolatban, hozzá leendő fölterjesztés végett, kiátkozás terhe alatt adják át.

Eredetije, az aljára veres viaszba nyomott pecsét töredékeivel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

477. 1516. jan. 3. Kis-Kapus. Péter kis-kapusi plébanus jelenti a gy.-fehérvári püspöki helyettesnek, hogy Vásárhelyi Gyerőfi Lászlót törvényszéke elébe kilenczed napra megidézte.

Eredetije papiroson, zárlatán gyűrűpecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

478. 1516. aug. 23. Buda. II. Lajos király megparancsolja a csanádi káptalannak, hogy miután az aradi káptalan bizonyos levelét a lázadó parasztok megsemmisítették, annak levéltárukban őrzött másik példányát keresse meg és hiteles másolatban adja ki az aradi káptalannak.

A csanádi káptalan 1516. okt. 8-án kelt hiteles átiratában.

479. 1516. okt. 8. A csanádi káptalan az aradi káptalan részére hiteles átiratban kiadja a maga 1512. febr. 4-én kelt levelét.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott kerek pecsét töredékeivel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

480. 1516. okt. 8. Torda. Szapolyai János erd. vajda és székely ispán megparancsolja Hidalmási Kántor Balázsnak, Péter-

nek és másik Balázsnak, hogy Sombori Péternek ellenök indított perében, a legközelebb tartandó erdélyi országgyűlés alkalmával, előtte jelenjenek meg.

Eredetijè papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

481. 1516. okt. 19. Gyula-Fehérvár. Rákosi Menyhért gy.-fehérvári kanonok és püspöki helyettes megparancsolja a hatósága alatt álló összes plebánusoknak és helyetteseiknek, hogy mind azokat az egyházi és világi személyeket, nemeseket és nem nemeseket, kik az árendába vett püspöki dézmákért adósok s azokat jogtalanúl elfoglalták, intsék meg, hogy 9 nap alatt tegyenek eleget s az elfoglalt dézmákat bocsássák vissza, vagy jelenjenek meg az ő törvényszéke előtt; a kik ezt nem teszik, azok ellen hirdessenek egyházi tilalmat, 9 nap mulva pedig annak kihirdetése után, ha tovább is makacskodnának, ünnepélyesen vessék őket átok alá.

Egykorú példány, pecsét nélkül, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

482. 1517. aug. 4. Szász-Sebes. Szapolyai János erdélyi vajda és székely ispán Prásmár mezőváros bíráját és tanácsát a Bodolai Pál ellen elkövetett hatalmaskodás ügyében törvényszéke elébe idézi.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

Közöltem: *Székely Oklt. I. 331. l.*

483. 1518. jan. 7. A gyulafehérvári káptalan a brassai dominicanus kolostor priorja Domokos kérelmére hitelesen átirja X. Leo pápának 1514. november 20-dikán a dominicanus rend részére kiadott levelét.

Ered. pergamenen, függő pecsétje hijával, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

484. 1518. febr. 4. Somkerék. Somkereki Erdélyi Gergely és Gáspár, János mester vásárhelyi papnak, ki nekik, míg világi ember volt, sok esztendőn át hiven szolgált, a csépáni egyház plebanusságát adományozzák.

Eredetije, az aljára zöld viaszba nyomott gyűrűpecsét töredékével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

485. 1518. ápr. 8. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajda és székely alispán megparancsolja Bethlenfalvi Balázsnak és Akadácsi Semjén Péternek, hogy a Kajdicsfalvi Benedekfi Tamás által Rugonfalvi Nyujtódi Pál ellen Udvarhely széken folyt s elébe fölebbezett perben hozott itélete szerint szálljanak ki Bikafalvára, s ott eskessék meg Nyájtódi Pált, mennyit költött az ottani malomra, melyet ezen költsége megtérítése után Benedekfi Tamásnak visszabocsátni tartozik.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 331—333. l.*

486. 1518. decz. 4. Róma. Jeromos ascolei püspök s a római curia rendes birája a kolosvári dominicanus kolostor priorja Olasz Lukács kérelmére átirja azt a könyvet, melybe a pápáknak a karmelita rend részére kiadott több rendbeli kiváltságlevelei foglaltattak.

Eredetije pergamenen, könyv alakban, 57 negyedrét levélre irva, csaknem egészen ép függő pecséttel, *Pál Sándor adománya.*

487. 1518. decz. 4. Róma. Jeromos ascolei püspök s a római curia rendes birája, Olasz Lukács a kolozsvári dominicanus kolostor priorja kérelmére átirja azt a könyvet, melybe a pápáknak a Sz. Ágoston rendje részére kiadott több rendbeli kiváltságlevelei foglaltattak.

Eredetije pergamenen könyv alakban 18 negyedrét levélre irva, csaknem egészen ép függő pecséttel, *Pál Sándor adománya.*

488. 1519. jan. 17. Kolozsvár. Szapolyai János erd. vajda a gy. fehérvári káptalannak Horváth Gáspár ellen indított perében, — kinek atyja néhai Horváth János a káptalannak bizonyos feltételek mellett kezéhez vett kiváltságlevelét esküje ellenére asszonyának, néhai Geréb Péter nádor özvegyének, Dorottyának kezéhez szolgáltatta vagy elrejtette, a káptalannak visszaadandó jószágokat pedig jogtalanúl fiának Gáspárnak adományoztatta, — itéletet hozván, meghagyja, hogy Horváth Gáspár az atyja által átvett kiváltságlevelét Sz. Jakab napja után nyolczad napon tartozzék előtte bemutatni.

Eredetije papiroson, zárlatán veres viaszba nyomott pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

489. 1519. ápr. 26. Zrín. Antal, a minoriták boszniai provinciájának főnöke, Horvátországi Melith Pétert nejével és gyermekeivel a rend testvérei közzé fölveszi.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott monyoró alakú ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

490. 1519. jun. 11. Udvarhely. Szapolyai János erd. vajda és székely ispán megparancsolja több megnevezett székelynek, hogy Kajdácsfalvi Benedekfi Lászlónak Nyujtódi Pál ellen folytatott perében hozott itélete szerint szálljanak ki a Bethfalva és Timafalva közt fekvő székely örökségek szinhelyére, — melyeket Nyujtódi Pál Adorján Gergelytől, Benedekfi László nagyatyjától, zálogban birt, a mult években pedig Adorján Miklóstól örökösen megvett, — s az udvarhelyszéki székelyeket eskü alatt hallgassák ki, hogy Nyujtódi azon székely örökségeket az elévülés idejéig, azaz 32 esztendeig, birta-é vagy nem?

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 334—336. l.*

491. 1519. aug. 30. Székely-Vásárhely. Szapolyai János erd. vajda és székely ispán alvajdájával Barlabási Lénárttal és Maros szék 12 esküdtjével együtt, néhai Szentes Miklós Szent-Miklóson s egyebütt Maros széken lévő székely örökségeit, melyeket Apafi Lénárt özvegye Dorottya, néhai Madarasi Miklós leánya tartott elfoglalva, — miután az özvegy arra, hogy ezen örökségeket néhai férje néhai Szentes Miklóstól pénzen vásárolta, esküt tenni vonakodott, — Szentmiklósi Szentes Mátyás részére visszaitéli.

Eredetije papiroson, *b. Orbán Balázs adománya.*
Közöltem: *Székely Oklt. I. 342—344. l.*

492. 1519. decz. 19. Buda. II. Lajos király Hatvani Rubin Dénes nádori jegyzőnek adományozza a Zabari Zabarfiak kihaltával a koronára szállt Felső-Zabar, Közép-Zabar, Alsó-Zabar más néven Szent-György és Csap helységeket Fejér vármegyében, továbbá a magtalanúl elhalt Bácsi Beke Mátyás részjószágait a Tolna vármegyei Töl és Méhes, s a Fejér vármegyei Hatvan helységben és Bács pusztában, a Fejér vármegyei egész Ang pusztával együtt.

Eredetije, az aljára veres viaszba nyomott pecsét töredékeivel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

493. 1520. jul. 2. Buda. II. Lajos király Hatvani Rubin Dénes mester nádori jegyzőnek adományozza a netalán lappangó királyi jogot a Tolna vármegyei Csehfő helységben általa birt Polisófölde és Hollósi rész nevű részjószágokban.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

494. 1520. okt. 1. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajda Bethlen Balázst, ki Bethlen Elek és János ellen megidéztetve előtte meg nem jelent, 10 márka birságban elmarasztalja s egyszersmind e levele vétele után huszonketted napra a felpereseknek való feleletre s a birság lefizetésére másodszor megidézi.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott pecséttel, *gróf Bethlen Jánosné adománya.*

495. 1521. febr. 21. Székely-Vásárhely. Szapolyai János erd. vajda és székely ispán néhai Szárhegyi Lázár András fiainak, Jánosnak és Ferenczneк, Kisfaludon Székely-Vásárhely mellett lévő birtokrészére, t. i. a helység felére, mely a hűtlenségben elmarasztalt Lázár testvérektől az ő birói kezére került, s melyet ő Szentgyörgyi Tóth Jánosnak adományozott, miután

a beigtatás minden ellenmondás nélkül megtörtént, Tót Jánosnak és maradékainak kiváltság levelet ad.

János király Segesvártt 1538-ban kelt itéletlevelében, *a krasznai Cserey-könyvtárral együtt vásárolt oklevelek közt.*
Közöltem: *Századok 1875. 606—608. l.* és *Székely Oklt. II. 5. 6. l.*

496. 1521.... Déva. Szapolyai János erd. vajda megparancsolja Tamásfalvi Lászlónak, Szentkirályi Gesztrágyi Jánosnak és még négy Kolos vármegyei nemesnek, hogy Zútori Gyerőfi Imre ellen, ki Zútori Siroki Ferencznek az atyafiaival közös kaszálóját hatalmasul elfoglalta és bitorolja, tartsanak nyomozást.

Eredetije papiroson, csonka; néhány utolsó sora, és igy a kelet is, mely hozzávetőleg 1521-re tehető, hiányzik, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

497. 1522. jan. 15. Buda. II. Lajos király Sulyok István részére, kinek ügyét, hogy t. i. Nándor-Fejérvár elvesztésében bűnös-é vagy nem, Csehországba való rögtöni indulása miatt meg nem vizsgáltathatja, menedéklevelet ad, még pedig nemcsak 40 napra, a mint szokás, hanem mind addig mig Magyarországba visszatérend, mikor is Sulyok István köteles lesz haladék nélkül törvény elé állani.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gróf Gyulay Lajos adománya.*

498. 1522.... Tordai Pál gy.-fehérvári kanonok s püspöki helyettes meghagyja a hidvégi, baróti és árapataki lelkészeknek, hogy Demeter mesternek, a gy.-fehérvári Sz. Mária oltára igazgatójának, bárány dézmálására kiküldött szolgáját, ki ezen jövedelemről számot adni nem akar s attól lehet tartani, hogy elszökik, idézze az ő törvényszéke elébe.

Eredetije papiron, csonkán, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Nemes Ábrahám adománya.*
Ezen három részbe hajtott oklevél utolsó harmada a gr. Nemes-család hidvégi levéltárának földulatásakor 1849-ben elveszett, és igy minden sor utolsó szavai hiányzanak.
Közöltem: *Székely Oklt. II. 10. l.*

499. 1523. ápr. 8. Csúcs. Csúcsi Tomori István erd. alvajda és székely alispán megparancsolja Szentimrei Poson Lőrincznek, Seprődi Miklósnak és Berei Mátyásnak, hogy Szapolyai János vajda itélete értelmében Andrásfalvi Balási Istvánnak Maros széken lévő összes örökségeit foglalják el, s 200 arany forint birság és 200 arany forint kártérítés fejében, zálog czimen visszaválthatólag, adják át Nyujtódi Istvánnak és Demeternek.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*
Közöltem: *Székely Oklt. II. 11. l.*

500. 1523. jul. 5. Buda. II. Lajos király az ország összes hatóságainak, tisztjeinek és bíráinak megparancsolja, hogy miután

Lekcsei Sulyok Balázs ügyét Szabács elvesztését s testvére István ügyét Nándor-Fehérvár elvesztését illetőleg a legközelebbi országgyülésen az ország más fontosabb miatt el nem intézhette s alkalmasabb időre halasztotta, nekik pedig addig személyökre s vagyonukra nézve menedéklevelet adott, őket e rendelete ellenére semmiben háborgatni ne merjék.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gróf Gyulay Lajos adománya.*

501. 1524. jan. 13. Héderfája. Héderfáji Barlabási Lénárt erd. alvajda és székely alispán bizonyítja, hogy Panyiti Alárd Ferencz azt a pert, melyet Frátai Mátyás ellen két Maros széki Ábrán nemen és Uj ágon lévő lófőségért Maros széken indított, onnan Udvarhelyre s végre a vajdai székre vitt, megszüntette, a 6 márka birságot pedig, melyben Maros és Udvarhely széken patvarkodás czimén elmarasztaltatott, kétharmad részben az ő mint biró s egyharmad részben az alperes ellenfél részére lefizette.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott ép pecséttel, *b. Orbán Balázs adománya.*

Közöltem: *Székely Oklt. II. 13. l.*

502. 1524. május 12. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Zútori Siroki Ambrús a Kolos vármegyei Oláh-Nércze helységben lévő részjószágát Zútori Gyerőfi Imrének és nejének Orsolyának, az ő leánytestvérének, 50 forintért örökösen eladta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

503. 1524. jun. 15. Bács. Sárdi Budai Gergely Kolos vármegyei főispán és Bikali Ambrus és Szentmiklósi Nagy Lőrincz szolgabirák bizonyítják, hogy Gyerőfi László törvényszékök rendes helyén Bácson előttök esküt tett, hogy az ő jobbágyai, Pokola fiai, Gyerőfi Salatiel egy jobbágyának szénáját a közös földről nem az ő megbizásából vitték el.

Eredetije papiroson, hátára nyomott három gyűrűpecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

504. 1524. jul. 6. Csúcs. Csúcsi Tomori István erd. alvajda és székely alispán bizonyítja, hogy előtte Keresztúri Nyujtódi Demeter bemutatta Frátai Máté, Koronkai Mihálfi Péter és Szentgyörgyi Kemény László vajdai emberek levelét, melyben jelentették, hogy Szapolyai János vajda itélete szerint Andrásfalvára kiszállván néhai Andrásfalvi Balási Istvánnak andrásfalvi s Maros széken bárhol lévő összes örökségei fele részébe néhai Keresztúri Nyujtódi Istvánt és fiát Benedeket 1523-ban a bőjt közepe táján minden ellenmondás nélkül beigtatták.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *a gr. Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

Közöltem: *Székely Oklt. II. 14. l.*

505. 1525. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Szapolyai János erd. vajda parancsára nyomozást tartván, a tanuk azt bizonyították, hogy Zútori Siroki Ambrús és Ferencz azt a kötelezteteést, melyet magokra vállaltak, hogy t. i. az általok Zúthori Gyerőfi Imrének és nejének Orsolyának, az ő leánytestvéröknek eladott zútori malomhelyen építendő malomhoz szükséges épületfát a malom helyéhez hordatják, nem teljesítették.

Eredetije papiroson, csonkán, a levél első fele része híjával, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

506. 1525. aug. 5. Buda. II. Lajos király Diód várát, Tövis mezővárost, Diód, Oláh-Diód, Remete, Csáklya, Oláh-Gáld, Benedek, Oláh-Csesztve, Karácsonfalva, Buzás-Bocsárd, Becze, Akna, Vadverem, Paczolka egész helységeket s a tiborpataki, alamori és paczolkai részjószágokat Fejér vármegyében, továbbá Léta várát s egész Léta, Szentlászló, Hosdát, Fenes, Barbátfalva és Rákos Kolos vármegyei, Hagymás, Kékbikk, Lethre, Poczita, Zütmeg, Monyoróság, Sütnek, Rehebres, Alsó-File, Felső-File és Asszonfalva Torda vármegyei helységeket, melyek Dengelegi Pongrácz Mátyás magtalan halálával szállottak a koronára, Vingárti Horváth Gáspárnak adományozván, megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy őt ezek birtokába igtassa be.

A gy.-fehérvári káptalan 1525. okt. 7-én kelt jelentésében.

507. 1525. okt. 7. A gy.-fehérvári káptalan jelenti Szapolyai János erd. vajdának, hogy midőn Vingárti Horváth Gáspárt II. Lajos király parancsa szerint Diód és Léta várába s azok tartozandóságaiba be akarta igtatni, Diód várában István alvárnagy, Léta várában pedig Szucsáki Ambrús, assszonyuk Perényi Orsolya, Gyarmati Balassa Ferencz neje, nevében a beigtatásnak ellenmondott.

A gy.-fehérvári káptalan 1650-diki átiratában, *a gróf Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

508. 1526. febr. 1. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Sajó-Keresztúri Keresztúri Filep abban a perben, melyet Bozzási György ellen egy Kraszna vármegyében Récsén lévő vizi malma fölégetéseért, valamint Récsén lévő részjószágáért folytatott, ugy egyezett ki, hogy azt esküt, melyet Bozzási Györgynek a malom ügyében a Drágfi János országbiró itélete szerint azon nap kellett volna letenni, elengedte, Bozzási György pedig a récsei részjószágot neki visszabocsátotta.

Kolozsvár város tanácsának 1569. jan. 9-én Sulyok Imre részére kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

509. 1526. febr. 21. Szeben. Pemflinger Márk szebeni királybiró a maga abrudbányai házát és malmát abrudbányai

polgár Farkas Jánosnak és nejének Agathának 400 arany frtért örökösen eladja.

Eredetije pergamenen, az aljára nyomott pecsét helyével *Mike Sándor gyűjteményében.*

510. 1526. jun. 28. Kolosvár. Horváth Imre Kolos vármegyei dézmaszedő bizonyítja, hogy Gyerőfi László a kiskapusi, vásárhelyi és sztánai dézma 18 forintnyi árendájából 9 forintot lefizetett, 9 forintot pedig Sz.-Mihály napján tartozik fizetni.

Eredetije papiroson, alján gyűrűpecsét helyével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

511. 1527. decz. 9. Esztergom. Magyarországnak a királyi udvarban lévő főpapjai és zászlós urai értesítik az erdélyi nemeseket, hogy ők és az ország összes rendei Ferdinándot közakarattal választották és koronázták meg, s hozzá híven ragaszkodnak, s felkérik őket, hogy Szapolyai János ellen, kit mint a haza ellenségét és felségsértőt pártjával együtt kiirtani készülnek, velök fogjanak kezet.

Eredetije papiroson, alján veres viaszba nyomott nagyobb részben ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

512. 1528. ápr. 11. Csanád. Albert bodoni püspök, marosontúli esperest és csanádi kanonok Temesvári Jánost, néhai Temesvári Varga Lukács fiát, diaconusságból presbyterségre lépteti elő.

Eredetije hártyán, függő pecsétje hijával, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

513. 1528. május 3. Gyalu várában. Budai Pál a Kolos vármegyei dézmanegyed administratora bizonyítja, hogy Szamosfalva dézmanegyedét 1528-ra Gyerőfi Lászlónak és Zsigmondnak bérbe adta, kik is a haszonbért teljesen lefizették.

Eredetije papiroson, alján zöld viaszba nyomott gyűrűpecsét töredékével, *Mike Sándor gyűjteményében.*

514. 1528. nov. 3. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Eufrozina asszony, néhai Ombozi Miklós özvegye, ki most Galaczi Istvánnak van eljegyezve, a maga és kiskorú fia Ombozi Gáspár minden jószágának oltalmazását, élete hosszáig és kis fia nagykorúságáig, Galaczi Istvánra bizta.

Szamosfalvi Mikola László, Izabella királyné és fia erdélyi alhelytartója, 1548. okt. 6-án kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény J. gyűjteményében.*

515. 1529. febr. 1. Gyula-Fehérvár. Tordai Pál hunyadi esperest, gyulafehérvári kanonok és püspöki helyettes mind azokat, a kik a papok ellen gúnyiratokat s gúnyverseket szerzettek, törvényszéke elébe idézi.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

516. 1529. május 8. Gy.-Fehérvár. Tordai Pál hunyadi esperest és püspöki helyettes megparancsolja az ombozi, szávai és más egyházak lelkészeinek, hogy Eufrozina asszonyt, elébb Ombozi Miklós most Ombozi Galaczi István nejét, s fiát Gáspárt, ezen levél keltétől számítva huszadik napig mentsék föl az ellenök Teremi Gyárfás kolosvári pap által hirdetett kiátkozási itélet alól, Teremi Gyárfást pedig és a czegei plebánust Eufrozina asszony és fia ellen idézzék törvényszéke elébe.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép pecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

517. 1529. május 15. Gy.-Fehérvár. Nagy-Bányai Balázs ügyvéd értesíti Ombozi Galaczi Istvánt a püspöki helyettes előtt folyó pere állásáról s a szükséges perköltség megküldésére kéri.

Eredetije papiroson, zárlatán gyűrűpecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

518. 1529. május 22. Gyalu várában. Felvinczi Demeter Kolos vármegyei dézmaszedő bizonyítja, hogy Györgyfalva, Pata, Sztána, Kis-Kapus és Vásárhely 1529-dik évi dézmáját 33 frtért Vásárhelyi Gyerőfi Lászlónak haszonbérbe adta, ki is ezen összegből május 21-én Kolozsvártt 17 forintot lefizetett.

Eredetije papiroson, aljára nyomott gyűrűpecsét helyével, *Mike Sándor gyűjtemenyében.*

519. 1529. jul. 23. Vásárhely. Somlyai Báthori István, János király erdélyi helytartója, elismeri, hogy az ombozi, nagydemeteri, kis-demeteri dézmát s Szovát dézmájának felét Ombozi Galaczi Istvánnak haszonbérbe adta.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott gyűrűpecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

520. 1529. szept. 23. Csúcs. Csúcsi Tomori István erd. alvajda megparancsolja több megnevezett Kolos vármegyei nemesnek, hogy Orsolya asszonynak, Kis-Kapusi Gyerőfi Imre nejének, Zúthori Siroki Ferencz ellen folytatott perében hozott itélete értelmében, Siroki Ferencz vagyonából az 50 forint birságot, kétharmad részben az ő mint biró, egyharmad részben az ellenfél részére hajtsák föl.

Eredetije papiroson, az aljára nyomott ép pecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

521. 1529. n. n. Szentimre. Sülyei Simonnak Ambrus szentimrei plebanus és az ottani iskolamester előtt tett végrendelete.

Eredeti, pecsét nélkül, *b. Jósika Géza adománya.*

522. 1530. apr. 19. Holics. I. Ferdinánd király bizonyítja, hogy előtte Zsófia asszony, néhai Székesfehérvári lakos Nagy Jakab leánya, Szombathelyi Vitalis nagyszombati harminczados

neje, a maga és leányai Juliánna és Hedvig nevében tiltakozott az ellen, hogy édes anyja Katalin, néhai Bodó László leánya, most Zsadányi Bálint deák neje, sulyos betegségében, némelyek által hamisan ugy értesítve, hogy leánya már meghalt és igy örököse nincs, Pethele helységét Fejér vármegyében, melyet második férje néhai Menyődi Esaiás részint első férje néhai Nagy Jakab, a tiltakozó édes atyja, vagyonából részint saját keresményéből vásárolt, a székes-fehérvári káptalannak adományozta.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *a gr. Eszterházy-család csesznek ága levéltárában.*

523. 1531. jan. 21. Décse. Kendi Ferencz erdélyi alvajda és székely alispán megparancsolja Györgyfalvi Kis Salatiel Kolosvármegyei alispánnak, Miklós deáknak azon vármegye jegyzőjének, Szamosfalvi Sándor Andrásnak és Szentmiklósi Nagy Lőrincznek, hogy miután Ombozi Miklós a maga hugát Margitot az ország törvénye szerint a közös osztatlan vagyonból akarja kiházasítni, intsék meg Eufrozina asszonyt, néhai Ombozi Miklós özvegyét most pedig Galaczi István nejét, hogy a Margit eljegyzésére nála jelenjék meg s annak költségét vele együtt viselje; mit ha nem tenne meg, idézzék őt e levél kelte után nyolczadnapra törvényszéke elébe.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

524. 1531. május 29. Gyula-Fehérvár. Somlyai Báthori István szabolcsi főispán, erdélyi vajda és székelyek ispánja, megparancsolja Podvinyai Pálnak az erdélyi sókamarák ispánjának és Sándor gyula-fehérvári kanonoknak, hogy Eufrozina asszony, néhai Ombozi Miklós özvegye most pedig Galaczi István részére, néhai férje végrendeletét, melyet végrehajtani mind eddig elmulasztottak, kötelességök szerint hajtsák végre.

Eredetije papiroson, az aljára veres viaszba nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

525. 1531. decz. 19. Kolosvár. Magdolna, néhai Kőfaragó György özvegye, a kolosvári minorita kolostor testvére, ingó és ingatlan javairól végrendeletet tesz részint azon kolostor, részint a kolosvári egyházak és a minoriták több magyarországi conventjei részére.

Eredetije pergamenen, mely egy régi kézirat fedeléül volt fölhasználva, *b. Radák Istvánné, gr. Rhédey Klára adománya.*

Kiadta: *Jakab Elek, Kolozsvár története. Oklevéltár I. köt. 273. l.*

526. 1532. május 1. Szentiván. Kendi Ferencz erd. alvajda és székely alispán Eufrozina asszonyt, Ombozi Miklós özvegyét, most Galaczi István nejét, ki Ombozi Miklós ellen megidéztetve virág vasárnapja előtti kedden nem jelent meg s ezért 10 márka birságban elmarasztaltatott, e levél kelte után huszad napra

másodszor is megidézi, s meghagyja, hogy akkor a birságért neki és az ellenfélnek tegyen eleget.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

527. 1532. május 19. Szentiván. Kendi Ferencz erd. alvajda és székely alispán ifj. Ombozi Miklósnak Eufrozina asszony, Ombozi Miklós özvegye, most Galaczi István neje elleni perében azt itéli, hogy az alperesnő 9 megnevezett nemes előtt gyermeke születésének negyvennyolczadik napján az egyházban tartozzék egymaga az egyház kulcsára megesküdni, hogy az ifjabb Ombozi Miklóssal kötött egyességök szerint közös ombozi halastavat, melyet csak kétköz hálóval szabad lett volna meghalásztatnia, annak tudta nélkül gyalommal nem halásztatta meg, s az Ombozi Miklós részét nem vitette el.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

528. 1532. május 27. Szentiván. Kendi Ferencz erd. alvajda és székely alispán Ombozi Miklóst, néhai János fiát, Eufrozina asszony, néhai Ombozi Miklós özvegye most pedig Galaczi István neje ellen, e levele kelte után huszad napra törvényszéke elébe idézi.

Eredetije papiroson, aljára zöld viaszba nyomott ép pecséttel, *grőf Kemény József gyűjteményében.*

529. 1532. május 7. Szentiván. Kendi Ferencz erd. alvajda és székely alispánja, megparancsolja Gyulai Jánosnak, Zsuki Lepsényi Istvánnak, Ősi Jankafi Lázárnak és Miklósnak, Györgyfalvi Nagy Salatielnek, Szentgyörgyi Makrai Bertalannak és Földvári Jánosnak, hogy e levél kelte után tizenötöd napra előtte jelenjenek meg, és tegyenek vallomást arról, hogy néhai Ombozi Miklós jószágain Eufrozina asszonyt, Ombozi Miklós özvegyét, most pedig Galaczi István nejét, Ombozi Miklóssal, néhai János fiával, hogyan osztoztatták meg.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

530. 1532. jun. 15. Csanád. Kendi Ferencz erd. alvajda és székely alispán megparancsolja Szucsáki Miklósnak, Szilkereki Almádi Bálintnak, Olnoki Herczeg Lászlónak, Szentpáli Jánosnak és Frátai Nagy Benedeknek, hogy Eufrozina asszony, néhai Ombozi Miklós özvegye, most pedig Golaczi István neje részére, a közte és Ombozi Miklós, néhai András fia közt történt osztályos egyezkedés dolgában, a megnevezett 7 osztoztató birót és a több előállítandó tanukat Giróton Belső-Szolnok vármegyében hallgassák ki és vallomásaikról neki tegyenek jelentést.

Eredetije papiroson, aljára nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

531. 1532. decz. 20. Kolozsvár. Kolozsvár város tanácsa átirja s kiváltságlevél alakban kiadja a kolozsvári esztergályos (kupás) czéh szabályait.

Eredetije pergamenen, Kolozsvár város ép függő pecsétjével, *a kolozsvári ötvös-czéh adománya.*

532. 1533. febr. 22. Szentiván. Kendi Ferencz erd. alvajda és székely alispán megparancsolja Botházi Vas Simonnak és Péternek, Szentegyedi Vas Lászlónak és Pálnak, és Szentegyedi Botos Balázsnak, hogy Ombozi Miklóst, kinek emberei Király Mátyás és Kulcsár István, Galaczi István ügyében tanuvallomásra Székre megidéztetve nem jelentek meg s kit ezért 16, 16 márkában marasztalt el, intsék meg, hogy ezen birságokat két-harmad részben az ő mint biró, egyharmad részben Galaczi István részére fizesse le, ellenkező esetben pedig idézze meg negyed napra ő elébe.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

533. 1533. ápr. 12. Gyula-Fehérvár. Enyedi Adorján, kraszna esperest, gy.-fehérvári kanonok és püspöki helyettes megparancsolja a széki, szamosfalvi, bonczidai s más egyházak lelkészeinek, hogy Ombozi Miklóst, ki ellen Eufrozina asszony, néhai idősb Ombozi Miklós özvegye, most Galaczi István neje, a néhai férje által végrendeletileg neki hagyott 25 lóért pert folytatott, s kit e követelésben és 12 forint perköltségben elmarasztalt, intsék meg, hogy 15 nap alatt ezen itéletnek tegyen eleget s jelen levele váltságára 2 forintot fizessen le, vagy pedig időközben a felperessel egyezkedjék ki; ha pedig ezt nem tenné meg, egyházaikban ünnepélyesen vessék átok alá, mind addig, mig az itéletnek eleget nem tesz.

Eredetije papiroson, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

534. 1534. jan. 24. Somlyó. Somlyai Báthori István szabolcsi főispán, erd. vajda és székely ispán megparancsolja Ombozi Miklósnak, hogy miután Fruzina asszonynak néhai idősb Ombozi Miklós özvegyének, most Galaczi István nejének, — kinek ellene folytatott perében az alvajda Kendi Ferencz, férje és ügyvédje gondatlansága miatt, terhelő itéletet hozott, perujitást engedett, — Erdélybe menetele után tizenötöd napra előtte fiával a gyermek Gáspárral együtt jelenjék meg s mutassa be a néhai idősb Ombozi Miklós jószágaira vonatkozó összes leveleit.

Eredetije, alján veres viaszba nyomott pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

535. 1534. márcz. 1. Ős. Zsombori Báthori Mihály, Illyés fia, a maga zsombori jószágát, Szász-Sombori Lázár, Ősi Modra István és Zsombori Báthori Erzsébet asszony előtt, Ősi Jankafi

Miklósnak örökbe vallja, ugy hogy abból őt és utódait az ő rokonai és utódai csak 200 arany forint letételével vethessék ki.

Eredetije papiroson, az aljára zöld viaszba nyomott pecsét töredékeivel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

536. 1534. márcz. 17. Várad. A váradi káptalan fölkéri Somlyai Báthori István erdélyi vajdát, hogy azt az ügyet, melyben az ő jobbágyának a káptalan a maga jobbágyai részéről már törvényt szolgáltatott, ne kivánja az ország törvénye és szokása ellenére, valamely közhelyen, a hol a két fél összejőjön, ujra tárgyaltatni; kéri egyszersmind, hogy a káptalan jobbágya által megvert oláh jobbágyát, ki 50 frton alól nem akar kiegyezkedni, holott vérdíja, ha megölték volna is, sokkal kevesebbet tenne, szoritsa méltányos kiegyezésre..

Eredetije papiroson, zárlatán zöld viaszba nyomott pecsét töredékével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

537. 1534. jun. 7. Prága. I. Ferdinánd király megparancsolja Bártfa városának, hogy a Morvából gonosz erkölcseiért s hamis tudományáért csúfosan kiűzött Ésaiást, kit papjává fogadott, de a kit ő országában meg nem tűr, azonnal kergessék el, s azt tartsák papjoknak, a kit Mihály kalocsai prépost és egri püspöki helyettes helyben fog hagyni.

Ered. papiroson, zárlatán pecsét helyével, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

538. 1535. jul. 22. Várad. János király megparancsolja a csanádi káptalannak, hogy az aradi káptalannak Petrovics Péter, temesi ispán és alföldi kapitány, Kecskeméti Patócsi Boldizsár, Haraszti Ferencz és Ábrahámfi István ellen a káptalan Arad vármegyei Szombathely, Bátya, Csolt és Fejéregyház helységeihez tartozó bizonyos szántóföldekért folytatott perében, Szakolyi Miklós aradi prépost jelenlétében, a hely szinén tartson nyomozást az iránt, hogy a peres szántóföldek, a mint a káptalan állítja, az ő említett faluihoz, vagy pedig az Arad vármegyei Panád, Keresztúr és Cserfalva helységekhez tartoznak-é?

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

539. 1535. nov. 6. Segesvár. Majlád István erd. vajda és székely ispán Szentgyörgyi Tóth Mihálynak és testvére néhai Szentgyörgyi Tóth János árváinak mint felpereseknek Gyergyai Lázár János és Ferencz ellen a Maros széki Kisfalud helység birtokjoga fölött folytatott hosszas és bonyodalmas perében itélet hozván kimondja, hogy jóllehet a vajdai törvényszék nézete szerint a jog és igazság az alperes Lázárok részén áll, mégis e kényes ügyben a döntő itéletet János királyra hárítja, a pert elébe feljebbezi s a feleknek a király előtt való megjelenésre határidőül ezen levél keltének hatvanadik napját tűzi ki.

János királynak 1538. jul. 29-én kelt itéletlevelében.
Közöltem: *Századok 1875. 608—618. l.* és *Székely Oklt. II. 28—39. l.*

540. 1536. márcz. 2. Várad. János király megparancsolja a gy.-fehérvári káptalannak, hogy Margit asszonyt, Valkai Márton özvegyét, s leányait Borbálát, Nagy Sebestyén nejét, Ágnest, Vitéz András nejét, Klárát, Cserényi György nejét, és Frusinát, Kabós Imre nejét, kiket királyi kegyelméből fiúörökösökké tett, igtassák be Koppány és Csány helységek s a Boldoczon, Indalon és a puszta-egresi pusztában lévő részjószágok birtokába, melyeket, mint az említett nők rokona néhai Koppányi Gergely gyula-fehérvári őrkanonok fiúágra szóló jószágait, a maga királyi jogával együtt nekik adományozott.

Izabella királyné 1557-ben kelt hiteles átiratában, *Mike Sándor gyűjteményében.*

541. 1536. márcz. 26. A gyula-fehérvári káptalan jelenti János királynak, hogy parancsa szerint Margit asszonyt, Valkai Márton özvegyét s leányait, Borbálát, Nagy Sebestyén nejét, Ágnest, Vitéz András nejét, Klárát, Cserényi György nejét, és Frusinát, Kabós Imre nejét, a Torda vármegyei Koppány és Csány s a boldoczi, indali és puszta-egresi részjószágok birtokába ellenmondás nélkül beigtatta.

Izabella királyné 1557-ben kelt hiteles átiratában, *Mike Sándor gyűjteményében.*

542. 1536. április 6. Várad. János király Békés vármegyének megparancsolja, hogy Székely Benedeket, kit néhai Gerlai Ábrahámfi István helyébe tetszéséig a vármegye főispánjává nevezett, törvényes főispánjának ismerje s neki vagy alispánjainak minden törvényes dologban engedelmeskedjék.

Eredetije papiroson, aljára nyomott ép pecséttel, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

543. 1536. okt. 3. Udvarhely. Tarcsafalvi Márton pap, császári és pápai közjegyző bizonyítja, hogy előtte Atyai Balási István, és Márta Atyai Pósa Balázs özvegye több megnevezett személyt ügyvédjeiknek vallottak.

Eredetije pergamenen, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

544. 1536. október 24. Gyula-Fehérvár. Enyedi Adorján dobokai esperest, gy.-fehérvári kanonok és püspöki helyettes Siri Imre deákot az ellene Pelei Tamás ozdi esperest és gy.-fehérvári kanonok által indított perben harmadszor, kiátkozás terhe alatt, törvényszéke elé idézi.

Eredetije papiroson, alján veres viaszba nyomott pecsét töredékeivel, *Ötvös Ágoston hagyatéka.*

545. 1537. márcz. 21. Pécs. Tasnádi István szentszéki jegyző bizonyítja, hogy előtte Szentgyörgyi István mester pécsi

kanonok, Sulyok György választott pécsi püspök s több tanú jelenlétében, a pécsi székesegyház mellett lévő Sz. András kápolnája javadalmát, melyet eddig birt, Pethő Benedeknek, a püspök rokonának átengedte, a püspök pedig ennek kárpótlásául a Harsányi Illyés halálával megürült pécsi éneklő kanonokságot Szentgyörgyi Istvánnak adományozta.

Eredetije pergamenen, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

546. 1537. május 20. Várad. János király megparancsolja a székes-fehérvári Johanniták conventjének, hogy Sulyok György pécsi püspököt, Sulyok Istvánt és Balázst igtassa be a Fejér vármegyei Solt székben fekvő Hontor széki kún helységek: Előszállás, Karácsonszállás, Ujszállás, Jakabszállás, Kajtor és Perkáta birtokába, melyeket addig, míg azok helyett hasonló értékű jószágokat adhat, nekik adományozott.

A sz.-fehérvári convent 1537. jun. 28-án kelt jelentésében.

547. 1537. jun. 28. A sz.-fehérvári keresztesek conventje jelenti János királynak, hogy parancsa szerint Sulyok György pécsi püspököt, Sulyok Istvánt és Balázst a Hontor széki kún helységek birtokába ellenmondás nélkül beigtatta.

Eredetije pergamenen, ép függő pecséttel, *gróf Gyulai Lajos adománya.*

Kiadta Cornides Dániel közlése után *Koller, Hist. Episc. Quinqueecel. V. 233—236. l.*

548. 1538. márcz. 13. Csenger. Csili Pekri Pál és Mikolai Ferencz Szathmár vármegyei alispánok s azon vármegye négy szolgabirája bizonyítják, hogy előttök Anna asszony, Egri György özvegye, a Szathmár vármegyei Egri helységben lévő s osztályos atyafiával Egri Bertalannal közös részjószágát Kaki Babuthi Andrásnak 5 forintért zálogba vetette.

A szathmár vármegyei tisztek 1540. augusztus 18-án kelt itélet levelében.

549. 1538. márcz. 14. Udvarhely. Szentpáli Kornis Miklós Udvarhely szék főkapitánya és három Udvarhely széki előkelő székely bizonyítják, hogy előttök Szentdemeteri Nyujtódi Gergely, abban a perben, melyet mint Máté hadnagy árváinak gyámja, a Máté hadnagy Véczkén lévő örökségéért Véczkei Geréb Márton ellen hosszasan folytatott, azzal bizonyos feltételek mellett kiegyezett.

Eredetije papiroson, aljára nyomott négy gyűrűpecsét helyével, *a gróf Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

Közöltem: *Székely Oklt. II. 41. l.*

550. 1538. jul. 29. Segesvár. János király a Szentgyörgy Tóthok és Gyergyai Lázárok közt hosszasan folyt s Majlád Istvái-vajda törvényszékéről hozzá feljebbezett perben végitéletet hozn

ván a Maros széki Kisfalud helységét a hozzá tartozó három lófőséggel együtt Gyergyai Lázár Jánosnak és örököseinek örökre visszaitéli.

Eredetije pergamenen, könyv alakban, öt ivrét levélre irva, függő pecsétje hijával, *a krasznai Cserey-könyvtárral együtt vásárolt oklevelek közt.*

Közöltem: *Századok 1875. 618—620. l.* és *Székely Oklt. II. 45—47. l.*

551. 1538. aug. 3. Alsó-Bajom. János király megparancsolja Nagy-Besenyei Léta János királyi törvenyszéki jegyzőnek, hogy Gyergyai Lázár Jánost a Maros széki Kisfalud helység és három lófőség birtokába, — melyeket a Szentgyörgyi Tóth Mihálylyal folytatott perben királyi itélettel megnyert, — a szomszédok és a Maros széki kapitányok és birák jelenlétében igtassa be.

János király 1538. aug. 7-én kelt levelében.

Közöltem: *Századok 1875. 620., 621. l.* és *Székely Oklt. II. 48. l.*

552. 1538. aug. 7. Torda. János király bizonyítja, hogy Nagy-Besenyei Léta János királyi törvényszéki jegyző Lázár Jánost a Maros széki Kilfalud helység és a hozzá tartozó három lófőség birtokába vissza igtatta.

Egykorú hiteles másolata, János király 1538. július 29-én kelt itéletlevelével együtt pergamenen, könyvalakban, egy ívrétű levélre irva, *a krasznai Cserey-könyvtárral együtt vásárolt oklevelek közt.*

Közöltem: *Századok 1875. 621., 622. l.* és *Székely Oklt. II. 49. l.*

553. 1539. márcz. 17. Almás várában. Gyarmathi Balassa Imre erdélyi vajda és székely ispán megparancsolja Úzoni Márk Jánosnak, hogy miután őt Úzoni Béldi Pál bizonyos becsületbeli ügyben törvény elébe kivánja idéztetni, Sepsi szék legközelebb tartandó törvényszéke előtt személyesen jelenjék meg.

Eredetije papiroson, aljára veres viaszba nyomott ép pecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

Közöltem: *Székely Oklt. II. 54. l.*

554. 1539. jul. 26. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Mányiki Székely Miklós a maga fűzkúti részjószágát Kolos vármegyében rokonának Ósi Jankafi Lázárnak 12 frtért jó magyar pénzben örökösen eladta, azt a leánynegyedet pedig, mely őt anyja jogán a Doboka vármegyei Ós, a Kolos vármegyei Magyar-Palatka, Oláh-Palatka, Légen és Pethe helységekbeli részjószágokból illette, 2 forintért Jankafi Lázárnak engedte.

Báthori István erd. fejedelem 1572. márcz. 24-én kelt hiteles átiratában, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

555. 1539. decz. 24. Fogaras. Majlád István erd. vajda és székely ispán megparancsolja több megnevezett Kolos vármegyei nemesnek, hogy Zútori Siroki Albertnek, néhai Mátyás fiának, leánytestvére Orsolya asszony, elébb Kéméri Elek özvegye most pedig Kovács Barabás neje ellen egy zútori nemesi udvarház

feléért folytatott perében a hely szinén tartsanak nyomozást, hogy Orsolya asszony a peres házat gyámság jogán vagy más igaz jogon birja-é, s egyszersmind idézzék meg elébe e levél kelte után harminczötöd napra Orsolya asszonyt a zútori jószá„ra vonatkozó levelei előmutatására.

Eredetije papiroson, alján veres viaszba nyomott pecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

556. 1540. jan. 15. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy előtte Siroki Ambrus több megnevezett személyt ügyvédjeinek vallotta.

Eredetije papiroson, a hátára nyomott pecsét helyével, *gr. Kemény József gyűjteményében.*

557. 1540. május 4. Torda. Kendi Ferencz azt a szászsombori részjószágot, melyet néhai Katalin asszony, Iklódi Kelemen özvegye, néhai Erdélyi Péternek 3 aranyért zálogba vetett, Szász-Somboron lakó nemes Székely Gergelynek, ki a 3 aranyat neki lefizette, visszabocsátja.

Eredetije papiroson, aljára veres viaszba nyomott ép pecséttel, *gróf Kemény József gyűjteményében.*

558. 1540. május 14. Torda. János király megparancsolja a gyula-fehérvári káptalannak, hogy Keszii Székely Simont, Tarnóczi Sebestyént, Romhányi Zsigmondot és Herencsényi Istvánt, mint osztályos atyafiakat igtassa vissza a Kézdi széki szentléleki vár s a hozzá tartozó mezővárosok és helységek birtokába, melyeket részökre Kis-Kendi Baládfi Farkastól és Ferencztől mint alperesektől megitélt.

Eredetije papiroson, *a gróf Eszterházy-család csesznek ága levéltárában.*

Közöltem: *Székely Okltár II. 66. l.*

559. 1540. jun. 14. Gyula-Fehérvár. Fráter György váradi püspök, királyi kincstartó és tanácsos, Kendi Ferencznek, ki a közelebbi napokban összes jószágait elvesztette, a maga Horton, Adácson és Ecseden lévő jószágait mind addig átengedi, míg a király neki szentiványi házát az ahoz tartozó összes jószágokkal vissza nem adja; egyszersmind pedig az említett jószágokat, mihelyt Kenditől visszakapja, a maga bálványosi új vára várnagyának Bank Pálnak adományozza.

Eredetije papiroson, alján veres viaszba nyomott ép gyűrűpecséttel, *Mike Sándor gyűjteményében.*

560. 1540. aug. 18. Domahida. Tili Pekri Pál és Rosályi Kún István Szathmár vármegyei alispánok és szolgabiráik Egri Pétert és Egri Lőrincz özvegyét Ilonát, — kik Kaki Babuczi Andrásnak az általa zálogban birt egrii erdőben vágatott fáját hatalmasúl elvették s ez által neki 20 forint kárt okoztak, —

Kaki András részére ennek esküje letétele után 20 forint kártérítésben s ezenkivül 100—100 forint hatalmaskodási birságban elmarasztalja.

o Eredetije papiroson, aljára nyomott gyűrűpecsétek helyeivel, *a gróf Eszterházy-család cseszneki ága levéltárában.*

Pótlék.

561. 1329. apr. 15. Visegrád. I. Károly király Brassai Miklós szebeni ispán és több előkelő szász kérelmére Héjasfalvát, Keresztyénszigeti Salamon és Herbord, Keresztyén fiai, és Henning, Ermen fia, örökölt birtokát, melyet Dániel, Vosmoth fia, hatalmasul elfoglalt és Tamás vajda által magának adományoztatott, a törvényes birtokosoknak visszadja.

A gyula-fehérvári káptalan 1358. jul. 7-én kelt hiteles átiratában.

562. 1344. márcz. 17. A gy.-fehérvári káptalan bizonyítja, hogy Kendhidi Balád, néhai Tamás fia, Simon bán unokája, és testvérei: János, István és Miklós, továbbá Jakab, néhai Mihály fia, Simon bán unokája, és testvérei: Péter, János és Simon ugy egyeztek meg Miklóssal, Demeterrel és Jakabbal, Simon bán fiaival, hogy mivel a Küküllő vármegyei Széplak helységét, mely az osztályban egészen Simon bán három említett fiának jutott, köz egyetértéssel anyjok leánynegyede fejében Szentpáli Barabásnak, Lászlónak és Domokosnak adták, ezen helység felének kárpótlásául Simon bán három fiának a Küküllő vármegyei Pipe felét örökösen átengedték.

Eredetije pergamenen, függő pecsétje hijával, *gróf Lázár Miklós adománya.*

563. 1357. május 29. A kolosmonostori convent bizonyítja, hogy Vidombáki Simon, Miklós fia, kinek csak két leánya van, az ősei által királyi adományban nyert vidombáki örökölt birtokát, ha fiu örökös nélkül halna meg, Brassai Jakabnak, nagy Miklós rosnyai biró fiának, mint rokonának adományozta.

Eredetije pergamenen zöld selyem zsinórról függő kerek pecséttel, *gr. Lázár Miklós adománya.*

564. 1358. jul. 7. A gyula-fehérvári káptalan Sárosi János, Lajos fia, és Héjasfalvi Henning, Henning fia, részére átirja I. Károly királynak Visegrádon 1329. április 16-án kelt levelét.

A gyula-fehérvári káptalan 1400. jun. 13-án kelt hiteles átiratban.

565. 1400. jun. 13. A gyula-fehérvári káptalan Héjasfalvi János, Miklós fia, másik Héjasfalvi János, Mihály fia, és Sárosi

Mihály, János fia, részére átirja a maga 1358. jul. 7-én kelt kiváltságlevelét.

Eredetije pergamenen, vörös és zöld selyem zsinóron függő monyoró alakú pecséttel, *gr. Lázár Miklós adománya.*

566. 1433. apr. 9. A Triest vára alatti táborban. Zsigmond király Ósi Jankafi László hűséges hadi szolgálataiért, nejének Dorottyának, Béldi Lukács deák leányának, kit egy más levelével fiúsított, Béldre és tartozandóságaira uj adományt ad.

Eredetije pergamenen, az aljára veres viaszba nyomott pecséttel, *gr. Lázár Miklós adománya.*

567. 1514. junius 28. Solymos (Udvarhely széken). Antal solymosi plebanus bizonyítványa a jánosfalvi határban Váraljai Albert és Jánosfalvi Márton közt viszály tárgyát képező bizonyos nyilföldek fölött tartott szemléről.

Ered. papiroson, aljára sárgaviaszba nyomott két pecséttel, *gr. Lázár Miklós adománya.*
Közöltem: *Székely Oklevéltár I. köt. 328. l.*

Helyreigazítás. A 267. sz. alatt kivonatozott oklevél keltét tévedésből jegyeztem Kassa, 1437. május 11-re, Zsigmond király uralkodásának 37-ik évét elnézésből az oklevél kelte évének véve; valósággal az oklevél 1423-ban Sabbato proximo post festum beati Johannis ante portam latinam, azaz május 8-ikán kelt.

